

กลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการ
โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
มารีสา ลิมานนท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการ
โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
มาริสสา ลิมานนท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2547

๒๕๖๖

มาริสสา ลิมานนท์. (2547). กลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของ
ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุฟีร์ ลิ้มไทย

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะ
การบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และ
เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการ
โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลา
ในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรีของครูผู้สอน ประสิทธิภาพใน
การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนใน
เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน *t-test* และ การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (*One-Way Analysis of Variance*)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับการใช้
กลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้าน
2. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน
ระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน
และประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนะต่อกลยุทธ์
ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะ
การบริหารงานโดยรวมและรายด้าน
4. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน
ระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน
และประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนะต่อ
ลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

MARKETING STRATEGIES AND MANAGEMENT FUNCTION FROM
THE PERSPECTIVES OF THE PRIVATE MUSICAL SCHOOL'S
OWNERS IN THE BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
MARISA LIMANON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
May 2004

Marisa Limanon. (2004). Marketing Strategies and Management Function from the Perspectives of the Private Musical School's Owners in Bangkok. Master thesis, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Subhapham Siribaedbisuddhi, Assist. Prof. Supee Limthai.

The purposes of this research were to study and compare marketing strategies and management function from the perspectives of private musical school's owners in bangkok classified by investment fund, business establishing period, characterisitic of musical instruction courses, education of qualification of instructors and the experience to gain management knowledge. The samples were 154 people. Questionnaires were constructed and used as a tool to collect data. Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test and One-Way of Variance were statistical for analysis data.

The research revealed as follows:

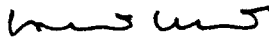
1. The perspectives of the private musical school's owners towards marketing stratigies in overall and each aspect were at high level.
2. There was no statistical significant difference in overall and each aspect for the perspectives towards marketing stratigies of the private musical school's owners with different invesment fund, business establishing period, characteristic of musical instruction courses, educational qualification of instructors and the experience to gain management knowledge.
3. The perspectives of the private musical school's owners towards business management in overall and each aspect were at high level.
4. There was no statistical significant difference in overall and each aspect for the perspectives towards business management of the private musical school's owners with different invesment fund, business establishing period, characteristic of musical instruction courses, educational qualification of instructors and the experience to gain management knowledge.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

กลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการ
โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ของ
นางสาวมารีสา ลิมานนท์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

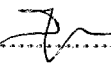

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

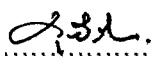
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณี หะวานนท์)

วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

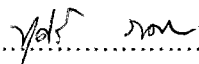
คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

 ..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย)

 ..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

 ..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์สิมฐากร ชูทรัพย์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากความเมตตา กรุณา สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือดูแลเป็นอย่างดีจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่านับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง และอาจารย์ ณัฐยา ประดิษฐ์สุวรรณที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะและอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่าในการวิจัยครั้งนี้และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้โดยตรงและโดยอ้อมจากหลักสูตรที่ทำให้ผู้วิจัยได้รวบรวมความรู้จากบทเรียนของทุกท่านมาประยุกต์ใช้ ทำให้งานปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณท่านผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณสถาพร หมวดอินทร์ คุณอุษา โคธนาและเพื่อน ๆ ทุกคนรวมถึงทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยได้ทำงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีไว้ ณ โอกาสนี้ คุณค่าและประโยชน์ทั้งหลายที่เกิดขึ้น ผู้วิจัย ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่บิดา – มารดา ครู – อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มารีสา ลิมานนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดด้านการตลาด.....	11
ความหมายของการตลาด.....	12
ส่วนประสมทางการตลาด.....	14
กลยุทธ์ทางการตลาด.....	16
ลักษณะการบริหารงาน.....	18
แนวคิดด้านการจัดการ.....	19
กระบวนการจัดการแบบPOSDCoRB Model.....	21
สถาบันดนตรีเอกชน.....	22
วิวัฒนาการของโรงเรียนดนตรีเอกชนในอดีตจนถึงปัจจุบัน.....	22
การดำเนินงานของโรงเรียนดนตรีเอกชน.....	27
หลักสูตรการเรียนดนตรี.....	30
หลักสูตรการเรียนการสอนโดยทั่วไปของโรงเรียนดนตรีเอกชน.....	40
หลักสูตรการเรียนดนตรีของ Trinity College of Music London.....	41
หลักสูตรการเรียนดนตรีของ Bastien Piano Basics.....	42
หลักสูตรการเรียนดนตรีของ Australian Music Examinations Board.....	43
หลักสูตรการเรียนดนตรีของ Yamaha.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
งานวิจัยในประเทศ.....	49
งานวิจัยต่างประเทศ.....	52
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	56
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	96
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	96
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	96
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	96
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	96
สมมติฐานในการวิจัย.....	97
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	97
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	98
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
สรุปการศึกษาค้นคว้า.....	99

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5(ต่อ) อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	101
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้.....	101
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	102
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	111
แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	113
คำดัชนีความสอดคล้อง.....	125
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	131
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	133

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิต่างด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร	64
3 ค่าสถิติพื้นฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการ โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน	66
4 ค่าสถิติพื้นฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ	67
5 ค่าสถิติพื้นฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดด้านราคาในทัศนะของผู้ประกอบการ โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมและรายข้อ	68
6 ค่าสถิติพื้นฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดด้านสถานที่ในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวม และรายข้อ	69
7 ค่าสถิติพื้นฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดในทัศนะ ของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ	70
8 การเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน	72
9 การเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ระยะเวลาในการก่อตั้ง	73
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและ รายด้าน จำแนกตามลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน	74
11 การเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน	75

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม วุฒิทางด้านดนตรี	76
13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและ รายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับ การบริหารงาน.....	77
14 การเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร	78
15 ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการ โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน	79
16 ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการวางแผนในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ	80
17 ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการจัดองค์การในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ	81
18 ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการจัดคนเข้าทำงานในทัศนะ ของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ	82
19 ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการอำนวยความสะดวกในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ	83
20 ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการร่วมมือประสานงาน ในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ	84

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
21	ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการจัดทำรายงานในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ 85
22	ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานด้านงบประมาณในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ 86
23	การเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน.....87
24	การเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ระยะเวลาในการก่อตั้งโรงเรียน 88
25	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะการบริหารงานในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและ รายด้าน จำแนกตามลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน.....89
26	การเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน.....90
27	การเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม วุฒิทางด้านดนตรี 92
28	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะการบริหารงานในทัศนะของ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและ รายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับ การบริหารงาน.....93
29	การเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน ดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน.....94

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
30	ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด..... 116
31	ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน..... 118

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กระบวนการจัดการ	21
---	-----------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมและเป็นการสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองของประเทศ โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกที่การปฏิวัติทางเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารและโลกาภิวัตน์ ข้อมูลข่าวสารและความรู้จะเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนา ประเทศต่าง ๆ แข่งขันกันโดยอาศัยพื้นฐานความเข้มแข็งของทรัพยากรทางปัญญาเป็นหลัก ซึ่งมนุษย์กลายเป็นสิ่งสำคัญและเป็นศูนย์กลางการพัฒนามากที่สุด เนื่องจากมนุษย์เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือแรงงานและสติปัญญา ซึ่งคุณภาพของมนุษย์ดังกล่าวขึ้นอยู่กับคุณภาพของการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540 : 89)

จุดมุ่งหมายทางการศึกษามุ่งให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และสังคม อันช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุขนั้น เด็กต้องได้รับการเรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม ครูจะต้องพิจารณาว่าสิ่งที่จะให้เด็กเรียนรู้นั้นอะไรเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม (อรวรรณ บรรจงศิลป์, 2538 : 2)

การเรียนดนตรี จัดได้ว่าเป็นการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน การเรียนดนตรีมีการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตร นอกหลักสูตร และการเรียนการสอนตามอัธยาศัยตามรูปแบบการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในสถานบันอุดมศึกษาได้จัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนในด้านดนตรีทั้งในระดับปริญญาตรี จนกระทั่งถึงระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาขั้นสูงสุด การเรียนการสอนที่มีในสถาบันชั้นสูงเหล่านี้เป็นตัวสะท้อนถึงความสำคัญของดนตรีที่มีต่อสังคมมนุษย์ตั้งแต่ยุคอดีตจนถึงปัจจุบัน

อาจกล่าวได้ว่าไม่มีขั้นตอนใดเลยที่ดนตรีจะไม่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ ดนตรีเป็นเครื่องถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ซึ่งมีมาตั้งแต่ครั้งดึกดำบรรพ์ จนกระทั่งถึงยุคปัจจุบัน เช่น เสียงเพลงร้องที่แสดงถึงประเพณีของแต่ละสังคม เสียงเพลงที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือในการทำงาน การละเล่นต่าง ๆ

ดนตรีเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ดนตรีเป็นศิลปะที่อ่อนโยนเมื่อได้ฟังจะเกิดความรู้สึกสอดคล้องตามท่วงทำนองไป ไม่ว่าจะเป็ความรู้สึกเศร้า สนุกสนาน ซาบซึ้ง หรือความรู้สึกรุนแรง นอกจากนั้นดนตรีต้องใช้จินตนาการ การสร้าง

สรรค์ แสดงความรู้สึกภายในของบุคคล ดังนั้น ดนตรีจึงมีส่วนช่วยกล่อมเกลาจิตใจให้อ่อนโยน มีความสุข รวมทั้งก่อให้เกิดสมาธิกับผู้เล่น (จารวี ปานะนนท์, 2532 : 1)

จากความสำคัญและความนิยมของดนตรี จึงทำให้เกิดสถาบันและธุรกิจการสอนดนตรีทั้งในภาครัฐและเอกชนมากขึ้น ซึ่งสถาบันแต่ละแห่งจะมีแนวทาง วิธีการและหลักสูตรการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่จะดำเนินตามแนวทางของต่างประเทศ จากความนิยมดังกล่าว จึงเกิดเป็นสถาบันทางธุรกิจขนาดต่าง ๆ ตลอดจนทั้งเปิดให้มีการเรียนการสอนอิสระสำหรับผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีเป็นพิเศษ สภาพการณ์ดังกล่าวทำให้สถาบันที่เปิดสอนดนตรีและโรงเรียนสอนดนตรีเอกชน และรวมถึงตัวนักดนตรีเองได้มีการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนของตนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของตลาดเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนให้ได้มากที่สุดเพื่อให้เกิดการซื้อบริการซ้ำต่อไป ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ธุรกิจดนตรีเอกชนเติบโตเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง

แม้ดนตรีจะมีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ธุรกิจอันเกี่ยวเนื่องมาจากดนตรีซึ่งออกมาในรูปของการบันเทิง (Entertainment) ต่าง ๆ มีมูลค่าจากการผลิตผลงานมหาศาลไม่ว่าจะเป็นการทำดนตรีประกอบภาพยนตร์ ดนตรีประกอบโฆษณา การออกแบบเสียงอิเล็กทรอนิกส์ (Sound Design) เหล่านี้ล้วนเกี่ยวเนื่องและมีพื้นฐานจากทางดนตรีทั้งสิ้น แต่สภาพการณ์ที่เป็นอยู่กลับพบว่า การศึกษาวิจัยทางการบริหารธุรกิจดนตรี หรือการศึกษาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีการดำเนินงานเป็นกระบวนการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการ ซึ่งต้องมีกลยุทธ์ทางการตลาดที่เป็นกลวิธีที่ช่วยสร้างความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือการวิเคราะห์ภาวะธุรกิจทางดนตรีโดยรวมกลับไม่พบผู้ที่อยู่ในธุรกิจดนตรี หรือผู้มีความสามารถในทางดนตรี ประสงค์จะประกอบธุรกิจดนตรีต่อไปในอนาคต ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงผลดีที่จะเกิดกับเยาวชน และคนทั่วไปที่สนใจเล่นดนตรีเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ หรือเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ดนตรียังเป็นการผ่อนคลายอารมณ์ที่ดีอีกทางหนึ่งที่ส่งผลต่อทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้เล่น ผู้วิจัยเห็นว่า การเกิดขึ้นของสถาบันการสอนดนตรีทั้งภาครัฐและเอกชนจึงนับได้ว่าเป็นคุณประโยชน์โดยแท้จริงต่อเยาวชน แต่โดยที่สถาบันของเอกชนต้องดำเนินการโดยอิสระ ขาดการช่วยเหลือและสนับสนุนจากภาครัฐ โรงเรียนดนตรีเอกชนต้องช่วยเหลือตนเองทุกด้าน ซึ่งสภาพดังกล่าวอาจมีส่วนทำให้ธุรกิจการสอนดนตรีของเอกชนในประเทศไทยไม่เจริญรุดหน้าจนสามารถพัฒนาให้เป็นสถาบันที่มีคุณภาพในระดับสูงได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดของสถาบันการสอนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพราะงานการตลาดนับว่าเป็นหัวใจสำคัญหรือเป็นงานหลัก (Core) ขององค์กรที่จะส่งผลต่อรูปแบบการบริหารและผลสำเร็จขององค์กร ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนดนตรีเอกชนในแต่ละลักษณะจะมีการกลยุทธ์ทางการตลาดแตกต่างกันไปและการศึกษาถึงความ

สัมพันธ์ของกลยุทธ์ทางการตลาดกับลักษณะการบริหารงาน ก็จะทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและเป็นประโยชน์มากขึ้นต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้าน ผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ และด้านการส่งเสริมการตลาด
2. เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาด ในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน จำแนกตาม เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้งโรงเรียน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรี และ ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน
3. เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการร่วมมือประสานงาน ด้านการจัดทำรายงาน และด้านการทำงบประมาณ
4. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงาน ในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 7 ด้านจำแนกตาม เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้งโรงเรียน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรี และ ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ในการบริหารงานการตลาดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถาบันอยู่รอด ตลอดถึงทราบแนวทางในการบริหารทั่วไปที่โรงเรียนสอนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีขนาด ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของหลักสูตรที่เปิดสอน ชนิดของเครื่องดนตรีที่เปิดสอน และประเภทดนตรีที่สอนแตกต่างกัน ว่ามีกลยุทธ์ทางการตลาดและแนวในการบริหารงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษาดังกล่าวจะทำให้มีแหล่งข้อมูลในการบริหารงาน โดยเฉพาะในการบริหารงานการตลาด ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญมากที่สุดที่จะส่งผลโดยตรงกับการเจริญเติบโตของธุรกิจ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 204 คน (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน:2545)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 154 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน โดยใช้ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งและเลือกตัวอย่างตามสะดวก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

1. เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน แบ่งออกเป็น
  - 1.1 ไม่เกิน 1 ล้านบาท
  - 1.2 มากกว่า 1 ล้านบาท
2. ระยะเวลาในการก่อตั้ง
  - 2.1 ไม่เกิน 10 ปี
  - 2.2 มากกว่า 10 ปี
3. ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน
  - 3.1 ดนตรีสากล
  - 3.2 ดนตรีไทย
  - 3.3 ทั้งดนตรีสากลและดนตรีไทย
4. วุฒิทางด้านดนตรี
  - 4.1 มีวุฒิทางดนตรี
  - 4.2 ไม่มีวุฒิทางดนตรี
5. ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน
  - 5.1 เข้ารับการเพิ่มพูนความรู้
  - 5.2 เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ 1 ครั้ง
  - 5.3 เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ตั้งแต่ 2 ครั้ง

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย

1. ทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด
  - 1.1 ด้านผลิตภัณฑ์
  - 1.2 ด้านราคา
  - 1.3 ด้านสถานที่
  - 1.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด
2. ทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริหารงาน ประกอบด้วย
  - 2.1 วางแผน(Planing)
  - 2.2 การจัดองค์กร (Organizing)
  - 2.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)
  - 2.4 การอำนวยการ (Directing)
  - 2.5 การร่วมมือประสานงาน (Co – operation)
  - 2.6 การจัดทำรายงาน (Reporting)
  - 2.7 งบประมาณ (Budgeting)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีต่อเทคนิคและวิธีการทางการตลาดเพื่อนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพให้กิจการของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านผลิตภัณฑ์ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องดนตรีที่ใช้ ระยะเวลาที่ให้เลือกเรียนในโรงเรียนดนตรีเอกชน

1.2 ด้านราคา หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของแต่ละหลักสูตรหรือแต่ละรายวิชา

1.3 ด้านสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ท่าเลที่ตั้ง ที่จอดรถ ความสะดวกในการคมนาคม การตกแต่งภายในโรงเรียน ห้องน้ำ ห้องพักรอของผู้ปกครอง ห้องพักรู มีเครื่องดื่มและของว่างบริการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความสะดวกสบาย

1.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด หมายถึง กิจกรรมที่เป็นการสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อจูงใจ แจ้งข่าวสาร ประกอบด้วย

1.4.1 การโฆษณา คือ การเสนอให้ผู้บริโภคทราบข้อมูลของทางโรงเรียน โดยใช้ป้าย นิตยสาร แผ่นพับ หนังสือพิมพ์ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ

1.4.2 การประชาสัมพันธ์ คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับโรงเรียนดนตรีเอกชน เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนดนตรีเอกชนให้เกิดกับผู้บริโภค

1.4.3 การส่งเสริมการตลาด คือ การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความสนใจ ได้แก่ การให้ทดลองเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 1 ครั้ง การลดราคาค่าเล่าเรียน การจัดกิจกรรมทางด้านดนตรี

2. ทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีต่อหลักการดำเนินการทางธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจโรงเรียนดนตรีเอกชนสำเร็จลุล่วง ซึ่งใช้หลัก โครงสร้างทางการบริหารตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การวางแผน (P : Planing) หมายถึง การกำหนดแนวทางในการดำเนินการของโรงเรียนดนตรีเอกชนอย่างเป็นระบบระเบียบและมีแบบแผน ว่าโรงเรียนควรจะไปทิศทางใด ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

2.2 การจัดองค์กร (O : Organizing) หมายถึง การเลือกรูปแบบหรือออกแบบโรงเรียนให้เหมาะสมกับธุรกิจและขนาดของโรงเรียนที่เป็นอยู่ เช่น การจัดผังโครงสร้างองค์กร (Organization Chart) การกำหนดหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นระบบ เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายธุรการ

2.3 การจัดคนเข้าทำงาน (S : Staffing) หมายถึง หลักหรือเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวในการเลือกสรรบุคลากรเข้ามาร่วมงานในโรงเรียนดนตรี ที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรี และมีประสิทธิภาพในการทำงาน

2.4 การอำนวยการ (D : Directing) หมายถึง การควบคุมระบบการทำงานทั้งหมดของโรงเรียนดนตรีเอกชน ตั้งแต่การจัดการภายในโรงเรียน การสั่งการ ศิลปในก ารบริหารงาน เช่นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ รวมถึงการเสริมแรงบุคลากรในโรงเรียนด้วย

2.5 การร่วมมือประสานงาน (Co – Operation) หมายถึง การเกี่ยวเนื่องประสานงานกันระหว่างฝ่ายต่างๆในโรงเรียน ภายใต้ผังโครงสร้างของโรงเรียนที่กำหนดออกแบบไว้ เพื่อให้งานในแต่ละฝ่ายสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่วางไว้ได้

2.6 การจัดทำรายงาน (R : Reporting) หมายถึง การสรุปรวบรวมผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นระบบระเบียบ สามารถชี้แจงหรือนำเสนอต่อบุคคลหรือองค์กรภายนอกได้ อาจนำเสนอในรูปแบบรายงานประจำปี (Annual Report)

2.7 งบประมาณ (B : Budgeting) หมายถึง การวางแผน และกำหนดการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนว่าควรมีระดับใดในแต่ละช่วงเวลา มีการควบคุมและตรวจสอบด้านการเงินที่เป็นระบบ

3. เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน หมายถึง จำนวนเงินทุนที่กำหนดไว้ในการจัดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น น้อยกว่า 1 ล้านบาท 1 ล้านบาท และมากกว่า 1 ล้านบาท

4. ระยะเวลาในการก่อตั้ง หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินการสอนจนถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย ระยะเวลาน้อยกว่า 5 ปี ระยะเวลา 5-10ปี และมากกว่า 10 ปี

5. ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียนสำหรับการเรียนการสอนครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 ดนตรีสากล หมายถึง การเรียนการสอนเครื่องดนตรีสากล คือ เครื่องสาย เครื่องดีด เครื่องประกอบจังหวะ และเครื่องเป่า โดยใช้โน้ตสากลในการเรียนการสอน

5.2 ดนตรีไทย หมายถึง การเรียนการสอนเครื่องดนตรีไทย ทั้งชนิดเดี่ยวและรวมวง โดยใช้บทเพลงไทยเดิมในการเรียนการสอน

5.3 ทั้งดนตรีสากลและดนตรีไทย หมายถึง มีการเรียนการสอนทั้งเครื่องดนตรีสากล คือ เครื่องสาย เครื่องดีด เครื่องประกอบจังหวะ และเครื่องเป่า โดยใช้โน้ตสากลในการเรียนการสอน และ การเรียนการสอนเครื่องดนตรีไทย ทั้งชนิดเดี่ยวและรวมวง โดยใช้บทเพลงไทยเดิมในการเรียนการสอน

6. วุฒิต่างด้านดนตรี หมายถึง การที่ผู้ประกอบการสำเร็จการศึกษาโดยการเรียนทางด้านดนตรี หรือ ผ่านการสอบทางด้านทฤษฎีดนตรีและดนตรีปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

6.1 มีวุฒิต่างด้านดนตรี หมายถึง ผู้ประกอบการที่สำเร็จการศึกษาโดยการเรียนทางด้านดนตรี หรือผ่านการสอบทางด้านทฤษฎีดนตรีและดนตรีปฏิบัติ หรือเรียนในสาขาวิชาดนตรี เช่น วิชาเอก ดุริยางคศิลป์

6.2 ไม่มีวุฒิต่างด้านดนตรี หมายถึง ผู้ประกอบการที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาโดยการเรียนทางด้านดนตรี หรือผ่านการสอบทางด้านทฤษฎีดนตรีและดนตรีปฏิบัติ หรือเรียนในสาขาวิชาดนตรี

7. ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน หมายถึง การที่ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชน เข้าร่วมฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เกี่ยวกับการบริหารงานทางด้านธุรกิจจากหน่วยงาน องค์กร สถาบัน อันมีผลต่อลักษณะการบริหารงานทางด้านธุรกิจ โดย แบ่ง เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

7.1 ไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ หมายถึง การที่ผู้ประกอบการโรงเรียน
 ดนตรีเอกชน ไม่เคย เข้าร่วมฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เกี่ยวกับลักษณะการบริหารงานทางด้าน
 ธุรกิจ

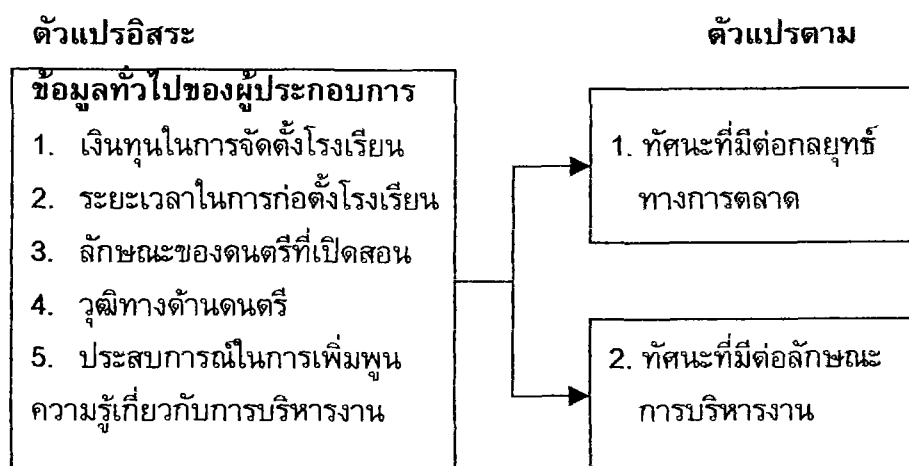
7.2 เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ 1 ครั้ง หมายถึง การที่ผู้ประกอบการโรงเรียน
 ดนตรีเอกชน เคย เข้าร่วมฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เกี่ยวกับลักษณะการบริหารงานทางด้าน
 ธุรกิจ 1 ครั้ง

7.3 เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ตั้งแต่ 2 ครั้ง หมายถึง การที่ผู้ประกอบการโรง
 เรียนดนตรีเอกชน เคย เข้าร่วมฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เกี่ยวกับลักษณะการบริหารงานทาง
 ด้านธุรกิจตั้งแต่ 2 ครั้ง

8. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชน หมายถึง เจ้าของหรือผู้มีอำนาจรับมอบ
 หรือผู้แทนที่ดำเนินธุรกิจการสอนดนตรีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากลเปิดเป็นรูปแบบโรงเรียน
 ดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

9. โรงเรียนดนตรีเอกชน หมายถึง สถานประกอบการที่มีการเปิดดำเนินการสอน
 ดนตรีทั้งดนตรีไทย และดนตรีสากลโดยอาจมีการดำเนินการในลักษณะโรงเรียน สถาบันการ
 สอนดนตรี โดยมีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีลักษณะของดนตรีต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีวุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
7. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
8. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีลักษณะของดนตรีต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
9. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีวุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
10. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีหัวข้อการนำเสนอตั้ง
ต่อไปนี้เป็น

1. แนวคิดด้านการตลาด
  - 1.1 ความหมายของการตลาด
  - 1.2 ส่วนประสมทางการตลาด
  - 1.3 กลยุทธ์ทางการตลาด
2. ลักษณะการบริหารงาน
  - 2.1 แนวคิดด้านการจัดการ
  - 2.2 กระบวนการจัดการแบบ POSDCoRB Model
3. สถาบันดนตรีเอกชน
  - 3.1 วิวัฒนาการของโรงเรียนดนตรีเอกชนในอดีตถึงปัจจุบัน
  - 3.2 การดำเนินงานของโรงเรียนดนตรีเอกชน
4. หลักสูตรการเรียนดนตรี
  - 4.1 หลักสูตรดนตรีของ Trinity College of Music London (ประเทศอังกฤษ)
  - 4.2 หลักสูตรดนตรีของ Bastien Piano Basics (ประเทศสหรัฐอเมริกา)
  - 4.3 หลักสูตรดนตรีของ Australian Music Examinations Board (ประเทศออสเตรเลีย)
  - 4.4 หลักสูตรดนตรีของ Yamaha (ประเทศญี่ปุ่น)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1 แนวความคิดด้านการตลาด

1.1 ความหมายของการตลาด

การตลาด เป็นกิจกรรมทางธุรกิจซึ่งทำให้สินค้าและบริการเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือผู้ใช้ ความหมายนี้เป็นแนวคิดแบบเก่าและแคบโดยยึดถือกิจกรรมการตลาดต่าง ๆ ที่มีผลทำให้สินค้าและบริการเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตไปยังลูกค้า เช่น กิจกรรมการซื้อ การขาย การขนส่ง การโฆษณา และการส่งเสริมการขาย เป็นต้น

คอตเลอร์ (Kotler, 1997 : 3) กล่าวว่า การตลาด เป็นกระบวนการทางสังคมและบริหารซึ่งบุคคลและกลุ่มบุคคลได้รับสิ่งที่สนองความจำเป็นและความต้องการของเขา จากการสร้างและแลกเปลี่ยนระหว่างผลิตภัณฑ์และมูลค่าผลิตภัณฑ์นั้น

(Institute of Marketing, quoted I Hart and Stapleton 1967;126) กล่าวว่า การตลาด หมายถึง กระบวนการบริหารที่มุ่งต่อการพิสูจน์ทราบหรือคาดคะเนความปรารถนาของลูกค้าแล้วเข้าไปสร้างความพึงพอใจ

สแตนตัน (Stanton :1981:4) กล่าวว่า การตลาด หมายถึง การสร้างมาตรฐานชีวิตให้แก่มนุษย์

ชูศักดิ์ เดชเกรียงไกรกุล(2546 : 124) กล่าวว่า การตลาดได้มีพัฒนาการตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป นักการตลาดพยายามหาความเหมือน สร้างความต่าง เพราะไม่ต่างก็ตาย ต่อยอดด้วยได้ประสบการณ์ที่ประทับใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า

ไพร์ด และ เฟอเรล (Pride and Ferrel 1985 ;9) กล่าวว่า การตลาด หมายถึง กิจกรรมขององค์การหรือของบุคคลที่กระทำขึ้นมาโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเร่งรัดและอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นได้พลวัตของปัจจัยแวดล้อม

ไมเคิล (Michael: 1977) และคณะ ได้กล่าวว่า การตลาดคือ ระบบของกิจกรรมทางธุรกิจ ออกแบบเพื่อวางแผน ตั้งราคา ส่งเสริมการจำหน่ายและจัดจำหน่ายสินค้าที่จะไปตอบสนองความต้องการแก่ตลาดเป้าหมายและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรด้วย

เสวี วงษ์มณฑา (2542 : 12) กล่าวว่า การตลาด เริ่มต้นที่การศึกษาความต้องการของลูกค้าแล้วนำเสนอผลิตภัณฑ์โดยการใช้เครื่องมือการตลาดต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้า

จากความหมายของการตลาดจะเห็นว่า มีประเด็นที่สำคัญคือ ความจำเป็น ความต้องการ และความต้องการซื้อเกิดขึ้นมาก่อน แล้วธุรกิจจึงเสนอผลิตภัณฑ์เพื่อสนองความต้องการ ผลิตภัณฑ์นั้นต้องสามารถสร้างอรรถประโยชน์ มีมูลค่าในสายตาของตลาดเป้าหมายและสามารถสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับตลาดเป้าหมายได้ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนและกิจกรรมการตลาด กระบวนการทั้งหมดนี้คือ การตลาด ซึ่งเป็นงานของนักการตลาด

ความจำเป็น ความต้องการและความต้องการซื้อ (ศิริวรรณ เสรวีรัตน์ และคณะ. 2541 : 12) ความจำเป็น (Needs) เป็นอำนาจพื้นฐานที่ทำให้บุคคลต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อสนองความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความต้องการปัจจัยสี่

ความต้องการ (Wants) เป็นความปรารถนาของบุคคลซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมและสังคม เป็นความต้องการการยอมรับ การยกย่อง และการประสบความสำเร็จ เช่น ต้องการศึกษาต่อ ต้องการท่องเที่ยว ต้องการชุดสวยหรู เป็นต้น ความจำเป็นและความต้องการ สองคำนี้มีความสามารถ interchangeable ได้เพราะถือว่ามี ความหมายใกล้เคียงกัน

ความต้องการซื้อ (Demands) เป็นความต้องการผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่ง ต้องมีอำนาจซื้อและความพอใจที่จะซื้อสินค้าด้วย ความต้องการซื้อหรือดีมานด์จึงประกอบด้วย 3 ประการ คือ มีความต้องการผลิตภัณฑ์ มีอำนาจซื้อ หรือมีเงิน และมีความพึงพอใจที่จะซื้อสินค้า ความต้องการจะสามารถเปลี่ยนเป็นความต้องการซื้อได้ถ้ามีอำนาจซื้อ และมีความพอใจในการซื้อ

ความจำเป็น ความต้องการ และความต้องการซื้อเป็นจุดเริ่มต้นของการตลาด กล่าวคือ ทำให้เกิดความคิดที่จะผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อสนองความต้องการนั้น

ผลิตภัณฑ์ (Products) หมายถึง สิ่งที่เสนอแก่บุคคลเพื่อสนองความจำเป็น หรือความต้องการ ผลิตภัณฑ์จะรวมถึง สินค้า บริการ กิจกรรม บุคคล สถานที่ องค์กร และความคิด ผลิตภัณฑ์เกิดขึ้นมาเพื่อสนองความจำเป็นและความต้องการที่เกิดขึ้น

อรรถประโยชน์ มูลค่าและความพอใจ อรรถประโยชน์ (Utility) หมายถึง ความสามารถของสินค้าแต่ละชนิดที่สามารถสนองความจำเป็นและความต้องการของผู้บริโภค ให้พึงพอใจ

มูลค่า (Value) หมายถึง คุณค่าของสินค้าหรือบริการ หรือความสามารถในการแลกเปลี่ยนของผลิตภัณฑ์ชนิดใดชนิดหนึ่งในรูปจำนวนหน่วย ซึ่งอาจตีค่าออกมาเป็น ตัวเงิน

ความพึงพอใจ (Satisfaction) ในที่นี้จะหมายถึง ความสามารถของผลิตภัณฑ์ที่จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าเป้าหมาย

จะเห็นว่าถ้าธุรกิจสามารถเสนอผลิตภัณฑ์ที่สามารถสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจได้มากแสดงว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีอรรถประโยชน์สูง ทำให้สินค้านั้นมีมูลค่าสูง หรือสามารถตั้งราคาสูงได้

สิ่งที่สามารถสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพอใจ นอกจากผลิตภัณฑ์แล้วยังมีเครื่องมืออื่น ๆ อีก ซึ่งเรียกรวมกันว่าส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) ซึ่ง

ประกอบ ด้วยผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดทำหน่าย (Place) และ การส่งเสริมการตลาด (Promotion) ซึ่งรวมเรียกว่า 4Ps จึงอาจกล่าวความสัมพันธ์ระหว่าง ส่วนประสมการตลาดและการตลาดไว้ว่า ส่วนประสมการตลาดเป็นเครื่องมือการตลาดที่ใช้สนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจกิจกรรมการตลาดหรือหน้าที่การตลาด กิจกรรมการตลาดหรือหน้าที่การตลาด (Marketing Activities or Marketing Function) เป็น กิจกรรมที่จะทำให้สินค้าและบริการเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือใช้ เนื่องจาก ผลิตภัณฑ์จะสามารถสนองความต้องการของตลาดและสามารถเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตไปยัง ผู้บริโภค ต้องอาศัยกิจกรรมการตลาดหรือหน้าที่การตลาดเข้ามาช่วย กิจกรรมการตลาด ประกอบด้วยหน้าที่ต่อไปนี้

การขาย (Selling)

การซื้อ (Buying)

การขนส่ง (Transportation)

การเก็บรักษา (Storage)

การจัดมาตรฐานสินค้า และการแบ่งแยกระดับสินค้า (Standardization and grading)

การเงิน (Financing)

การเสี่ยงภัย (Risk taking)

การหาข้อมูลการตลาดและการวิจัยตลาด (Marketing Information and Marketing Research)ตลาด

ตลาด คือ สถานที่ที่มีการซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนสินค้ากัน โดยได้รับความพึงพอใจทั้งผู้ขายและผู้ซื้อ โดยมีผู้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับคำว่า ตลาด ไว้ดังนี้

สุดาตวง เรื่องธุรกิจ (2540 : 2) ตลาด หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทางธุรกิจที่มีผลให้เกิดการนำสินค้าหรือบริการจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ใช้ให้ได้รับความพอใจ

สุมนา อยู่โพธิ์ (2524 : 37) ตลาด หมายถึง สิ่งที่มีตัวตน และไม่มีตัวตน ได้แก่ สถานที่ ๆ มีการซื้อขาย หรือ อำนาจซื้อของพลเมือง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 15) เป็นความหมายของตลาดในทาง เศรษฐศาสตร์ มีความหมายดังนี้

ตลาด หมายถึง กิจกรรมการซื้อขายระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทั้งสิ้นของ ผลิตภัณฑ์ชนิดใดชนิดหนึ่ง

ตลาด หมายถึง กลุ่มผู้ซื้อและผู้ขายโดยทั่วไป เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภค มาทำการต่อรองเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการ

ตลาด หมายถึง ตลาดที่ถูกจำแนกประเภทตามพฤติกรรมผู้ผลิต ผู้ซื้อ และพฤติกรรมระหว่างผู้ผลิตด้วยกัน รวมทั้งการดูชนิดของสินค้าที่ขายในตลาดนั้นด้วย

ตลาดในทางเศรษฐศาสตร์แบ่งออกเป็นตลาดต่าง ๆ ดังนี้

- ตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์
- ตลาดผูกขาด
- ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด
- ตลาดที่ผู้ขายน้อยราย

ตำราศักดิ์ ชัยสนิท. 2538 : 5) ตลาด หมายถึง ผู้ซื้อทั้งหมด โดย สถานที่นั้น เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของการจัดจำหน่ายเท่านั้น

จะเห็นว่านักการตลาดกำหนดขอบเขตของตลาดเฉพาะด้านผู้ซื้อด้านเดียวโดยศึกษาถึงขนาด อำนาจการซื้อ และความพอใจของผู้ซื้อ ส่วนด้านผู้ขายนักการตลาดจะเรียกอุตสาหกรรม (Industry) หรือ การแข่งขัน (Competition) ส่วนนักเศรษฐศาสตร์นั้นกำหนดขอบเขตตลาดทั้ง 2 ฝ่าย คือฝ่ายผู้ซื้อและผู้ขาย

ตลาดตามความหมายของนักการตลาดแบ่งเป็นตลาดต่าง ๆ ดังนี้

- ตลาดผู้บริโภค (Consumer Market)
- ตลาดองค์กร (Organizational Market) แบ่งได้เป็น
- ตลาดผู้ผลิต (Producer Market) หรือตลาดอุตสาหกรรม (Industrial Market)
- ตลาดคนกลาง (Middleman Market) หรือตลาดผู้ขายต่อ (Reseller Market)
- ตลาดรัฐบาล (Government Market)
- ตลาดต่างประเทศ (International Market)

1.2 ส่วนประสมทางการตลาด

ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) เป็นตัวแปรทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้ 4 ประการ ซึ่งบริษัทจำเป็นต้องนำมาใช้ร่วมกันเพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย

ในการกำหนดส่วนประสมทางการตลาด บริษัทต้องคำนึงถึงความจำเป็น และความต้องการของตลาดเป้าหมาย (Target Market) ซึ่งเป็นกลุ่มของลูกค้าที่มีลักษณะ

คล้ายคลึงกัน ซึ่งบริษัทเลือกเป็นเป้าหมายตลาดเป้าหมายอาจเป็นกลุ่มผู้บริโภค ผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก หรือหน่วยรัฐบาล

คีรีวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 33) กล่าวโดยสรุปว่า ส่วนประสมทางการตลาด ประกอบด้วยทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอิทธิพลในการสร้างความต้องการซื้อในผลิตภัณฑ์แต่โดยทั่วไป แล้วนิยมแบ่งออกเป็นผลิตภัณฑ์ (Product) การกำหนดราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ส่วนประสมทั้ง 4 ประการอาจเรียกว่า 4 Ps of The Marketing Mix) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) เป็นสิ่งที่สามารถสนองความจำเป็น และความต้องการของมนุษย์ได้ ผลิตภัณฑ์อาจเป็นคุณสมบัติที่คาดหวังได้และคาดหวังไม่ได้ ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย ตัวผลิตภัณฑ์ ชื่อผลิตภัณฑ์ การบรรจุหีบห่อ ความภาคภูมิใจ และผู้ขาย ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ บริการกิจกรรม บุคคล สถานที่ องค์กร หรือความคิด

2. ราคา (Price) เป็นสิ่งที่กำหนดมูลค่าในการแลกเปลี่ยนสินค้า หรือบริการในรูปของเงินตรา เป็นส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการกำหนดราคา นโยบาย และกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการกำหนดราคา

3. การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) เป็นกิจกรรมการนำผลิตภัณฑ์ที่กำหนดไว้สู่ตลาดเป้าหมาย ในส่วนประสมนี้ไม่ได้หมายถึงเฉพาะการพิจารณาสถานที่จำหน่ายอย่างเดียว แต่เป็นการพิจารณาว่าจะจำหน่ายผ่านคนกลางต่าง ๆ อย่างไร และมีการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างไร ดังนั้นในการนำผลิตภัณฑ์ (Placing the Product) ออกสู่ตลาดเป้าหมายจะประกอบด้วย 2 ส่วน ซึ่งเรียกว่าส่วนประสมในการจัดจำหน่าย (Distribution Mix) ดังนี้

3.1 ช่องทางการจัดจำหน่าย (Channel of Distribution หรือ Distribution) หมายถึง กลุ่มของสถาบันหรือบุคคลที่ทำหน้าที่หรือกิจกรรมอันจะนำผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือผู้ใช้ (McCarthy. 1995 : 43) ในส่วนนี้เป็นเรื่องของการพิจารณาว่าจะจำหน่ายผลิตภัณฑ์โดยผ่านคนกลางต่าง ๆ อย่างไร กล่าวคือ พิจารณาถึงเส้นทางที่ผลิตภัณฑ์เคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตผ่านคนกลางไปยังลูกค้า

3.2 การกระจายตัวสินค้า (Physical Distribution) หมายถึง กิจกรรมทั้งสิ้นที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายตัวสินค้าที่มีปริมาณถูกต้องไปยังสถานที่ที่ต้องการ และเวลาที่เหมาะสม (Stanton. 1992 : 398) ในส่วนนี้จึงประกอบด้วย การขนส่ง การเก็บรักษาตัวสินค้า ภายในองค์กรธุรกิจของตน และในระบบช่องทาง การคลังสินค้าและควบคุมสินค้าคงคลัง

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้จำหน่ายและตลาดเป้าหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่แจ้งข่าวสาร หรือชักจูงให้เกิดทัศนคติ

และพฤติกรรมการซื้อ การส่งเสริมการตลาดอาจทำได้ 4 แบบด้วยกัน ซึ่งเราเรียกว่า ส่วนประสมการส่งเสริมการตลาด (Promotion Mix) หรือส่วนประสมในการติดต่อสื่อสาร (Communication Mix) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การโฆษณา (Advertising) เป็นการติดต่อสื่อสารแบบไม่ใช้บุคคล (Non-Personal) โดยผ่านสื่อต่าง ๆ และผู้อุปถัมภ์รายการต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโฆษณา กิจกรรมการโฆษณาประกอบด้วยโฆษณาผ่านหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา การโฆษณาทางโรงภาพยนตร์

4.2 การขายโดยใช้บุคคล (Personal Selling) เป็นการติดต่อสื่อสารทางตรงแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้ขายและลูกค้าที่มีอำนาจซื้อ (McCarthy. 1995 : 617) การขายโดยใช้บุคคลก็คือการขายโดยใช้พนักงานขายนั่นเอง

4.3 การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) เป็นกิจกรรมทางการตลาดที่ นอกเหนือจากการขายโดยใช้บุคคล การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ที่ช่วยกระตุ้นการซื้อของผู้บริโภค และประสิทธิภาพของผู้ขาย ตัวอย่างการส่งเสริมการขาย ได้แก่ การลดราคา แลกซื้อ แจกตัวอย่างสินค้า แคมเปญสินค้าฟรี ชิงโชค แข่งขันการแจกคูปอง เป็นต้น

4.4 การให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Relation) การให้ข่าว (Publicity) เป็นการเสนอความคิดเกี่ยวกับสินค้า หรือบริการแบบไม่ใช้บุคคล โดยที่องค์กรเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์นั้นไม่ต้องการเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ จากการเสนอข่าวนั้น (Kotler. 1997 : 468) การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) เป็นความพยายามที่ได้จัดเตรียมการไว้ขององค์กรเพื่อชักจูงกลุ่มสาธารณะให้เกิดความคิดเห็นหรือทัศนคติที่ดีต่อองค์กร (Stanton. 1992 : 380)

จะเห็นว่าการให้ข่าวเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ เพราะการให้ข่าว เป็นกิจกรรมในอันที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกลุ่มชน

1.3 กลยุทธ์ทางการตลาด

มีผู้ให้ความหมายของกลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategy) พอจะประมวลได้ดังนี้ กิลตินัน และ พอล (Gultinan and Pual. 1990 : 135) กล่าวว่า กลยุทธ์การตลาด หมายถึง วิธีการพื้นฐานที่สร้างให้เกิดความต้องการผลิตภัณฑ์จากลูกค้าโดยอาศัยโปรแกรมการตลาด จากความหมายนี้บอกให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการใช้กลยุทธ์การตลาด คือ กระตุ้นให้เกิดความต้องการซื้อจากลูกค้าโดยอาศัยโปรแกรมการตลาด ซึ่งก็คือส่วนประสมทางการตลาดนั่นเอง

แมคคาธี (McCarthy. 1995 : 815) กล่าวว่า กลยุทธ์การตลาด หมายถึง วิธีการใช้ ส่วนประสมทางการตลาดให้เหมาะสมกับตลาดเป้าหมาย จากความหมายนี้เป็นการใช้

ส่วนประสม 4 ประการคือ ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดช่องทางการจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดเพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ตลาดเป้าหมายก็คือกลุ่มของลูกค้าที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันซึ่งบริษัทเลือกเป็นเป้าหมาย ตลาดเป้าหมายอาจเป็นกลุ่มผู้บริโภค ผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก หรือหน่วยงานรัฐบาลก็ได้

คอตเลอร์ (Kotler. 1997 : 287) กล่าวว่า กลยุทธ์การตลาด หมายถึง วิธีการขั้นพื้นฐานซึ่งหน่วยธุรกิจใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาด ประกอบด้วย การตัดสินใจในตลาดเป้าหมาย การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ การกำหนดส่วนประสมทางการตลาด และระดับค่าใช้จ่ายทางการตลาด จากความหมายนี้บอกให้ทราบถึงส่วนประสมของกลยุทธ์ทางการตลาดซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน คือ การตัดสินใจในตลาดเป้าหมาย ซึ่งจะตัดสินใจเลือกเป้าหมายได้ถูกต้อง จะต้องวิเคราะห์ขนาดโครงสร้างและพฤติกรรมของตลาดเป้าหมายก่อนแล้วจึงมีการแบ่งส่วนตลาด การเลือกตลาดเป้าหมาย และวิเคราะห์กำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ แล้วจึงกำหนดส่วนประสมทางการตลาดและค่าใช้จ่ายทางการตลาดให้เหมาะสมกับตลาดเป้าหมายนั้น

1.3.1 ขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด

จากความหมายของกลยุทธ์ทางการตลาด ตามแนวความคิดของนักการตลาดหลายคนดังกล่าวมาแล้ว ในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดประกอบด้วย 2 ขั้น ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์โอกาสทางการตลาด (Analyzing Marketing Opportunities)
- ระบบข้อมูลทางการตลาดและการวิจัยตลาด (Marketing Information Systems and Marketing Research)
  - การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางการตลาด (Analyzing the Marketing Environment)
  - การวิเคราะห์ตลาดผู้บริโภคและพฤติกรรมผู้บริโภค (Analyzing Consumer Markets and Buyer Behavior)
  - การวิเคราะห์ตลาดองค์กรและพฤติกรรมผู้บริโภค (Analyzing Organizational Markets and Buyer Behavior)
  - การวิเคราะห์คู่แข่งขั้น (Analyzing Competitors)
- ขั้นที่ 2 การออกแบบกลยุทธ์ทางการตลาด (กลยุทธ์ส่วนผสมทางการตลาด) (Designing Marketing Strategy or Marketing Mix Strategy)
- กลยุทธ์การตลาดเพื่อธุรกิจใหม่ของบริษัท (Marketing Strategy for New Business)

- กลยุทธ์การตลาดสำหรับผู้นำ คู่ชิง ผู้ตาม และธุรกิจรายย่อย (Marketing Strategy for Market Leaders, Challengers, Followers and Nichers)
- กลยุทธ์การตลาดในแต่ละขั้นตอนของวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Marketing Strategy for Different Stages of the Product Life Cycle)
- กลยุทธ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development Strategy)
- กลยุทธ์ส่วนประสมผลิตภัณฑ์ สายผลิตภัณฑ์ รายการผลิตภัณฑ์ ตรา ยี่ห้อ การบรรจุหีบห่อและป้ายฉลาก (Product Mix, Product Line, Product Item, Brand, Packaging and Label Strategy)
- กลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Marketing Strategy for Services Firm)
- กลยุทธ์การตั้งราคา (Pricing Strategy)
- กลยุทธ์เกี่ยวกับช่องทางการตลาด และการกระจายตัวสินค้า (Marketing Channel and Physical Distribution Strategy)
- กลยุทธ์เกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด (Promotion Mix Strategy)
  - (1) กลยุทธ์การโฆษณา (Advertising)
  - (2) กลยุทธ์การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal Selling Strategy)
  - (3) กลยุทธ์การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion Strategy)
  - (4) กลยุทธ์การให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Relation Strategy)

2. ลักษณะการบริหารงาน

การบริหารงาน หมายถึง การจัดสรร ดำเนินการ โดยให้เกิดผลสำเร็จตามขั้นตอนที่ได้วางไว้ และมีผู้ให้คำจำกัดความไว้ต่างกัน ดังนี้

สมยศ นาวิการ (2536 : 18) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการของการวางแผน การจัดการ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์การและใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

ยุทธ กัยวรรณ (2544 : 18) กล่าวว่า การบริหาร คือ กลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่วางแผน การจัดการ จัดคนเข้าทำงาน สั่งการ และควบคุมการทำงานให้กิจกรรมขององค์การดำเนินไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานของปัจจัยในการบริหาร

ศิริพร พงศ์ศิริโรจน์ (2537 : 14) กล่าวว่า การบริหาร คือ การดำเนินงานร่วมกันของคณะบุคคล ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารขององค์การ ในส่วนที่เกี่ยวกับการวางแผน การจัดตั้งองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การส่งการ และการควบคุมกิจกรรม ให้ดำเนินไปตามนโยบายจนบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การที่วางไว้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

สุธี สุทธิสมบูรณ์ และ สมาน รังสิโยกฤษฎ์ (2541 : 6) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญ ดังนี้

1. การบริหารได้เจริญเติบโตควบคู่กับการดำรงชีวิตมนุษย์และช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างผาสุก
2. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้องค์การต่างๆ ต้องขยายงานด้านการบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม
4. การบริหารเป็นกรรมวิธีที่สำคัญในอันที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า
5. การบริหารจะช่วยให้ทราบถึงแนวโน้มทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต
6. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในสังกัด ฉะนั้นความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมืองเป็นอย่างมาก
7. การบริหารงานมีลักษณะต้องใช้การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ
8. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ
9. การบริหารกับการเมืองเป็นของคู่กัน ฉะนั้นการศึกษาวิชาการบริหาร จึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองด้วย

อาจกล่าวได้ว่าการบริหารเป็นกระบวนการของการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้โดยใช้บุคคลและทรัพยากรต่างๆ ประกอบกันซึ่งการบริหารเป็นการกำหนดนโยบายซึ่งจะต้องมีการนำการจัดการเข้าไปประกอบด้วยเพื่อให้นโยบายที่กำหนดไว้นั้นสำเร็จตามขั้นตอนที่วางไว้ โดยมีแนวคิดด้านการจัดการ ดังนี้

2.1 แนวคิดด้านการจัดการ

การจัดการเป็นศาสตร์และศิลป์ที่รวมองค์ความรู้ และมีหลักเกณฑ์ที่เป็นลำดับขั้น ผู้บริหารควรนำหลักการจัดการมาใช้ในองค์กรเพื่อให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จอย่างมี

ประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากที่สุด และมีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับคำว่าจัดการไว้หลายท่าน ดังนี้

คีริววรรณ เสรีรัตน์(2539:3) กล่าวว่า การจัดการ เป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกันซึ่งผู้จัดการต้องเข้ามาช่วยเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ เน้นการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายที่วางไว้ นิยมใช้สำหรับการจัดการธุรกิจ

คีริววรรณ ลัญชานนท์(2527 : 4) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง การจัดการหรือดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ หรือนำนโยบายไปปฏิบัติ หรือ อาจหมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่ทำหน้าที่ในการบริหารงาน เป็นการพิจารณาในแง่ของการบริหาร หน้าที่ของการจัดการจึงประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุม

บรรยงศ์ โตจินดา (2541: 34) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้บุคคลในองค์การได้ปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งในการดำเนินการนั้นอาจจะต้องดำเนินการหลายอย่าง เช่น การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคคล การอำนาจการ การมอบหมายงาน การประสานงาน การควบคุมงาน เป็นต้น

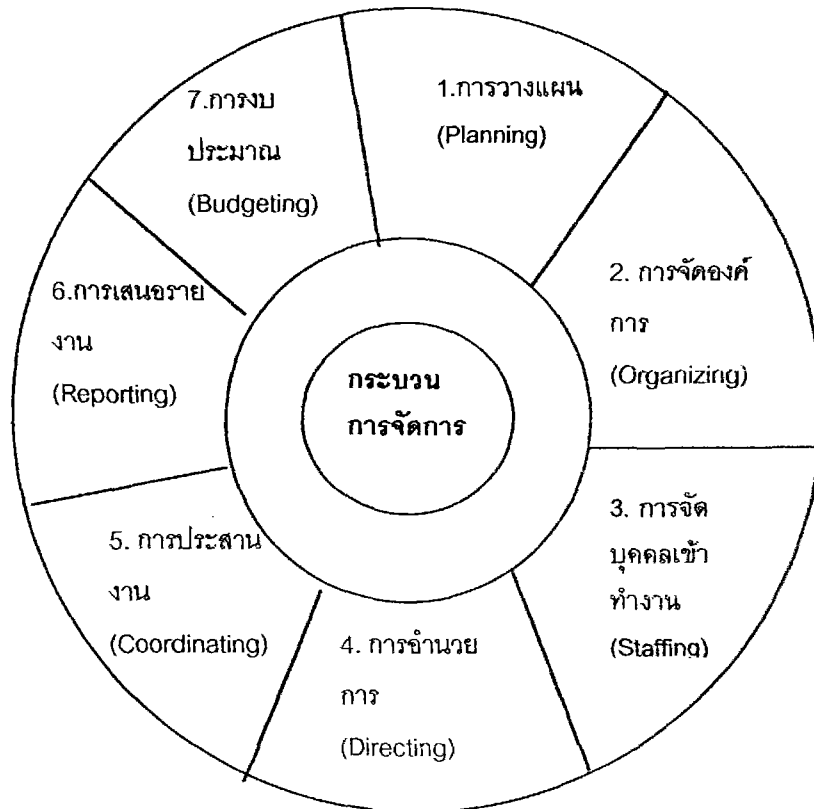
สมคิด บางโม (2538 :61) กล่าวว่า การจัดการคือศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

Henri Fayol (พยอม วงศ์สารศรี ,2538:32 ; อ้างอิงจาก Henry Fayol.1986 *management*,p.58) ได้แสดงทัศนะว่า การจัดการเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. การพยากรณ์และการวางแผน
2. การจัดองค์การ
2. การบังคับบัญชา
4. การประสานงาน
5. การควบคุม

ซึ่งต่อมาลูเทอร์ กุลิก และลินดอลล์ เออร์วิก (Luther Gulick and Lyndall Urwick) ได้นำหลักการของฟาโยลมาปรับปรุงประยุกต์กับการบริหารเรียกว่า POSDCoRB Model (สมคิด บางโม,2538:72) ซึ่งมีกระบวนการดังต่อไปนี้

2.2 กระบวนการจัดการแบบ POSDCoRB Model

ภาพประกอบ 1 แสดงกระบวนการจัดการ

ที่มา : พยอม วงศ์สารศรี (2537) องค์การและการจัดการ (หน้า 32-33)พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพมหานคร.สำนักพิมพ์พิมพ์สุภา.

ภาพประกอบที่ 1 แสดงถึงความเป็นกระบวนการของการจัดการที่จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนเพื่อไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อยๆ ซึ่งกระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่มีระบบ และจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กระบวนการในการจัดการแบบ POSDCoRB Model (สมคิด บางโม 2538:72 ; อ้างอิงจาก ลูเทอร์ กูติก) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ คือ

1. การวางแผน (Planning) คือ การวางแผนงาน การจัดวางโครงการไว้ล่วงหน้าว่าต้องทำอะไร และทำอะไร เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดหน่วยงาน กำหนดโครงสร้างหน่วยงาน จัดสายงานตำแหน่งต่าง ๆ กำหนดหน้าที่ให้ชัดเจน
3. การจัดบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) เป็นการบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน การประเมินผลงาน และการให้พ้นจากงาน
4. การอำนวยการ (Directing) เป็นการควบคุมบังคับบัญชา คุมการปฏิบัติงาน การมอบอำนาจหน้าที่ การจูงใจ
5. การประสานงาน (Coordinating) เป็นการประสานงาน ให้เกิดความร่วมมือกันเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
6. การเสนอรายงาน (Reporting) เป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ให้ทราบว่าการดำเนินงานมีความก้าวหน้าเพียงใด
7. การงบประมาณ (Budgeting) การจัดทำงบประมาณ บัญชี การใช้จ่าย การควบคุมตรวจสอบด้านการเงิน

การจัดการนั้นมีความสำคัญกับการบริหารงานเป็นอย่างมาก ทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้นทุกองค์กรจำเป็นต้องมีการจัดการที่ดี ต้องมีการวางแผน การจัดการ การควบคุม มีการประสานงานที่ดีระหว่างบุคคลและงาน มีการจัดการที่เป็นระบบ ซึ่งจะทำให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

3. สถาบันดนตรีเอกชน

โรงเรียนดนตรีเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน ตามมาตรา 15(2) ซึ่งอยู่ในประเภทของศิลปศึกษา มีจุดประสงค์ในการให้การศึกษาด้านศิลปะ ซึ่งแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ จะอยู่ภายใต้กฎระเบียบของกองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

3.1 วิวัฒนาการของโรงเรียนดนตรีเอกชนในอดีตถึงปัจจุบัน

ความเป็นมาของดนตรีสากลเมื่อแรกเริ่มแพร่กระจายเข้ามาสู่ประเทศไทยในขั้นต้นนั้น วัฒนธรรมดนตรีสากลตลอดจนการเรียนการสอน มีไว้สำหรับบุคคลระดับเจ้านายชั้นสูงหรือบุตรหลานของขุนนางผู้ใหญ่ในราชสำนักเท่านั้น ต่อมาค่านิยมดังกล่าวจึงเริ่มออกไปสู่สังคมระดับชาวบ้านที่ต้องการเอาแบบอย่างแบบแผนนิยมของเจ้าขุนมูลนาย ในอดีตสถาบันการสอนดนตรีสากลที่สำคัญล้วนแล้วแต่เป็นหน่วยงานของราชการทั้งสิ้น ต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศ (พ.ศ. 2475) เป็นผลให้โครงสร้างทางสังคมและ

สภาพทางเศรษฐกิจเปลี่ยนไป การเล่าเรียนดนตรีจึงเป็นที่นิยมมากขึ้น ดังนั้นภาคเอกชนจึงได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในการเกิดการเรียนการสอนให้กับบุคคลทั่วไปที่สนใจโดยไม่จำกัดเพศ วัย และการศึกษาของผู้เรียนดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ชลหุมุ ชลานุเคราะห์ (2524 : 15) กล่าวว่า ตั้งแต่เดิมนั้นดนตรีสากลได้เข้ามาสู่ประเทศไทยในราวสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2396 – 2411) โดยมีสาเหตุมาจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงต้องการให้มีการฝึกหัดทหารเป่าแตรเดินแถวตามแบบฉบับของประเทศทางแถบทวีปยุโรป ดังนั้นในรัชสมัยนี้จึงได้เริ่มมีการว่าจ้างครูฝึกสอนเป่าแตรมาจากต่างประเทศ เพื่อเข้ามาฝึกหัดทหารภายในวังหลวงและวังหน้า ให้เรียนรู้การเดินแถวเกียรตินิยมตามธรรมเนียมที่ปฏิบัติกันแบบสากลนิยม โดยครูฝึกสอนทหารชาวต่างประเทศที่ทางราชสำนักได้ว่าจ้างเข้ามาทำการสอนทหารไทยในยุคแรกนี้มีด้วยกัน 3 คนคือ นายร้อยเอกอิมเป (Impay) ซึ่งเป็นนายทหารอังกฤษ ทรงโปรดให้จ้างมาจากประเทศอินเดีย มีหน้าที่ฝึกสอนทหารภายในวังหลวง ส่วนคนที่ 2 ชื่อ นายร้อยเอกน็อกซ์ (Knox) เป็นนายทหารอังกฤษที่ได้ว่าจ้างมาจากประเทศอินเดียเช่นเดียวกันโดยพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าได้ทรงโปรดให้เข้ามาทำการสอนภายในวังหน้า ต่อมาภายหลังเมื่อครูอิมเปถึงแก่กรรม พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าจึงได้โปรดให้จ้างนายทหารฝรั่งเศสชื่อ ลามาซเข้ามาทำการสอนแทน และได้แต่งตั้งให้เป็นหลวงอุปเขตทวยหาญ ในเวลาต่อมา สรุปได้ว่าในช่วงรัชสมัยนี้เองที่การดนตรีตะวันตกได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยเป็นครั้งแรก โดยเข้ามาในรูปของแตรวงทหารเดินแถว มีไว้สำหรับปเป็นเครื่องประกอบอิสริยยศของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและเจ้านายชั้นสูง

สมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2411 – 2453) ประเทศไทยได้มีการติดต่อกับต่างประเทศมากขึ้น ตลอดจนพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ได้เสด็จประพาสยุโรปหลายครั้ง และทรงส่งพระราชโอรสหลายพระองค์แยกย้ายกันไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ ดังนั้นจึงได้ทรงนำเอาแบบแผนวัฒนธรรมดนตรีต่าง ๆ ที่เป็นของอารยประเทศเข้ามาปรับปรุงการดนตรีภายในให้รู้ตหน้ายิ่งขึ้น กรมพระนครสวรรค์วรพินิตหรือที่คนส่วนใหญ่รู้จักกันในนาม ทูลกระหม่อมบริพัตร ซึ่งเป็นพระราชโอรสในพระพุทธเจ้าหลวง ภายหลังจากที่สำเร็จวิชาการทหารกลับจากประเทศเยอรมันแล้ว ก็ได้ทรงก่อตั้งแตรวงทหารบก และแตรวงทหารเรือขึ้น ซึ่งด้วยพระปรีชาสามารถของพระองค์ก็ได้ทำให้สถาบันดนตรีของทหารทั้ง 2 แห่งนี้มีบทบาทสำคัญต่อวงการดนตรีในยุคนั้นเป็นอย่างมาก มีบทเพลงที่ทรงนิพนธ์ไว้ทั้งไทยและสากลเป็นจำนวนมากไม่น้อย ได้มีการนำเอาเพลงไทยเดิมมาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่และบรรเลงด้วยวงดนตรีสากล โรงเรียนแตรวงทหารบกและโรงเรียนดนตรีวงทหารเรือนี้ ให้นักเรียนที่สนใจเข้าฝึกอบรมการดนตรี เมื่อสำเร็จแล้วก็บรรจุให้เข้ารับราชการตามความเหมาะสม จัดได้ว่าเป็นสถาบันการดนตรีหลักของส่วนราชการ ที่ผลิตนักดนตรีและครูดนตรีที่มีฝีมือออกมารับใช้

สังคมในยุคนั้น (ปัจจุบันคือกองดุริยางค์ทหารบก และกองดุริยางค์ทหารเรือ) ยุคสมัยของ พระพุทธเจ้าหลวงนี้ การดนตรีตะวันตกมีบทบาทไม่น้อยในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและ ขนบธรรมเนียมต่าง ๆ ของสังคมไทยเดิมให้มีความเป็นสากลมากขึ้น เพลงสรรเสริญพระบารมี ซึ่งประพันธ์โดยนายร้อยเอกจาค็อบไฟด์ (บิดาของพระเจนดุริยางค์) ซึ่งเป็นครูตรวจประจำ กองทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ก็ได้มีขึ้นในยุคนี้ โรงแรมชั้นหนึ่งหลายแห่งย่านบางรักก็ได้ เริ่มนำเอาวงดนตรีสากลเข้ามาใช้บรรเลงประกอบ การเดินรำเพื่อต้อนรับแขกที่มาพัก โรงเรียนสอนศาสนาคริสต์ต่าง ๆ มีการสอนให้นักเรียนรู้จักการร้องประสานเสียงในโบสถ์ และ สอนการเล่นเครื่องดนตรีสากลชนิดต่าง ๆ บริษัทแผ่นเสียงจากต่างประเทศหลายแห่งได้เริ่ม เข้ามาทำการบันทึกเสียงและจัดจำหน่ายในประเทศไทย

พูนพิศ อมาตยกุล (2529 : 25) ครั้งถึงสมัยรัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2543 - 2468) การดนตรีสากลได้รับความนิยมอย่างมาก มีการนำเอาวงดนตรีไทยมาผสมกับเครื่องดนตรี สากล เช่นวงเครื่องสายผสมเปียโนคณะนารีศรีสุมิตร ซึ่งโด่งดังมากในยุคนั้น รวมถึง วงซิมโฟนีออเคสตรา (orchestra) วงแรกของประเทศไทยก็ได้ก่อตั้งขึ้นในยุคนี้นี้ด้วย (เดิมเรียกว่า วงเครื่องสายฝรั่งหลวง) โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรง โปรดเกล้าให้จัดตั้งขึ้น ในช่วงแรกได้ว่าจ้างครูดนตรีชาวอิตาลีชื่อ โปรเฟสเซอร์ นาซาลี มาทำการควบคุม (ต่อมาเปลี่ยนเป็นร้อยตรีคุณ เสนาะวิณิน และหลวงเจนดุริยางค์ ตามลำดับ) ทางด้านสถาบันการสอนดนตรีต่าง ๆ ก็เปิดรับสมัครและคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษ เมื่อ สำเร็จแล้วก็บรรจุให้เข้ารับราชการตามกรมกองต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในยุคนั้นนี้ การดนตรีสากลได้แพร่กระจายออกไปสู่สังคมทุกระดับแล้ว แต่การเรียนการสอนที่เป็นระบบ ก็ยังอยู่เฉพาะในสถาบันของส่วนราชการ และโรงเรียนมิชชันนารีเท่านั้น เช่น โรงเรียนทหาร กระบี่หลวง (ภายหลังเปลี่ยนเป็นโรงเรียนพรานหลวง) กรมเครื่องสายฝรั่งหลวง กองดุริยางค์ ทหารบก กองดุริยางค์ทหารเรือ โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง (ปัจจุบันคือวัฒนาวิทยาลัย) โรงเรียน เซนต์โยเซฟคอนเวนต์สีลม

ชลหมู่ ชลานุเคราะห์ (2524 : 32) ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 ซึ่งตรงกับสมัยรัชกาลที่ 7 การดนตรีสากลในประเทศไทยได้เจริญรุดหน้า เป็นอันมาก วงดนตรีสตริงคอมโบ้และวงบิ๊กแบนด์ ซึ่งใช้ในงานลีลาสเริ่มแพร่หลายในหมู่ บุคคลชั้นสูงและนักธุรกิจ โรงเรียนสอนดนตรีของรัฐ และกองดุริยางค์ของกองทัพต่าง ๆ ได้ ผลิตนักดนตรีที่มีคุณภาพออกมารับใช้สังคมอย่างไม่ขาดสาย นักดนตรีชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะชาวฟิลิปปินส์ เป็นจำนวนมากเริ่มหลั่งไหลเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย พระเจนดุริยางค์ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นผู้ควบคุมวงดุริยางค์ของกรมศิลปากร เป็นบุคคล ที่ได้รับการยกย่อง และมีลูกศิษย์ลูกหามากมาย จึงได้ก่อตั้งโรงเรียนสอนดนตรีเอกชนแห่งแรก ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2477 มีชื่อว่า "วิทยาลัยสาธิตดนตรีสถาน" ตั้งอยู่ที่ชั้นบนของตึกแถวริมถนน

อักษฎางค์ ไกล่เชิงสะพานมอญ (ข้างคลองหลอด) มีจุดมุ่งหมายในการผลิตนักดนตรีอาชีพและ ผู้มีความนิยมในการดนตรีเป็นพิเศษ เปิดสอนทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ มีกำหนดการ เรียนสัปดาห์ละ 2 วัน เริ่มเวลา 17.00 น. ถึง 19.00 น. โดยเก็บค่าเรียนเดือนละ 3 บาท ชั้นแรกมีผู้สมัครเข้าเรียนทั้งที่เป็นนักดนตรีมาแล้วและผู้เริ่มหัดใหม่ เป็นจำนวนมากพอสมควร ซึ่งนักเรียนรุ่นแรกเท่าที่พอจะสืบได้คือ ท่านอาจารย์ดนตรี ตราโมท นายสิริ ยงยุทธ นายนารถ ถาวรบุตร อาจารย์วิวัฒน์พัชรา (หุตะโชติ) มีศุข นายศรีโพธิ์ ทศนุช นายจำปา เล็มสำราญ นายสอดดาเกตศิริ หมิ่นประไพเพลงประสม นายเอื้อน สนวนสุวรรณ นายพิษณุ แซ่มบาง นายปรุง ประสานศัพท์ พ.ต.อ. กมล แพทยคุณ นายเอื้อ สุทรสนาน นายลิขิต จิตรมันคง นายชด ศรียาสวิญ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม โรงเรียนดนตรีเอกชนแห่งแรกนี้ ได้ ดำเนินกิจการอยู่ประมาณสองปีก็จำต้องล้มเลิกกิจการไป เพราะพระเจนดุริยางค์ได้รับทุนจากรัฐบาลส่งให้ไปดูงานการดนตรีที่ต่างประเทศ จึงไม่มีครูดนตรีที่สามารถจะรับช่วงดำเนินการต่อไปได้

สุนทราภรณ์(สุวัฒน์ วรดิลก,2532:40 อ้างอิงจาก สุนทราภรณ์ครึ่งศตวรรษ, 2532 : 68) กล่าวว่า ในปี พ.ศ. 2479 ซึ่งเป็นช่วงที่วงดนตรี "สุนทราภรณ์" กำลังเริ่มได้รับความนิยมจากมหาชน ครูเอื้อ สุนทรสนาน ซึ่งเป็นหัวหน้าวง ได้เปิดโรงเรียนสอนดนตรีขึ้นบริเวณ ถนนหลานหลวง เยื้องบริษัทเดินอากาศไทยมีชื่อว่า "โรงเรียนคอนคอร์ดเดียร์" มีจุดมุ่งหมาย ในการสร้างนักร้อง นักดนตรีรุ่นใหม่ ๆ ขึ้นมา ทั้งนี้มีอาจารย์เข้าร่วมสอนด้วยกันหลายท่าน เช่น ครูนารถ ถาวรบุตร ส. จิตรมันคง เมย์ เอื้อเฟื้อ โฉลก เนตรสุวรรณ แสง จาตกะวรร และสังข์ อัสตย์ถาวาศรี เป็นต้น อย่างไรก็ตาม โรงเรียนดนตรีแห่งนี้ดำเนินการอยู่ได้ไม่นานก็มีอันต้องล้มเลิกกิจการไป

แม้ว่าโรงเรียนดนตรีของพระเจนฯ และโรงเรียนของครูเอื้อ มีอันจำเป็นต้องปิดตัวเองลง แต่ก็ไม่ได้ทำให้กระแสความนิยมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป ในทางตรงกันข้าม สังคมไทยกลับให้คุณค่าต่อการศึกษาเล่าเรียนดนตรีสากลเพิ่มขึ้นตามลำดับ เพราะการรับรู้ข่าวสารของสังคมโลกของสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ มีความเจริญรุดหน้าเป็นอันมาก ภายหลังจากที่โรงเรียนพระเจนได้ปิดไปแล้ว ในช่วงนั้นแม้ว่าจะไม่มีโรงเรียนดนตรีเอกชนแห่งอื่นเกิดขึ้น แต่ก็มีส่วนนักสอนดนตรีเล็ก ๆ เกิดขึ้นหลายแห่ง เช่น สำนักของครูชด สำนักของครูล้วน ควนธรรม สำนักของครูณรงค์ มณีขาว เป็นต้น ซึ่งกระจัดกระจายกันอยู่ตามท้องที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ มีผู้สนใจพากันไปเรียนไม่น้อย บางแห่งล้มเลิกกิจการไปแล้ว บางแห่งยังคงดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน มีการประเมินผลโดยการส่งผู้เรียนเข้าสมัครสอบความสามารถ จากสถาบัน Trinity College ซึ่งได้เริ่มเข้ามาเปิดรับสมัครสอบครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2504

จากการที่มีผู้สนใจพากันไปเรียนดนตรีกับสำนักต่าง ๆ นี้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย จึงเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ทศนคติเก่า ๆ ที่มองดนตรีว่าเป็นเครื่องมือเล่นกินรำกิ้นของคนระดับล่าง เริ่มเปลี่ยนไป สังคมไทยให้คุณค่าต่อการศึกษาด้านดนตรีเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้เกิดมีกลุ่มผู้สนใจที่จะประกอบการเล็งเห็นความสำคัญในการเปิดโรงเรียนดนตรีอย่างเป็นทางการเป็นกิจจะลักษณะ ตำแหน่งงานเป็นองค์กรเด่นชัด มีแบบแผนโครงสร้างและหลักสูตร การเรียนการสอนที่ชัดเจน ซึ่งเจตนารมณ์ของกลุ่มคนดังกล่าวก็ได้รวบรวมผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีหลายท่านมาทำการสอน เป็นต้นว่า อาจารย์ประสิทธิ์ พยอมยงค์ อาจารย์แมนรัตน์ ศรีกรานนท์ อาจารย์หิรัญ ยศสุนทร เป็นต้น ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้รับหลักสูตรการเรียนการสอนจากโรงเรียนดนตรียามาฮา แห่งประเทศญี่ปุ่น แต่เดิมนั้นสยามกลกาลเปิดสอนที่ปทุมวันเป็นแห่งแรก ภายหลังจึงขยายกิจการและเครือข่ายออกไปตามลำดับ จนกระทั่งปัจจุบันโรงเรียนดนตรีสยามกลกาลมีสาขาทั่วประเทศ 72 แห่ง

ในปี พ.ศ. 2525 โรงเรียนดนตรีศุภการได้ตั้งขึ้นภายใต้การนำของอาจารย์ประทักษ์ ใฝ่ศุภการ ซึ่งสำเร็จการศึกษาทางด้านดนตรีแจ๊ส เอกกีตาร์ จากสถาบัน Berkley ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยในระยะแรกนั้นทางโรงเรียนเปิดสอนเฉพาะกีตาร์เพียงอย่างเดียว ต่อมาจึงค่อยเพิ่มเปียโนและก้อง ลูกศิษย์ลูกหาส่วนใหญ่เป็นนักดนตรีอาชีพที่ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม เนื้อหาที่ใช้ทำการสอนแตกต่างไปจากของสยามกลกาลและจินตการ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2528 โรงเรียนดนตรีจินตการได้ก่อตั้งขึ้นโดยได้รับหลักสูตรทางด้านวิชาการและเครื่องดนตรีจากสถาบัน Kawai แห่งประเทศญี่ปุ่นเช่นเดียวกัน แรกเริ่มนั้นเปิดทำการที่บริเวณสยามสแควร์เป็นแห่งแรก ต่อมาจึงขยายสาขาและเครือข่ายออกไป ปัจจุบันโรงเรียนดนตรีจินตการมีสาขาใหญ่อยู่ที่อาคารเซ็นทรัลซิดลม และมีเครือข่ายอยู่หลายแห่งทั่วกรุงเทพฯ

โรงเรียนดนตรีเอกชนที่ดำเนินกิจการอยู่ในประเทศไทย ทั้งที่จดทะเบียนแล้วอย่างถูกต้องตามกฎหมายและอยู่ในระหว่างการจัดทะเบียนสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสยามกลกาล ใช้หลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันดนตรียามาฮา (YAMAHA) กลุ่มโรงเรียนดนตรีจินตการ ใช้หลักสูตรของสถาบันคาไว (KAWAI) กลุ่มโรงเรียนดนตรีของสถาบัน Trinity college ของประเทศอังกฤษ และอีกหลายหลักสูตรของหลายประเทศ เช่น ออสเตรเลีย เป็นต้น

ในสังคมไทยปัจจุบันได้ให้ความสนใจกับการเรียนดนตรีมากขึ้น จึงทำให้มีโรงเรียนดนตรีเอกชนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จากสถิติของกรมการศึกษาออกโรงเรียน พบว่ามีโรงเรียนดนตรีเอกชน ซึ่งดำเนินกิจการอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จดทะเบียนเรียบร้อยแล้วเป็นจำนวน 90 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2545) และยังมีสถานสอน

ดนตรีขนาดเล็กอีกจำนวนหนึ่ง ที่อยู่ระหว่างการรอดทะเบียนเพื่อเปลี่ยนสถานภาพเป็นโรงเรียนต่อไป

3.2 การดำเนินงานของโรงเรียนดนตรีเอกชน

ปัจจุบันมีโรงเรียนดนตรีเอกชนเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและมีอยู่แพร่หลายทั่วประเทศ กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดระเบียบการจัดตั้งโรงเรียนดนตรีเอกชนเอาไว้ ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงการดำเนินงานของโรงเรียนดนตรีเอกชนโดยทั่วไป และการดำเนินงานของโรงเรียนดนตรีเอกชนที่เลือกศึกษา

โรงเรียนดนตรีเอกชนที่ดำเนินงานอยู่ในประเทศไทยทั้งหมด สามารถแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสยามกลการและเครือข่าย (ปัจจุบันรวมสถาบันดนตรี KPNเข้ารวมด้วย) ซึ่งมีเครือข่ายครอบคลุมกระจายอยู่ทั่วประเทศ ประมาณ 60 เปอร์เซนต์ ของโรงเรียนทั้งหมดที่มีอยู่ในประเทศไทย กลุ่มที่สองเป็นของกลุ่มโรงเรียนดนตรี จินตการ และเครือข่าย มีอยู่ประมาณ 15 เปอร์เซนต์ และกลุ่มสุดท้ายดำเนินการอย่างเป็นอิสระ มีประมาณ 25 เปอร์เซนต์ และมีแนวโน้มจะมีจำนวนมากขึ้น (สถาปนาวัดฉวี ภูมาลา. 2545 :14)

ส่วนมากแล้วทุกแห่งจะเปิดทำการวันอังคาร ถึง วันอาทิตย์ หยุดวันจันทร์ และวันนักขัตฤกษ์ เวลาทำการ วันธรรมดา 10.00 - 19.00 น. วันเสาร์และอาทิตย์ 8.00 - 18.00 น.

สถานที่ตั้งของโรงเรียนจะมีสภาพแวดล้อมต่างกัน บางแห่งเป็นอาคารตึกแถว บางแห่งดำเนินการเช่าพื้นที่ภายในห้างสรรพสินค้า บางแห่งใช้บ้านทิ้งหลังเป็นโรงเรียน บางแห่งมีอาคารเรียนเป็นของตัวเอง (วรรณเทพ หาญกล้า. 2539 : 13)

ผู้สอนดนตรี จะมีทั้งที่เป็นอาจารย์ประจำของโรงเรียน และ อาจารย์พิเศษ ซึ่งจะมาสอนในดอเนน หรือ วันเสาร์ และ อาทิตย์ บางโรงเรียนจะเก็บค่าเล่าเรียนเป็นรายเดือนหรือรายสามเดือน โดยจัดให้ผู้เรียนมาเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ ครึ่งชั่วโมง หรือ 1 ชั่วโมง

ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักเกณฑ์สำคัญ ๆ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนดนตรีเอกชนไว้ดังนี้

1. รูปแบบหลักสูตร ในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ใช้ดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนไว้ั้นทางกระทรวงศึกษาธิการ โดยกองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ

2. หลักเกณฑ์การพิจารณาหลักสูตร ในการพิจารณาหลักสูตรของโรงเรียนดนตรีเอกชนกองส่งเสริมการศึกษานอกระบบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2532 : 259 - 260)

หลักเกณฑ์การพิจารณาหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่จัดทำถูกต้องตามรูปแบบการจัดทำหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
  2. จัดทำหลักสูตรโดยใช้ภาษาไทย
  3. เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนเศรษฐกิจของตนเองและประเทศชาติ
  4. มีรายการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
  5. กำหนดรายการสอนที่ประกอบด้วยทฤษฎีเบื้องต้นของอาชีพนั้น ๆ รายละเอียดการฝึกทักษะอาชีพ และการจัดการเกี่ยวกับอาชีพนั้น อย่างชัดเจนและครอบคลุมตลอดหลักสูตร
  6. กำหนดระยะเวลาของหลักสูตรไว้เหมาะสมกับเนื้อหาและการปฏิบัติ โดยเน้นการฝึกทักษะอาชีพเฉพาะเรื่อง เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพในตลาดแรงงานได้จริง
  7. กำหนดการประเมินให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยศสันพุทธศักราช 2522
  8. กำหนดเอกสารประกอบการเรียนการสอน ที่ประกอบด้วยเอกสารทั้งของครู และของนักเรียนตามหลักบรรณานุกรม และสอดคล้องกับหลักสูตร และควรมุ่งเน้นการใช้เอกสารภายในประเทศ
  9. กำหนดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรโดยระบุจำนวนหน่วยต่อคน และเป็นอุปกรณ์ที่สามารถใช้งานได้ตามสภาพแรงงานปัจจุบัน
- ใบอนุญาต
- กองส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้กำหนดให้ทางโรงเรียนต้องใช้ใบอนุญาตต่าง ๆ เพื่อประกอบการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2532 : 4 - 7)
1. ใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน
- ในการขอจัดตั้งหรือขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนคนตรีเอกชน ผู้ขอจะต้องมีคุณสมบัติ
- ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนคนตรีเอกชน พ.ศ. 2525 กล่าวคือ
- มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
  - อายุ 20 ปีบริบูรณ์
  - มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา

- มีหลักทรัพย์หรือฐานะพอที่จะจัดตั้งและดำเนินกิจการโรงเรียนได้
- มีความรู้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด อย่างน้อยจบประโยคมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 3) สำหรับโรงเรียนประเภทศิลปศึกษา

- มีความประพฤติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี ไม่ฝักฝงหรือเลื่อมใสในลัทธิที่เป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยของประเทศ หรือขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตามรัฐธรรมนูญ ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ ไม่เคยได้รับโทษจำคุก

2. ใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ

ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ มีความรู้สามัญไม่ต่ำกว่าชั้นประโยคประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับประเภทอาชีวศึกษา และประโยคมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับประเภทศิลปศึกษา ไม่เคยถูกออกจากราชการ ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ไม่เคยถูกรับโทษ ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ได้แก่ โรคเรื้อน โรคเท้าช้าง โรคยาเสพติดให้โทษ โรคพิษสุราเรื้อรัง

3. ใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่

จะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 กล่าวคือมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ความรู้มัธยมปีที่ 6 มีวุฒิวิชาชีพตามที่โรงเรียนขอเปิดสอน มีสัญชาติไทย ต้องมีประสบการณ์เคยทำงานหรือทำการสอนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 ปี ถ้าหากครูใหญ่ยังไม่เคยขออนุญาตเป็นครูมาก่อนก็ต้องขออนุญาตเป็นครูด้วย

4. ใบอนุญาตให้เป็นครู

ต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่ 3 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2525 หรือมีความรู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ รับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ และมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน

อาคารสถานที่

ในระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขนาดและรูปแบบอาคารสถานที่ ของโรงเรียนเอกชนไว้ดังนี้คือ ห้องเรียนต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร ส่วนกว้างของห้องเรียนไม่ต่ำกว่า 3.50 เมตร ต้องมีห้องธุรการต่างหาก ไม่ปะปนในห้องเรียน ห้องส้วม 2 ที่แยกชาย-หญิง ห้องเรียนต้องเป็นเอกเทศไม่ปะปนกับกิจการอื่น ถ้าห้องเรียนอยู่ส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารซึ่งมิได้ใช้ อาคารทั้งหลังเป็นโรงเรียน ทางเข้าออกหรือทางขึ้นลงจะเข้าห้องเรียน ต้องแยกเป็นเอกเทศไม่ผ่านเข้าไปในกิจการใด ๆ และอาคารที่จะใช้เป็นสถานที่ตั้งโรงเรียนนั้นต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้จัดตั้งโรงเรียน หรือผู้ขอจัดตั้งโรงเรียนต้องมีสิทธิ

ครอบครอง โดยการซื้อขาย โฉนด หรือสัญญาเช่า(อายุการเช่าไม่น้อยกว่า 3 ปี) หรือหนังสือยินยอม ที่ทำขึ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมายเป็นหลักฐานยืนยันได้ การเช่าหรือยินยอมต้องระบุด้วยว่ายินยอมให้เช่าอาคารสถานที่เป็นที่ตั้งโรงเรียนได้ พร้อมทั้งหลักฐานแสดงว่าให้ผู้เช่า หรือยินยอมเป็นเจ้าของอาคารสถานที่นั้นจริง (กระทรวงศึกษาธิการ 2532:5) อย่างไรก็ตาม มีโรงเรียนดนตรีเป็นจำนวนไม่น้อยที่ดำเนินการอยู่ภายในห้างสรรพสินค้า ซึ่งมีพื้นที่เช่าจำกัด ดังนั้นห้องเรียนเครื่องดนตรีบางชนิด เช่น เปียโน จึงต้องประหยัดพื้นที่ใช้สอย โดยมีพื้นที่น้อยกว่าที่กระทรวงกำหนด

4. หลักสูตรดนตรี

เมื่อกล่าวถึงหลักสูตรดนตรี ย่อมจะมีความหมายกว้างขวางเกินความไปได้ตั้งแต่หลักสูตรดนตรีในระดับต่าง ๆ เช่น ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา นอกจากนี้ในแต่ละระดับการศึกษาย่อมจะมีหลักสูตรดนตรีในสองลักษณะคือ หลักสูตรดนตรีศึกษา หรือดนตรีทั่วไป (general music) ซึ่งเป็นหลักสูตรดนตรีภาคบังคับในระบบการศึกษาทั่วไป (general education) และหลักสูตรดนตรีเฉพาะ (specialized music) ซึ่งเป็นหลักสูตรดนตรีสำหรับผู้ต้องการเรียนดนตรีเป็นวิชาเอก ในประเทศไทยการศึกษาระดับประถมเป็นการศึกษาภาคบังคับ หลักสูตรดนตรีจึงเป็นหลักสูตรดนตรีศึกษา ในระดับมัธยมหลักสูตรดนตรีมีทั้งสองลักษณะคือ เป็นหลักสูตรดนตรีศึกษา และหลักสูตรดนตรีเฉพาะ ในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรดนตรีจะเป็นในรูปของวิชาเอก หรือวิชาโท ซึ่งเป็นหลักสูตรดนตรีเฉพาะ การศึกษาอีกวิชาหนึ่งคือ ระดับอนุบาลหรือปฐมวัยศึกษา หลักสูตรดนตรีจะเป็นลักษณะของดนตรีศึกษาเช่นกัน ก่อนที่จะกล่าวถึงหลักสูตรดนตรีในระดับต่าง ๆ ขอลงกล่าวถึงทฤษฎีหลักสูตรเพื่อใช้เป็นข้อพิจารณาวิเคราะห์หลักสูตรในแต่ละระดับขั้นต่อไป

ทฤษฎีหลักสูตร

การเรียนการสอนดนตรี เป็นส่วนหนึ่งที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยนำความรู้ ความบันเทิงให้กับสังคม ดนตรีเป็นสื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างชาติให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีได้ และเป็นเครื่องมือที่ใช้ถ่ายทอดวัฒนธรรมที่ดีอีกด้วย

เนื้อหาของดนตรีนั้นครอบคลุมหลายด้านดังต่อไปนี้

1. ความซาบซึ้งในดนตรี ความซาบซึ้งในดนตรีนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการเข้าใจและชื่นชมในความสำคัญของสุนทรีย์รสในดนตรี ซึ่งมีความสัมพันธ์กับเสียง และการฟัง
2. ความเข้าใจในดนตรี ความเข้าใจในดนตรีเกิดจากความสามารถที่จะเก็บความรู้ที่เกี่ยวกับดนตรีทั้งหมดมาช่วยในการแก้ปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะในการฟังดนตรี การแสดงดนตรี การประพันธ์ดนตรี หรือการอ่านโน้ต

3. ความรู้ทางดนตรี หมายถึง รู้จักคิดพิจารณา และรู้ความหมายของส่วนประกอบต่าง ๆ ของดนตรี เช่นความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพเสียง การบังคับจังหวะ (เร็ว – ช้า) การบังคับเสียง (ตั้ง –เบา)การปฏิบัติตามสัญลักษณ์ต่างๆเพื่อให้ได้เสียงที่มีคุณภาพ

4. ทักษะทางดนตรี ทักษะทางดนตรีประกอบด้วย ทักษะทางด้านการฟัง การขับร้อง การปฏิบัติเครื่องดนตรี การอ่านโน้ต การเคลื่อนไหวประกอบดนตรี และความคิดสร้างสรรค์

5. ทักษะคิดทางดนตรี ทักษะคิดทางดนตรีเป็นส่วนช่วยสร้างเสริมให้รู้คุณค่าของดนตรีและความสามารถในการตัดสินใจว่า ดนตรีใดเหมาะสมกับสถานการณ์ใด และควรนำดนตรีชนิดใดมาศึกษาเพิ่มพูนประสบการณ์และความรู้

ซาอิส (Zais. 1976) ได้ให้นิยามทฤษฎีหลักสูตรไว้ว่า "ทฤษฎีหลักสูตร คือ เซทที่แสดงถึงลักษณะต่างๆไปทางตรรกวิทยาของความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความหมาย แนวคิด ข้อความต่างๆที่ผู้สร้างทฤษฎีคิดค้นขึ้นมา ซึ่งใช้เป็นรูปแบบหรือระบบของปรากฏการณ์ทางด้านหลักสูตร ทฤษฎีหลักสูตรสามารถใช้ในการบรรยายลักษณะพยากรณ์และอธิบายปรากฏการณ์ทางหลักสูตร และใช้เป็นหลักหรือแนวทางในการจัดทำหลักสูตร" โดยทั่วไปหลักสูตรประกอบไปด้วยจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนและการประเมินผล กระบวนการจัดองค์ประกอบทั้งสิ้นเป็นกระบวนการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร ลักษณะของรูปแบบหลักสูตรที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้รวบรวมมาจากแนวคิดของทฤษฎีการสร้างหลักสูตรของซาอิส

ธำรง บัวศรี (2532 : 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักสูตร ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลังจากเรียนจบเนื้อหาสาระ ในวิชาที่กำหนด
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์ตามความต้องการให้ผู้เรียนได้รับ
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้และอื่นๆตามจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
5. วัสดุและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุต่างๆรวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน
6. การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนการสอน

รูปแบบของหลักสูตร

รูปแบบของหลักสูตร ประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียน และการประเมินผล

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ คือ ตัวผู้เรียน สังคม ปรัชญา การศึกษา และเนื้อหา จุดมุ่งหมาย หมายถึง เป้าประสงค์ จุดหมาย และจุดประสงค์
2. การกำหนดเนื้อหาขึ้นอยู่กับโครงสร้างของเนื้อหา การนำไปใช้ได้ของเนื้อหา เนื้อหาที่เป็นที่สนใจของผู้เรียน และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับการพัฒนาของผู้เรียน ทั้งในด้านคุณลักษณะส่วนตัวและสังคม
  - 2.1 เนื้อหา หมายถึง ความรู้ กระบวนการ ทักษะและค่านิยม
  - 2.2 เนื้อหามีสองลักษณะคือ เนื้อหาทั่วไป ได้แก่ เนื้อหาที่ทุกคนควรเรียนรู้ และเนื้อหาเฉพาะได้แก่ เนื้อหาสำหรับผู้ที่มีมุ่งศึกษาเพื่อนำไปประกอบอาชีพ
3. การจัดเนื้อหาให้เป็นไปกิจกรรมควรคำนึงถึงหลักสมประการคือ ความต่อเนื่องของ เนื้อหาของเนื้อหา ความลึกซึ่งโดยการเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหา และการบูรณาการหรือ ความสัมพันธ์ของเนื้อหา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายที่หลักสูตร ต้องการ แนวทางการจัดกิจกรรมหรือการสอนย่อมแตกต่างกันตามสภาพและลักษณะธรรมชาติ ของเนื้อหาวิชา ผู้สอนจะต้องรู้จักเลือกใช้วิธีสอนและอุปกรณ์การสอนได้อย่างเหมาะสม (สุมิตร ฤกษ์นาคร. 2523 : 137)

บลูมและคณะ (Bloom & Others. 1966 : 62 – 67) ให้ความเห็นว่า การเรียนดนตรี นั้นเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ได้แก่ พฤติกรรมด้านสติปัญญา เป็นส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ และการแสดงพฤติกรรมทางความรู้ออกมา เช่น ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า เกี่ยวกับความหมาย สัญลักษณ์ และการสื่อความหมายของเสียงดนตรี โครงสร้างของบทเพลง ความคิดสร้างสรรค์เรื่องราวเบื้องหลังของบทเพลง
2. พฤติกรรมทางด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับ จิตใจ ความรู้สึก อารมณ์ ความเชื่อ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ต่อเสียงดนตรีที่ได้ยินและได้ฟัง
3. พฤติกรรมทางด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมอวัยวะสัมผัสเป็นส่วนใหญ่ เช่น การประยุกต์ในการใช้มือ ใช้เท้า ความสัมพันธ์ระหว่าง มือ ตา หู หรือ

อวัยวะอื่น ๆ ความแคล่วคล่องว่องไวในการใช้อวัยวะต่างๆ ในด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีหรือ การร้องเพลง การเรียนการสอนดนตรี ถือเป็นกิจกรรมประเภททักษะ ต้องใช้ความชำนาญ คล่องตัว ว่องไว จิตวิทยาการเรียนการสอนทักษะ จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียน การสอนดนตรี

สังัด อุทรานันท์ (2526 : 64 – 67) กล่าวถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประเภท คือ

1. กิจกรรมการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยชักนำให้ผู้เรียน พร้อมที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้สอนนำมาสอน ได้แก่ การเตรียมสภาพแวดล้อมในการเรียน การสร้างความสนใจ

2. กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมหลักที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับการให้ความรู้ หรือฝึกให้เกิดทักษะ หรือสร้างเจตคติตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการสอน เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทั้งชั้นได้เรียนพร้อมๆ กัน

3. กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ เป็นการให้ผู้เรียนได้ทำการฝึกซ้อมเพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนแล้วให้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมสร้างเสริมทักษะทำได้โดยการให้ผู้เรียนได้ ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำแบบฝึกหัด หรือทำงานตามที่ครูมอบหมาย

4. กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้การเรียนการสอน เป็นไปด้วยความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คือ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนดีขึ้นและจดจำได้นาน หรือช่วยให้การเรียนการสอนในครั้งต่อไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมสนับสนุนการเรียน การสอน ได้แก่ การสรุปบททวน และการสั่งงาน

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ (2532 : 89 – 90) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดนตรี ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การเลือกบทเพลงที่จะมาใช้สอน ควรเป็นบทเพลงที่ไม่ยากเกิดความสามารถ ที่ผู้เรียนจะเข้าใจ หรือรับรู้ได้ คือ ควรเตรียมตัวผู้เรียนให้พร้อมที่จะใช้บทเพลงนั้น ๆ

2. บทเพลงที่เลือกมาเพื่อใช้สอน ไม่ว่าจะง่ายหรือยากก็ตามควรคำนึงถึงคุณค่าทาง ดนตรีของบทเพลงนั้นเป็นสำคัญ

3. บทเพลงใด ๆ ก็ตามที่มีคุณค่าทางดนตรี สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ ไม่ว่าจะเป็น เพลงไทย เพลงไทยสากล เพลงคลาสสิก เพลงพื้นเมือง เป็นต้น

4. การเรียนการสอนดนตรีนอกจากจะใช้การวิเคราะห์บทเพลงเพื่อให้เห็นถึง โครงสร้างของเพลงแล้ว ควรจะเน้นในด้านของคุณลักษณะเฉพาะของบทเพลงนั้น ๆ ด้วย

5. กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีหลายรูปแบบ เพื่อพัฒนาการรับรู้ทางดนตรีของ ผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่สุนทรีย์ประสบการณ์ต่อไป

6. สื่อการสอนทางดนตรีควรใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน และควรคำนึงถึงสภาพของสื่อด้วยว่าควรอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี

7. การเรียนการสอนดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสุนทรียประสบการณ์ ควรเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมกระทำ (active participation) ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกที่เห็นได้ด้วยพฤติกรรมภายนอก หรือด้านความคิดซึ่งเป็นพฤติกรรมภายใน

8. ในฐานะที่ผู้เรียนดนตรีมิได้เรียนเพื่อไปเป็นนักดนตรี ทักษะทางดนตรีที่ควรเน้นคือ ทักษะทางด้านกาฟัง ซึ่งจัดว่าเป็นทักษะสำคัญขั้นพื้นฐานที่จะนำผู้เรียนไปสู่สุนทรียประสบการณ์และความซาบซึ้งในดนตรีต่อไป

9. ผู้สอนควรปรับหลักสูตรและเนื้อหาดนตรีให้เอื้อต่อการพัฒนาสุนทรียประสบการณ์ โดยคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนเป็นสำคัญ

10. ไม่มีหลักการอันใดอันหนึ่งที่ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้ได้ผลตามที่มุ่งหวังไว้เสมอไป การปรับปรุงสิ่งต่างๆในกระบวนการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ควรกระทำเพื่อให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียน

อรวรรณ บรรจงศิลป์ (2538 : 37) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก ควรจะมีกิจกรรมด้านการฟังเพลง การร้องเพลง การเล่นดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี การสร้างสรรค์ทางดนตรี และการอ่านโน้ต จำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและทักษะของครูผู้สอน เพื่อให้เด็กเกิดทักษะด้านต่างๆตามความมุ่งหมาย

การจัดกิจกรรมดนตรี ควรคำนึงถึง ความสมบูรณ์ของสาระดนตรี กิจกรรมต่างๆทางดนตรีควรครอบคลุมสาระดนตรีดังต่อไปนี้

1. สาระดนตรี (Music Subject –matter) ประกอบไปด้วยเนื้อหาดนตรี (Music content) และทักษะดนตรี (Music skills)

1.1 เนื้อหาดนตรีประกอบด้วย องค์ประกอบดนตรี (Music elements) และวรรณคดีดนตรี (Music Literature)

องค์ประกอบดนตรีประกอบไปด้วย

-จังหวะ (Rhythm)

-ทำนอง (Melody)

-เสียงประสาน (Harmony)

-รูปแบบ (Form)

-สีสันทัน (Tone color)

-ลักษณะของเสียง (Dynamics and Expressive)

วรรณคดีดนตรีประกอบไปด้วย

-บทเพลง (Repertoire)

-ประวัติดนตรี (Music history)

1.2 ทักษะดนตรีประกอบไปด้วย

การฟัง (Listening)

การร้อง (Singing)

การเล่น (Playing)

การเคลื่อนไหว (Moving)

การอ่าน (Reading)

การสร้างสรรค์ (Creating) (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537 : 1-9)

2. ทักษะดนตรี ในกระบวนการเรียนการสอนดนตรีเมื่อเด็กเริ่มเรียนรู้สาระดนตรี เด็กจะเริ่มสะสมประสบการณ์ รวมทั้งทัศนคติซึ่งเป็นเรื่องทางจิตใจ ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นที่ผู้สอนควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน และจัดการเรียนการสอนให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่พึงพอใจเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ ความชอบ ความรักในดนตรี นอกจากนี้การเลือกสรรบทเพลงที่มีคุณค่าทางสุนทรีย์ เพื่อพัฒนาทางด้านอารมณ์สุนทรีย์ ซึ่งจะนำไปสู่ความซาบซึ้งในดนตรีต่อไป

3. เทคนิควิธีสอนดนตรี สิ่งที่สำคัญในการจัดกิจกรรมที่ควรคำนึงถึง คือ จิตวิทยาการสอนและการพัฒนาการของเด็ก ซึ่งเป็นเรื่องของเทคนิควิธีสอนนั่นเอง ผู้สอนควรจะเรียนรู้ถึงธรรมชาติของผู้เรียนในกลุ่ม และพยายามปรับวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้ดนตรีอย่างมีความหมาย สนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะการสอนเป็นการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการสอนที่ดีควรจะให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลและได้รับประโยชน์มากที่สุด และผู้สอนต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดสื่อการเรียนการสอน และเครื่องมือ อุปกรณ์ สถานที่เรียน

ผู้สอนต้องมีความสามารถในการใช้สื่อการสอนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ตามความสามารถและวัยของผู้เรียน ประมาณ ฮะกิมิ (2529 : 25 – 26) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนออกเป็นประเภทต่างๆ ประกอบด้วย

1. สื่อเชิงอุปกรณ์ ได้แก่ สื่อที่เป็นเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาไปสู่ผู้เรียน เช่น เครื่องฉายภาพชนิดต่างๆ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับปฏิบัติการในการเรียนการสอน

2. สื่อเชิงวัสดุ ได้แก่ สื่อการสอนที่เป็นตัวเสนอเนื้อหาวิชาด้วยตนเอง เช่น ตำรา หนังสือ สิ่งพิมพ์ ของจริง รูปภาพ หรือเป็นสิ่งที่อาศัยสื่อเชิงอุปกรณ์เป็นตัวนำเสนอ เช่น บทเรียนที่มีอยู่ในรูปของสไลด์ ฟลิ้ม ภาพยนตร์ แถบบันทึกภาพ แถบบันทึกเสียง และโปรแกรม บทเรียนที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์

3. สื่อเชิงกรรมวิธี ได้แก่ สื่อการสอนประเภทที่ทำหน้าที่เสนอเรื่องราวหรือเนื้อหา ของบทเรียน ด้วยอาศัยเทคนิคควบคุมไปกับการใช้สื่อเชิงวัสดุหรืออุปกรณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของการสอน เช่น เกม การสาธิต การศึกษานอกสถานที่

สื่อการสอนดนตรีจัดเป็นสิ่งที่สำคัญในการสอนดนตรีเนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ที่เป็นนามธรรม การใช้สื่อต่างๆทางด้านทัศนูปกรณ์มาช่วยในการสอนช่วยให้ลักษณะนามธรรม ของเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนรู้นดนตรีได้เข้าใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สื่อ ประเภทเสียงจัดเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนดนตรีเพราะช่วยให้ผู้เรียนได้รับฟังดนตรีเพื่อให้เกิด ความซาบซึ้ง และสื่อประเภทเครื่องดนตรีช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสและเล่นดนตรีซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้นดนตรีได้อย่างดี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2536 : 135)

ในการเรียนการสอนดนตรีเพลงจัดได้ว่าเป็นสื่อที่จำเป็นอย่างยิ่งการจัดหรือเลือกสรร เพลงที่จะนำมาใช้ไม่ว่าจะเป็นเพลงประกอบกิจกรรมการเรียน การฟัง หรือ กิจกรรมเข้าจังหวะ ควรจัดให้เหมาะสมกับเนื้อหาดนตรี และความสามารถของเด็ก นอกจากนี้เครื่องดนตรีประเภท เครื่องประกอบจังหวะก็จัดเป็นสื่อที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง และสื่อประเภทสุดท้าย ได้แก่ เครื่องเสียง แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง และเทปบันทึกภาพ ซึ่งควรมีไว้ใช้เพื่อประกอบกิจกรรม (กนิกันันต์ ถาวรบุตร. 2535 : 47)

1. บทเพลง โดยปกติเพลงส่วนใหญ่ที่นำมาใช้สอนดนตรี มักจะเป็นเพลงสั้น ๆ และ นำมาร้องและเต้นประกอบจังหวะ

2. เครื่องดนตรี การที่ให้เด็กได้เล่นเครื่องประกอบจังหวะ จะช่วยพัฒนาแนวคิดด้าน จังหวะ และเป็นการพัฒนาทักษะด้านการเล่นเครื่องดนตรีอีกด้วย

3. วัสดุอุปกรณ์ประเภทเสียงและภาพ ในการสอนดนตรีเครื่องเสียงจัดเป็นสิ่งสำคัญ มาก เพราะในการฟังเพลง ถ้าใช้เครื่องเสียงดี คุณภาพเสียงที่ดีย่อมจะดีกว่าการใช้เครื่องเสียง ที่ไม่ค่อยมีคุณภาพ ซึ่งการที่เด็กได้ฟังดนตรีที่ไพเราะมีคุณภาพ จะช่วยเสริมสร้างความซาบซึ้ง ในดนตรีได้ดี ในการจะใช้สื่อใด ๆ ผู้สอนควรจะศึกษาจัดเตรียมให้เรียบร้อยก่อนเสมอ เพื่อ ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพในการสอน

4. ห้องดนตรี ควรมีลักษณะที่เป็นห้องกว้างพอสมควร สะอาด ผนังทำด้วยวัสดุ เก็บเสียง พื้นเรียบ ควรมีพรมปู ควรเป็นห้องปรับอากาศเพื่อคุณภาพในการฟังเพลง และช่วยให้ การเรียนการสอนดนตรีไม่รบกวนผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิมากขึ้น ฝ้าด้านหนึ่งควรมีกระจก

ติดไว้ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนการเคลื่อนไหว มีตุ้มนิดๆใช้กับเครื่องเล่นแผ่นเสียง และอุปกรณ์อื่นๆ ส่วนหนึ่งเป็นชั้นหนังสือดนตรี ซึ่งมีภาพต่างๆที่เด็กสามารถหยิบมาดูได้ กลางห้อง มีพื้นที่ว่าง สำหรับให้เด็กใช้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

การจัดสื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และเป็นส่วนสนับสนุนให้หลักสูตรดนตรี มีความน่าสนใจ ทำให้เกิดประโยชน์และเป็นศูนย์รวมความสนใจและบทบาทในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และจดจำได้ตามความสามารถของผู้เรียน

ผู้เรียน

ในการจัดการเรียนการสอน ธรรมชาติของผู้เรียนมีความสำคัญมาก เพราะมีผลกระทบต่อการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เจตนาารมณ์ของการจัดการเรียนการสอนก็เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนโดยตรง ด้วยเหตุนี้ในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องยึดตัวผู้เรียนเป็นหลักโดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการ และศึกษาสภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับตัวเด็ก

(วีระเวทย์ แพทย์ประเสริฐ, 2544 : 40)

ธำรง บัวศรี. (2531 : 78) ความเจริญเติบโตและพัฒนาการของผู้เรียนเมื่อพิจารณาในแง่ของการจัดกระบวนการเรียนการสอนมีหลายสิ่งที่จะต้องพิจารณา คือ

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนการสอนจะต้องมีความยืดหยุ่นสูง มีโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางเพื่อให้ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่
2. การจัดการเรียนการสอนควรจะเริ่มต้นจากสภาพแวดล้อมทั่วไปก่อนแล้วค่อยมุ่งเฉพาะเจาะจง เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์เพียงพอสำหรับเป็นพื้นฐานความก้าวหน้า เพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาการ
3. การจัดการเรียนการสอนควรวางไว้อย่างมีระเบียบ คือ จะต้องรู้ลำดับขั้นของการพัฒนาโดยคำนึงถึงความยากง่ายของแต่ละวิชา ความเหมาะสม เช่น ในวัยรุ่นที่กำลังเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องของการประกอบอาชีพก็ต้องรู้ลำดับว่าในวัยนี้ควรจะสอนอะไรให้แก่เขาเพื่อจะเกิดประโยชน์มากที่สุด
4. ควรคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่เด็ก การจัดการเรียนการสอนควรวางไว้อย่างกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง และไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะแต่จะต้องพัฒนาทุก ๆ ด้าน
5. คำนึงถึงความต่อเนื่องของประสบการณ์ การพัฒนาของเด็กในระยะใดก็ตามต้องอาศัยความรู้พื้นฐานเดิมก่อน
6. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างเรื่องของเพศ การจัดการเรียนการสอนจะต้องออกแบบให้ผู้เริ่มที่เป็นหญิงและชายได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ทักษะเท่า ๆ กัน

7. ในการจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงบุคลิกภาพของเด็กด้วยว่าต้องมี การปรับปรุงแก้ไขในด้านใดและสิ่งแวดลอมต่าง ๆ มีผลต่อเด็กอย่างไร และครูจะช่วยเหลือเด็กได้ อย่างไร

8. ในการจัดการเรียนการสอน จะต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการในปัจจุบัน จะต้องเป็น ฐานสำหรับรองรับการพัฒนาในอนาคตด้วย ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในระยะต่าง ๆ จะต้องเป็นพื้นฐาน แต่ต้องคำนึงถึงอนาคตที่เด็กจบไปด้วย

ผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น ควรจัดทำกิจกรรม การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ให้น่าสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์และสามารถนำ ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

การประเมินผลหลักสูตร

หมายถึง การประเมินผลรูปแบบและเนื้อหาตัวหลักสูตร และการประเมินผลการเรียน ของผู้เรียน การประเมินผลทั้งสองลักษณะ ได้แก่ การประเมินผลตัวหลักสูตรและการประเมิน ผลการเรียนของผู้เรียน หมายถึง การประเมินผลในกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล รวมหลังกระบวนการเรียนการสอนกล่าวโดยสรุปได้ว่า รูปแบบของหลักสูตรโดยทั่วไปควร ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ ที่สำคัญ 4 อย่าง คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียน และการประเมินผล สำหรับเนื้อหาหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษาย่อมแตกต่างกันไปตาม องค์ประกอบพื้นฐานทางการศึกษา เช่น ลักษณะของผู้เรียน ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของสังคม ความต้องการทางการศึกษา เป็นต้น องค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้ จะเป็นตัวบ่งชี้ให้การจัดทำหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษามีลักษณะเฉพาะเป็นของตัวเอง

เนื้อหาของหลักสูตรเป็นองค์ประกอบของหลักสูตร โดยมีผู้กล่าวถึง เนื้อหาหลักสูตร ดังนี้

ซาร์จ บัวศรี (2531 : 194) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง ข้อมูล ความรู้ สิ่งอันเป็น สาระที่ถูกเลือกสรรจากวิชาต่างๆ เมื่อผู้เรียนเรียนรู้แล้วจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามที่กำหนดในหลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2529 : 70) กล่าวว่า เนื้อหาวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการสอนที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่นำมา สอนจริง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และต้อง มีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน ถ้าเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความง่ายเกินไป ผู้เรียนจะได้เกิดความรู้ได้อย่างไรอย่างหนึ่ง ในทางตรงกันข้าม ถ้าเนื้อหาวิชาที่นำมาสอนมี ความยากเกินไปหรือไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหานั้นจะเป็น อุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้

การศึกษาดนตรีในแต่ละระดับชั้น

1. ระดับปฐมวัยศึกษา การศึกษาในระดับนี้มุ่งพัฒนาความพร้อมด้านต่าง ๆ ให้กับ ผู้เรียน มิใช่เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นถึงเนื้อหาวิชาดังเช่นในระดับประถมหรือมัธยม เนื้อหาของ หลักสูตรดนตรีควรเป็นลักษณะการเตรียมพร้อมหรือปูพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรี และ ทักษะดนตรี องค์ประกอบที่จัดว่าสำคัญและควรเน้นคือ จังหวะ ระดับเสียงสูง-ต่ำ และทำนอง โดยควรมีการปูพื้นฐาน เรื่องเสียงประสาน รูปแบบ สีสันทัน และลักษณะของเสียงด้วย ทักษะที่ ควรเน้น ได้แก่ การฟัง การเล่น การเคลื่อนไหว และการสร้างสรรค์ ส่วนการอ่าน เป็นทักษะที่ ควรสอดแทรกเสมอในระดับนี้ ทักษะที่ควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอคือ การเคลื่อนไหว และควร เป็นการเคลื่อนไหวโดยเสรี มากกว่าการเคลื่อนไหวที่มีท่าเฉพาะเจาะจง นอกจากนี้ควรมีการ ปลุกฝังทัศนคติค่านิยมที่ดีต่อดนตรี ความสนใจดนตรี เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ดนตรี ด้วยใจรัก ในระดับสูงต่อไป อย่างไรก็ตามถ้าผู้เรียนมีความพร้อมด้านดนตรีแล้ว สาระดนตรีขั้นต้นที่ง่าย ๆ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรมีโอกาสได้เรียนรู้

2. ระดับประถมศึกษา การศึกษาในระดับนี้ยังคงเป็นการศึกษามากบังคับที่ทุกคน จะต้องเรียน ดนตรีจัดเป็นวิชาบังคับวิชาหนึ่งในหลักสูตรที่ทุกคนจะต้องเรียน สาระดนตรีที่มีอยู่ ในระดับประถมศึกษาควรมีครบถ้วนกล่าวคือ เนื้อหาดนตรี ได้แก่ องค์ประกอบดนตรีและ วรรณคดีดนตรี และทักษะดนตรี องค์ประกอบดนตรีทั้ง 6 อย่าง เป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และเข้าใจ ได้ อย่างไรก็ตามการเรียนรู้องค์ประกอบดนตรีควรเป็นลักษณะพื้นฐานไม่สลับซับซ้อนเกินไป วรรณคดีดนตรีไทย ได้แก่ บทเพลงและประวัติดนตรี เป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรเรียนรู้บ้างทั้งวรรณคดี ไทยและสากล เพื่อเป็นส่วนช่วยให้เกิดความทราบซึ่งในดนตรีได้ ทักษะทุกชนิดควรเน้นอย่าง เท่าเทียมกัน เพื่อวางรากฐานให้แก่ผู้เรียน ทัศนคติค่านิยมทางดนตรี เป็นสิ่งสำคัญที่ควรปลุกฝัง อย่างสม่ำเสมอ

3. ระดับมัธยมศึกษา การศึกษาในระดับมัศึกษามี 2 ลักษณะ คือหลักสูตร ดนตรีที่บังคับสำหรับผู้เรียนทุกคนและหลักสูตรดนตรีอีกส่วนหนึ่งที่เป็นวิชาเลือกสำหรับผู้ ที่สนใจดนตรีโดยเฉพาะ ในส่วนหลักสูตรดนตรีศึกษา หรือดนตรีทั่วไป มีหลักการเช่นเดียวกับ หลักสูตรประถมศึกษา แต่สาระที่มีในหลักสูตรควรลึกซึ้งและมีกว่าระดับประถมศึกษา สำหรับ วิชาที่เป็นวิชาเลือกนั้น เป็นการศึกษาในเชิงทักษะและทฤษฎีดนตรี เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ศึกษาในลักษณะของวิชาเฉพาะ เป็นการวางพื้นฐานการปฏิบัติดนตรีให้กับผู้เรียน เพื่อการเรียนรู้ ดนตรีในลักษณะของวิชาชีพขั้นสูงต่อไป มีข้อที่ควรกล่าวถึงประการหนึ่งเกี่ยวกับผู้ที่ตั้งใจ เรียนดนตรีเป็นวิชาเอกในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไปว่า แม้ว่าในโรงเรียนมีการจัดให้ผู้ที่ต้องการ เรียนต่อทางด้านดนตรีได้เรียนเกี่ยวกับวิชาทักษะแล้วก็ตาม อาจไม่เป็นการพอเพียงในการที่จะ เข้าไปเรียนในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นผู้ที่ตั้งใจจะเรียนต่อทางด้านดนตรี จึงควรมีโอกาสได้ศึกษา

ดนตรีเป็นการส่วนตัวด้วย ควบคู่ไปกับการเรียนดนตรีในมัธยม และจะเป็นการต่ออย่างยิ่ง ถ้าผู้นั้นได้ศึกษาทักษะดนตรีตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นมา

4. ระดับอุดมศึกษา การศึกษาในระดับนี้เป็นการมุ่งหวังพัฒนาผู้เรียนให้มีวิชาการ ในลักษณะของวิชาชีพ ดังนั้นหลักสูตรดนตรีจึงเป็นลักษณะของวิชาเฉพาะสาขาหนึ่ง ซึ่งผู้เรียน ควรมีความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีมากพอที่จะเข้ามาศึกษาได้ หลักสูตรดนตรีในระดับนี้ โดยทั่วไปจัดเป็นรูปของวิชาเอก สาขาต่างๆ เช่น วิชาเอกทางด้านทักษะดนตรีโดยมี เครื่องมือที่ผู้เรียนเลือกเรียน เช่น ไวโอลิน เปียโน ซิม ซอ อู๋ เป็นต้น ด้านทฤษฎีดนตรี ด้าน ประวัติดนตรี ด้านการศึกษา ด้านการประพันธ์เพลง เป็นต้น ดังได้กล่าวแล้วว่า การศึกษาในระดับนี้เป็นการศึกษาระดับอาชีพ สารคดีที่มีในหลักสูตรจึงมีความลึกซึ้งและครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นการศึกษาในระดับการปริญญาโทและเอก ความลึกซึ้งก็มีมากขึ้น

สำหรับหลักสูตรดนตรีทั่วไปในระดับนี้อาจกล่าวได้ว่าไม่มีกำหนดไว้แน่นอน อย่างไรก็ตามโดยปกติสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจะมีการเปิดวิชา สังคีตนิยม หรือ music appreciation ให้เลือกในหมวดการศึกษาทั่วไป ซึ่งจัดได้ว่าเป็นวิชาดนตรีที่ทุกคนสามารถเรียนได้ในลักษณะ ของความรู้ทั่วไปของดนตรีและการฟังเพลงประเภทต่างๆ นอกจากนี้อาจมีบางวิชาที่ผู้สนใจ ดนตรีอาจเลือกเรียนเพื่อความรู้ แต่มิใช่เรียนในลักษณะของวิชาเฉพาะ จึงอาจกล่าวได้ว่า ในระดับอุดมศึกษานี้ หลักสูตรดนตรีมีอยู่ 2 ลักษณะ เช่นเดียวกับในระดับมัธยมศึกษา คือ หลักสูตรดนตรีทั่วไปที่ทุกคนสามารถเรียนได้โดยจัดหลักสูตรเองและหลักสูตรดนตรีเฉพาะ สำหรับผู้ที่เรียนดนตรีเป็นวิชาเอกหรือวิชาชีพ

โดยสรุปหลักสูตรดนตรีตั้งแต่ระดับปฐมวัยศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา มุ่งหวังให้ ผู้เรียนมีความรัก ความซาบซึ้งในดนตรี ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมอันสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นประการสำคัญ นอกจากนี้การศึกษาตั้งแต่ในระดับมัธยมศึกษาเริ่มเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเรียน ดนตรี ศึกษาดนตรีเป็นวิชาชีพด้วยอีกประการหนึ่ง จึงเห็นได้ว่าดนตรีเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีสาระ เฉพาะของตัวเอง มีความลึกซึ้งสามารถจัดหลักสูตรได้จนระดับปริญญาเอก

ที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นเรื่องของลักษณะทั่วไปของรูปแบบหลักสูตรและหลักสูตรดนตรี ในระดับการศึกษาต่างๆ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ต่อไปจะกล่าวถึง ลักษณะของหลักสูตรดนตรีของประเทศไทย ตั้งแต่ระดับปฐมวัยศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

5. หลักสูตรการเรียนการสอนโดยทั่วไปของโรงเรียนดนตรีเอกชน

หลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีของแต่ละสถาบัน เช่นของประเทศอังกฤษ อเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น แต่ละประเทศจะมีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งก็จะมีจุดด้อยข้อดี เฉพาะของแต่ละสถาบัน ซึ่งแต่ละหลักสูตรได้รับความนิยมจากผู้เรียน และผู้สอนแตกต่างกัน ตาม ความถนัดและความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน

5.1 หลักสูตรของ Trinity College of Music London

เริ่มมีการจัดสอบดนตรีมาตรฐานสากลครั้งแรกของเมืองไทย เมื่อ ค.ศ. 1963 โดยทำการสอบที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาหลักสูตรของประเทศอังกฤษ ได้รับความนิยมน้อยลงแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

Trinity College of Music London ได้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรการเรียน โดยใช้ขับทึกบันไดเสียง (Scale & Arpeggios) เป็นแนวทางในการแบ่งระดับเกรดไว้ โดยเรียงจากง่ายไปหายาก ดังนี้

เกรด 1 ผู้เรียนมีความสามารถในการบรรเลงบันไดเสียง C G F major และ A E Harmonic minor ความยาว 1 ช่วงเสียง (octave) ทั้งแบบไปทางเดียวกันและสวนทางกัน (Similar motion & separate motion) ตลอดจนการเล่นสเกลในแบบกระจายคอร์ด (Arpeggios) บนบันไดเสียงข้างต้น

เกรด 2 ผู้เรียนมีความสามารถในการบรรเลงบันไดเสียง D A B major และ D Harmonic minor, G melodic minor ความยาว 2 ช่วงเสียง (octave) ทั้งสองมือไปในทางเดียวกัน และบันไดเสียง C G F major A E D minor ความยาว 2 ช่วงเสียง เล่นสองมือสวนทางกัน (Separately) ตลอดจนบันไดเสียง C major ความยาว 1 ช่วงเสียง ในแบบแยกออกจากกัน (Contrary motion) และ (Chromatic scale) โดยเริ่มต้นที่เสียง เร (D)

เกรด 3 ผู้เรียนมีความสามารถบรรเลงเสียง B flat E flat major B F harmonic minor, C melodic minor ความยาว 2 ช่วงเสียง (octave) สองมือไปในทางเดียวกัน และ Arpeggios บนบันไดเสียง D A E major C G F minor ความยาว 2 ช่วงเสียงในแบบสวนทางกัน (Contrary motion) ตลอดจนบันไดเสียง E major ความยาว 1 ช่วงเสียงแบบสวนทางกัน และสเกล Chromatic scale โดยเริ่มต้นที่เสียงลาแฟล็ต (A flat)

เกรด 4 ผู้เรียนมีความสามารถบรรเลงบันไดเสียง E A flat D flat G flat major C sharp harmonic minor ความยาว 2 ช่วงเสียง สองมือไปในทางเดียวกัน Arpeggios บันไดเสียง B flat E flat A flat D flat major ความยาว 2 ช่วงเสียง สองมือไปในทางเดียวกัน บันไดเสียง E flat major ความยาว 2 ช่วงเสียงสองมือสวนทางกัน และ Arpeggios บนบันไดเสียง B F# C# G# minor ความยาว 2 ช่วงเสียง สองมือไปทางเดียวกัน

เกรด 5 บันไดเสียงทุกชนิดในแบบเมเจอร์และ F# B flat harmonic minor F# C# G# harmonic minor ความยาว 3 ช่วงเสียง สองมือไปทางเดียวกัน และ Arpeggios บันไดเสียง C D B F B flat G flat major C D B F B flat F sharp minor ความยาว 2 ช่วงเสียง สองมือไปทางเดียวกัน บันไดเสียง B A flat major ในแบบ Chromatic เริ่มต้นที่เสียง D และ A flat ความยาว 2 ช่วงเสียง พร้อมกันทั้งสองมือ

เกรด 6 บันไดเสียง C # D E flat major โดยเล่นเป็นคู่ 3 บันไดเสียง F F# G A flat ในแบบ Chromatic บันไดเสียง A B flat B C ในแบบ Arpeggios Major and minor สองมือไปทางเดียวกัน โดยเล่นทั้งหมดความยาว 4 ช่วงเสียง และบันไดเสียง ดิมมิช เซเวน (Diminish seventh) ความยาว 3 ช่วงเสียง พร้อมกันทั้งสองมือ

เกรด 7 บันไดเสียง B C C# D ความยาว 4 ช่วงเสียง ทั้งแบบ Major and minor สองมือไปในทางเดียวกัน บันไดเสียง B C C# D ความยาว 4 ช่วงเสียง โดยเล่น คู่ 6 (Sixth apart) บันไดเสียง E flat E F F# ความยาว 2 ช่วงเสียง สองมือสวนทางกัน (Contrary motion) แบบ Harmonic minor and Arpeggios บันไดเสียง G A flat A B flat ความยาว 4 ช่วงเสียง ทั้ง Major and minor สองมือไปทางเดียวกัน

เกรด 8 ในระดับนี้ผู้เรียนต้องสามารถบรรเลงได้ทุกบันไดเสียงทั้ง Major and minor Harmonic and Melodic ความยาว 4 ช่วงเสียง สองมือไปทางเดียวกัน บันไดเสียง C D flat D E flat major คู่ 3 และคู่ 6 บันไดเสียง C C harmonic minor ความยาว 2 ช่วงเสียง โดยเล่นเป็นคู่ 3 สองมือสวนทางกัน ใช้เทคนิค Staccato บันไดเสียง Chromatic ความยาว 4 ช่วงเสียง เริ่มต้นที่โน้ตตัวใดก็ได้ Arpeggios ทุกหลักเสียง ทั้ง Major minor สองมือไปทางเดียวกัน Diminish seventh ในหลักเสียง A A # B สองมือไปทางเดียวกัน

5.2 หลักสูตรของ Bastien Piano Basics ของประเทศ สหรัฐอเมริกา

สามารถแบ่งออกเป็นรายละเอียดในแต่ละวิชา ดังนี้

หลักสูตรการเรียนเปียโน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ชั้นต้น ชั้นกลาง และชั้นสูง โดยในชั้นต้นเป็นการเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ถึงทฤษฎีโน้ต การนับจังหวะ การวางมือที่ถูกต้อง การไล่เสียงบนบันไดเสียงที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงไม่เกิด สองชาร์ป สองแฟลท ในช่วงหนึ่งช่วงเสียง ชั้นกลาง เน้นผู้เรียนให้เรียนรู้การเรียบเรียงเสียงประสานในระดับง่าย การไล่เสียงบนบันไดเสียง เมเจอร์ ไมเนอร์ ครบทุกบันไดเสียง ฟีกหัดเล่นบทเพลงระดับยาก ที่เป็นผลงานสำคัญของคีตกวีต่าง ๆ ตลอดจนการหัดฟังเสียงประสานของดนตรีและการฟีกหัดเล่นบทเพลงโดยทันทีทันใด (Sight reading) ชั้นสูง เนื้อหาหลักสูตรมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความเข้าใจในการเล่นเปียโนลีลาต่าง ๆ เช่น คลาสสิก แจ๊ส ป๊อป บลูส์ ตลอดจนเน้นการเล่นเทคนิคต่าง ๆ อย่างละเอียด ในบทเพลงระดับสูงของคีตกวีโลก สามารถแสดงต่อหน้าผู้ชมได้เป็นอย่างดี

หลักสูตรอิลเลโทเน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ชั้นต้น ชั้นกลาง ชั้นสูง ในชั้นต้นจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการอ่าน และเขียนโน้ตดนตรีได้ครบทั้ง 7 เสียง คือ โด เร มิ ฟา ซอล ลา ที ตลอดจนเครื่องหมายแปลงเสียง ชาร์ป แฟลท และ เนเจอร์รัล รวมไปถึงการไล่เสียงบนบันไดเสียง และการใช้คอร์ด 1,4,5 การเข้าจังหวะต่างๆให้ถูกต้องในอัตราสามสี่ สี่สี่ หรือ หกแปด ซึ่งอยู่ในจังหวะวอลล์,ซา ซา ซ่า,รุมบ้า เป็นต้น ตลอดจนให้รู้จักการทำงานของเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ในส่วนต่าง ๆ และการควบคุม ระดับชั้นกลาง บทเพลงที่นำมาใช้ฝึกหัดจะมี

แนวทางการประสานเสียงที่ซับซ้อน มีการเปลี่ยนบันไดเสียงในบทเพลง ในระดับนี้ผู้เรียน ต้องฝึกหัดการฟังและเล่นตามไปด้วย ระดับชั้นสูง เป็นการเรียนรู้ผลงานของคีตกวีต่าง ๆ ที่เป็นที่ยุติทั่วโลก ทุกยุคสมัย สามารถไล่เสียงได้ครบทุกบันไดเสียง เมเจอร์ ไมเนอร์ ฮาร์โมนิก ไมเนอร์ และ เมโลดิกไมเนอร์

หลักสูตรกีตาร์ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต้น ระดับกลาง ระดับสูง ในระดับต้น จะเป็นการเรียนรู้พื้นฐานการเล่นกีตาร์คลาสสิก เช่น การนั่ง การวางมือ การตั้งสาย การใช้ สัญลัษณ์ต่าง ๆ แทนนิ้ว ส่วนเนื้อหาบทเพลงจะเน้นการจับคอร์ดในลักษณะเปิดสาย เช่น คอร์ด C,Am,Dm,G7 เป็นต้น ระดับชั้นกลาง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกหัดภาคปฏิบัติ ทั้งบทเพลงและการไล่บันไดเสียง เรียนรู้การใช้คอร์ดต่าง ๆ ในบทเพลง ระดับสูง เป็นการนำเอกบทเพลงของ คีตกวีชั้นนำของโลก มาฝึกหัดและวิเคราะห์ ตลอดจนฝึกหัดการไล่บันไดเสียง และโหมดต่าง ๆ ให้ได้ครบทุกชนิด

หลักสูตรกลอง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ชั้นต้น ชั้นกลาง ชั้นสูง ในชั้นต้นเป็นการเรียนรู้พื้นฐานการตีกลองชุดที่ถูกต้อง การจับไม้กลอง การปล่อยน้ำหนักในแต่ละพยางค์ การควบคุมข้อมือและข้อเท้า ซึ่งในระดับนี้ผู้เรียนต้องฝึกตีกับ pad ซึ่งเป็นแป้นยาง เพื่อปรับน้ำหนักของข้อมือในการตี ให้ได้เสียงที่สมดุลย์ และมีความละเอียดคมชัดในขณะรัว ชั้นกลาง เนื้อหาการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถตีกลองในกระสวนจังหวะต่าง ๆ รวมไปถึง การอ่านและเขียนโน้ตกลองในจังหวะต่าง ๆ ด้วย ชั้นสูง เป็นการฝึกปฏิบัติกับบทเพลงจริง โดยการเปิดเพลงฟังจากเทป พร้อมทั้งตีกลองควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถควบคุม ความช้า เร็ว ให้คงที่ เมื่อจบหลักสูตรแล้ว ผู้เรียนสามารถตีกลองรวมวงกับวงดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 หลักสูตรการสอนดนตรีขององค์กรจากประเทศออสเตรเลีย Australian Music Examinations Board (AMEB)

1. ลักษณะขององค์กร,การบริหาร,วัตถุประสงค์

AMEB เป็นองค์กรซึ่งรับรองโดยรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย

AMEB ประกอบด้วยคณะกรรมการ Board ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิจาก มหาวิทยาลัยของรัฐบาลหลายแห่งทั่วประเทศออสเตรเลีย รวมทั้งตัวแทนจากกระทรวงศึกษาธิการในแต่ละรัฐ มิใช่เป็นองค์กรของมหาวิทยาลัยใดแต่เพียงแห่งเดียว มาตรฐานการสอบของ AMEB เป็นที่ยอมรับทั่วโลก ไม่เพียงแต่ในประเทศออสเตรเลีย AMEB มีคณะกรรมการประจำในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ในแต่ละสาขาดนตรี ซึ่งท่านเหล่านี้จะมีหน้าที่พิจารณา ปรับปรุงหลักสูตร และการสอบให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

AMEB จะจัดกิจกรรมสนับสนุนการศึกษาดนตรีในทุก ๆ ด้านแต่ละประเทศที่เข้าไป
ดำเนินการ เช่น

1. การจัดพิมพ์หลักสูตรการเรียนดนตรีเป็นระดับชั้น (Grade) ในทุกสาขาเพื่อ
ช่วยอาจารย์ ผู้สอนให้มีแนวทางการสอนที่ชัดเจน
2. การจัดพิมพ์หนังสือเรียนทางดนตรี โดยได้คัดเลือกบทเพลงซึ่งพิจารณาแล้ว
ว่ามีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะของผู้เล่น
3. จัดสัมมนาอบรมครูให้แก่อาจารย์ผู้สอนโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา
เช่น Piano, Guitar, Voice เป็นต้น
4. ส่งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา และมีประสบการณ์ในการสอบและ
การสอบมาดำเนินการสอบวัดผลให้นักเรียน
5. การจัดคอนเสิร์ตโดยศิลปินที่มีชื่อเสียง
6. AMEB มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันนักศึกษา,
อาจารย์,นักเรียน ระหว่างประเทศออสเตรเลียกับประเทศอื่น ๆ โดยใช้เครื่องดนตรีเป็นสื่อกลาง
7. มหาวิทยาลัยในออสเตรเลียใช้ AMEB เป็นมาตรฐานในการรับนักศึกษาเข้า
เรียนต่อในสาขาดนตรี ระดับปริญญาตรีประกอบการทดสอบทักษะ (AUDITION)

2. ข้อดีของหลักสูตรและการสอบของ AMEB

2.1 หลักสูตร AMEB เน้นการพัฒนาทักษะของผู้เรียนดนตรีอย่างเป็นลำดับขั้น
ตั้งแต่ขั้นต้น ชั้นกลาง จนถึงขั้นสูง ทั้งด้านปฏิบัติและทฤษฎี มิใช่ต้องการเพียงให้นักเรียน
เตรียมตัวเพื่อสอบเท่านั้น

2.2 หลักสูตร AMEB จะครอบคลุมถึงการพัฒนาทักษะด้านการฟังและการร้อง
(Aural Test) และการฝึกเทคนิค (Technical Work)

2.3 ผู้เรียนและสอบโดยหลักสูตรของ AMEB จะมีทักษะที่สูงจนถึงระดับชั้น
Performer

2.4 อัตราค่าสอบไม่สูงเกินไป

2.5 บทเพลงในหลักสูตรหนังสือเรียนของ AMEB นั้นมีความหลากหลายโดยได้
คัดเลือกจากบทเพลงคลาสสิกทุกยุคสมัย รวมทั้งเพลงในแนวแจ๊สและบทเพลงร่วมสมัย
(Contemporary) และจะพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่นักเรียนจะได้รับจากการเล่นเพลงแต่ละบท
เป็นหลัก

2.6 AMEB ได้จัดทำรายชื่อเพลงซึ่งเหมาะสมสำหรับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งอาจารย์และนักเรียนสามารถเลือกมาเรียนหรือสอบ ได้นอกเหนือจากบทเพลงจากหนังสือที่จัดพิมพ์โดย AMEB เองแล้ว

2.7 นักเรียนที่จะสอบ AMEB จะต้องสามารถแสดงบทเพลงอื่นๆนอกเหนือจากเพลงสอบ(Extra list) ซึ่งเป็นเพลงใด ๆ ก็ได้ที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกับเกรดที่สอบ รวมทั้งเพลงประจำชาติของตน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เพลงอื่น ๆ นอกเหนือจากเพลงสอบระหว่างปี

2.8 AMEB ได้จัดทำคู่มือหลักสูตรและการสอบ (Syllabuses) แจกให้แก่อาจารย์ทุกท่านทุกปี

2.9 หนังสือสอบในแต่ละชุดของ AMEB จะสามารถใช้ได้เป็นระยะเวลา 8 ปี และหลังจากนั้นยังสามารถนำมาใช้เป็นเพลงเสริม พิเศษ (Extra list) ได้

3. การอำนวยความสะดวกในการเข้าสอบ

3.1 AMEB จัดสอบปีละ 2 ครั้ง (ประมาณเดือน มิถุนายนและเดือนตุลาคม)

3.2 สถานที่สอบ AMEB จะจัดสถานที่กลางในการสอบในแต่ละจังหวัดให้เพื่อผู้สอบจะไม่ต้องเดินทางไกล

3.3 ผู้สอบสามารถขอให้มีล่ามช่วยแปล ในการสอบขั้นต้น (Preliminary – G4) โดยแจ้งล่วงหน้าพร้อมการส่งใบสมัครสอบ

3.4 อาจารย์ ผู้ปกครอง หรือนักเรียนที่มีคำถามหรือต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ AMEB สามารถสอบถามได้จากเจ้าหน้าที่ของ บริษัท แคสเชลอินเตอร์คอนติเนนตัล จำกัด ได้

4. โครงสร้างหลักสูตร AMEB

โครงสร้างหลักจะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

ระดับ 1 (level 1) คือ Preliminary ถึง Grade 4

ระดับ 2 (level 2) คือ Grade 5 ถึง Grade 8

ระดับ 3 (level 3) คือ Associate, Licentiate and Fellowship

นอกจากนั้นในแต่ละระดับ จะประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 (Section 1) Technical Work โดยแบ่งออกเป็น Scale, Triads, Broken Chords, Arpeggio, Tempo, Touch เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดจะรวบรวมอยู่ในหนังสือ scale & Arpeggios ของ AMEB

ส่วนที่ 2 (Section 2) Studie & Pieces (แบบฝึกหัดและบทเพลงสอบ) โดยจะแบ่งเป็น List ดังนี้

Level 1 List A, List B, And List C

Level 2 3 List A, List B, List C And List D

Level 4 Studies คือ เพลง exercise สำหรับฝึกไล่นิ้ว ซึ่งจะอยู่ใน List A ของหนังสือ Grade จนถึง Grade 8 ในระดับ Preliminary จะมีเพลงกลุ่ม "Canon" ต้องเลือกเล่น 1 Canon นอกเหนือจาก List A, B และ C

ส่วนที่ 3 (Section 3) Aural Test, Sight Reading และ General Knowledge

1. Aural Test คือ การฝึกฟังใช้ประกอบการเรียนตั้งแต่ Preliminary ถึงระดับ Licentiate สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหนังสือ Aural Test ของ AMEB
2. Sight Reading การทดสอบทักษะการอ่านโน้ต สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหนังสือ Sight Reading ของ AMEB (เริ่มตั้งแต่ Grade 1 ขึ้นไป)
3. General Knowledge คือ การถามตอบเกี่ยวกับ รายละเอียดของเพลง คำศัพท์ทางดนตรีในเพลง ความหมายของเพลง หรือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพลงที่เล่น เป็นต้น โดยความยากง่ายของคำถามจะขึ้นอยู่กับระดับการเรียนของผู้เรียน โดยทาง AMEB มีหนังสือ Handbook ประกอบสำหรับหนังสือเกรดทุกระดับที่จะสามารถช่วยอาจารย์ผู้สอนในการเรียนของนักเรียน

5.4 หลักสูตรของประเทศญี่ปุ่น โรงเรียนดนตรีสยามกลการ(yamaha)

หลักสูตรการเรียนดนตรีของสถาบันดนตรี yamaha ได้กำหนดเนื้อหาการเรียน โดยเน้นการบรรเลงบทเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังมีมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะและความชำนาญทางด้าน Hearing Improvisation Sight playing ซึ่งจะแยกหลักสูตรออกเป็น รายวิชา คือ เปียโน อีเลคโทน กีตาร์และ กลอง

1. Hearing หมายถึง ผู้เรียนสามารถเล่นเพลงใดก็ตามที่ได้ยิน โดยผู้เรียนไม่เคยได้ยินบทเพลงนั้นมาก่อน
2. Improvisation หมายถึง ผู้เรียนสามารถเติมแต่ง สร้างสรรค์ คอร์ด เพื่อให้เข้ากับทำนองที่ให้มีได้อย่างสละสลวย ตลอดจนสามารถเล่นแนวทำนองประสานเสียงในคอร์ดนั้นได้อย่างกลมกลืน
3. Sight playing หมายถึง ผู้เรียนสามารถเล่นบทเพลงที่ไม่เคยพบเห็นและได้ยินได้ ฟังมาก่อน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องซ้อมก่อน

หลักสูตรการเรียนเปียโน

แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ เปียโนกรุป (PSFC) และเปียโนเดี่ยว (Piano) เปียโนกรุป รับผู้เรียนที่มีอายุ 7 – 10 ปี โดยจะสอนผู้เรียน 6 คน ต่อหนึ่งชั้นเรียน ใช้เวลาเรียนตลอดหลักสูตรประมาณ 2 ปี การเรียนหลักสูตรนี้เป็นการปูพื้นฐานไปสู่การเรียนเปียโนเดี่ยว ดังนั้นเนื้อหาของหลักสูตรจึงมุ่งเน้นทางด้าน การอ่านโน้ตและการเข้าใจเรื่องของจังหวะต่าง ๆ ของดนตรีในระดับเบื้องต้น เมื่อผู้เรียนจบหลักสูตรนี้แล้วสามารถเรียนเปียโนเดี่ยวต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เปียโนเดี่ยว รับเฉพาะผู้ที่มีอายุ 7 ปี ขึ้นไป โดยเรียนสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ครั้งละหนึ่งชั่วโมงแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ขั้นต้น ขั้นกลางตอนต้น ขั้นกลางตอนปลาย และขั้นสูง ใช้เวลาเรียนตลอดหลักสูตร 9 ปี

การเรียนในระดับขั้นต้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องการอ่านและเขียนโน้ตเปียโน ทั้งกุญแจซอลและกุญแจฟา ประกอบกับความสามารถทางด้านทักษะการปฏิบัติในระดับขั้นต้นนี้ ใช้ตำราเรียนทั้งหมด 4 เล่ม ใช้เวลาเรียนเล่มละประมาณ 6 เดือน

ระดับขั้นกลางตอนต้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการปฏิบัติมากขึ้น ทางด้านการเล่น หน้า เบา สั้น ยาว การไล่เสียงโน้ตบันไดเสียงต่าง ๆ

ระดับขั้นกลางตอนปลาย ยังคงใช้ตำราเล่มเดิม แต่มุ่งเน้นทางด้าน Hearing Sight reading และ Improvisation ตลอดจนสามารถไล่เสียงได้ครบทุกบันไดเสียง ประกอบกับเริ่มศึกษาและหัดเล่นผลงานเพลงระดับสูงได้เช่น sonata etude ซึ่งเป็นผลงานของคีตกวีเอกของโลก

ระดับสูง เป็นการเรียนทางด้านคีตลักษณ์ต่าง ๆ ของบทเพลง และการเรียบเรียงเสียงประสานของเปียโน ส่วนในทางปฏิบัตินั้น จะเน้นศึกษาผลงานต่าง ๆ ของศิลปินเอกของโลกทุกยุคสมัย กล่าวคือ ผลงาน สมัย บาโรค สมัยคลาสสิก สมัยโรแมนติก และผลงานในยุคปัจจุบัน ตลอดจนศึกษาการเล่นเปียโนในสไตล์ต่าง ๆ เช่น jazz pop เป็นต้น

หลักสูตรการเรียนอิเล็กทรอนิกส์

เครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องดนตรีไฟฟ้าประเภทคีย์บอร์ด มีลิ้มนิ้วคล้ายเปียโน แต่ผลิตเสียงโดยผ่านกระบวนการอิเล็กทรอนิกส์ สามารถเลียนเสียงของเครื่องดนตรีต่าง ๆ ได้เกือบทุกชนิด แต่ไม่มีเสียงเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เช่น เครื่องดนตรีอื่น ๆ

หลักสูตรการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ของyamaha มีหลายประเภท ดังนี้

1. Electone School for Children (E.S.F.C) เป็นหลักสูตรการเรียนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 8-9 ปี เน้นการปูพื้นฐานทางดนตรี เช่น การร้อง การเล่น การฟัง

การใช้เครื่อง การอ่านโน้ต ซึ่งผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านดนตรีมาก่อน โดยใช้เวลาเรียนประมาณ 4 ปี

2. Electone Study Course (E.S.C) เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป มีลักษณะคล้ายหลักสูตร E.S.F.C แต่เนื้อหาของหลักสูตรได้มีการแทรกบทเพลงไทยสากล และเพลงยอดนิยมต่างๆให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน ใช้เวลาเรียนประมาณ 4 ปี

3. Electone School Advance Course (E.S.A.C) เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจาก E.S.F.C ใช้เวลาเรียนประมาณ 2 ปี

4. Electone Teacher Training Course (E.T.T.C) เป็นหลักสูตรการเรียนอิเลคโทนขั้นสูง ใช้เวลาเรียนประมาณ 2 – 3 ปี ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีอายุระหว่าง 16 – 25 ปี ทั้งนี้เมื่อจบหลักสูตรนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถนำผลสัมฤทธิ์ของการเรียนไปสอนต่อได้

5. Electone Auto Bass Chord (A.B.C) หลักสูตรนี้เหมาะสำหรับผู้ใหญ่ ที่มีความประสงค์จะเล่นอิเลคโทนให้ได้ภายในเวลาอันสั้น ซึ่งการเรียนในหลักสูตรนี้ มุ่งเน้นการใช้เสียงอัตโนมัติจากเครื่องเป็นส่วนใหญ่ ใช้เวลาเรียนประมาณ 3 – 6 เดือน

หลักสูตรการเรียนกีตาร์

แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ขั้นต้น ขั้นกลาง ขั้นสูง และ ขั้นสูงพิเศษ โดยรับผู้เรียนที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป โดยใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี

ในระดับขั้นต้นจะใช้ตำรา 2 เล่ม คือ Fundamental และ Exercise ในระดับนี้จะสอนการเล่นสเกล 1 ช่วงเสียง และการปฏิบัติโน้ต โดยมุ่งเน้นการเล่นคอร์ดระดับง่าย ๆ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

ขั้นกลาง ใช้ตำราเรียน 2 เล่ม คือ Classical 1A และ Classical 1B ในระดับนี้จะให้ผู้เรียนฝึกสเกลที่ยาวขึ้นประมาณ 2 – 3 ช่วงเสียง และเริ่มฝึกบทเพลงประเภท Etude

ขั้นสูง ใช้ตำราเรียน 2 เล่ม คือ Classical 2A และ Classical 2B ในระดับนี้ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถเล่นเพลงประเภท Masterpiece ของศิลปินเอกได้บ้าง

ขั้นสูงพิเศษ ใช้ตำรา Classical 3 มุ่งเน้นหัดเพลงประเภท Masterpiece ที่มีความยาวหลายหน้า

หลักสูตรการเรียนกลอง

แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ขั้นต้น ขั้นกลาง และ ขั้นสูง โดยแต่ละชั้นใช้เวลาเรียนประมาณ 6 เดือน เนื้อหาของระดับขั้นต้น และขั้นกลางจะเป็นการฝึกหัดการแยกประสาทมือและเท้า และการตีจังหวะเข้ากับเครื่องกำหนดจังหวะ ระดับขั้นสูง จะเป็นการมุ่งเน้นการตี

กลองในกระสวน (pattern) จังหวะต่าง ๆ เช่น จังหวะร็อค จังหวะสามช่า เป็นต้น ส่วนแบบฝึกหัดก็จะมีติดือบเพลงที่เป็นที่นิยมต่างๆเป็นแนวทาง เพราะจุดประสงค์ของการเรียนกลองคือเรียนเพื่อนำไปใช้เล่นร่วมกับวงดนตรี

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

อรรพรรณ ขมวัฒนา และคนอื่น ๆ (2523: ง) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาดนตรีศึกษาที่มีส่วนสนับสนุนการดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง โดยสอบถามจากนักเรียน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนดนตรี พบว่า วิชาดนตรีศึกษามีส่วนสนับสนุนดนตรีไทย โดยนักเรียนได้รับความรู้จากวิชาดนตรีศึกษา เน้นหนักทางทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ และความถนัดทางดนตรีไทยของอาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีศึกษา มีผลต่อการเล่นดนตรีไทยของนักเรียน

ประทีป นักรปี (2530 : 144 - 150) ได้ทำการวิจัยสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรี ตามทัศนะของบริหารและครูสอนวิชาดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 7 พบว่าสภาพของครูสอนดนตรีส่วนมากไม่มีวุฒิทางดนตรีแต่จะได้วุฒิทางด้านอื่นๆโดยมีวิชาดนตรีเป็นวิชาเอกเท่านั้น สภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรีและนาฏศิลป์ ยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควรและครูสอนดนตรีควรมีส่วนร่วมในการปรับแผนการสอนวิชาดนตรีศึกษา เพราะครูผู้สอนจะเข้าใจธรรมชาติของวิชาและการเรียนการสอนในรายวิชาของตนเอง รวมทั้งมีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงกับนักเรียนและการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ

ขวัญใจ ฮีลีย์ (2533 : 34) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพและปัญหาทางดนตรีศึกษาในประเทศไทยพบว่า การเรียนการสอนทักษะส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบตัวต่อตัว วิชาทฤษฎีสามารถเปิดสอนได้ตามสมควร ความพร้อมด้านบุคลากรยังขาดผู้สอนทั้งดนตรีไทย และดนตรีตะวันตก ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน มีเครื่องดนตรีที่ด้อยคุณภาพ ห้องซ้อมและอุปกรณ์อื่น ๆ มีไม่เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ

นิวัติ เกิดปากแพรก (2536 : 42) ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษาระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 4 ทุกโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิเฉพาะทางด้านดนตรีมีปัญหาในด้านหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุการเรียนการสอน คู่มือครู นักเรียน หัวหน้าสถานศึกษา และครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน ส่วนทางด้านความต้องการนั้นสามารถเรียงลำดับความต้องการของครูผู้สอนดนตรีศึกษาจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ต้องการมีอาคารสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีโดยเฉพาะ มีครูที่มีวุฒิทางดนตรีเป็นผู้สอนให้นักเรียนมีพื้นฐานความรู้และทักษะด้านดนตรีเท่า ๆ

กัน มีวัตถุประสงค์อุปกรณ์การสอนประเภทเครื่องดนตรีสากล ให้มีการนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตรให้หัวหน้าสถานศึกษาเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอนวิชาดนตรีศึกษา และเห็นคุณค่าของวิชาดนตรีศึกษา เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือครู และคู่มือครูต้องอ่านเข้าใจง่าย

สุรสิทธิ์ ปิณะเล (2536:ง) ได้ทำการวิจัยปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยดนตรี-นาฏศิลป์ ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ มีดังนี้ ด้านหลักสูตรมีปัญหามาก ในเรื่องครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ด้านเนื้อหามีปัญหาในระดับมาก สืบเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่ได้เรียนจบดนตรีหรือนาฏศิลป์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาระดับกลาง ในเรื่องนักเรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน สภาพห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์ และครูไม่มีเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ครูผู้สอนมีปัญหาในด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากทางราชการจัดสรรงบประมาณให้ไม่เพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาในการจัดหาสื่อ ด้านการวัดผลประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาในการเรียนการสอนอย่างหนึ่งของวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นวิชาที่สอนค่อนข้างยาก ผู้เรียนไม่สามารถเปิดตำราค้นคว้าหาความรู้ หรือศึกษาย่านด้วยตนเองให้เข้าใจเหมือนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ หรือวิชาอื่น ๆ

อัณณา แจลสิริ (2536 : 54) ผลการวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนหลักสูตร Junior Music Course (JMC) พบว่าจุดมุ่งหมายและกระบวนการสอนตามหลักสูตร JMC นั้น ส่วนมากจะมีกระบวนการและจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การเน้นให้เด็กฟังหรือเขียน และที่สำคัญคือทำให้เด็กชอบในดนตรี มีความรู้สึกสนุกสนานในเวลาเรียนและมีความต้องการที่จะเรียนดนตรีต่อ แต่กระบวนการที่สำคัญที่หลักสูตร JMC เน้นคือการฟัง ฟังเสร็จค่อยมาร้อง ร้องเสร็จแล้วค่อยมาอ่าน อ่านเสร็จจึงมาเขียนเป็นลำดับสุดท้าย

วรรณเทพ หาญกล้า (2539 : 90) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชน จากการวิจัยและการเก็บข้อมูล พบว่า การเรียนดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชนของผู้เรียน มักมีแรงผลักดัน จูงใจ ให้มาเรียนแตกต่างกัน บ้างมาเรียนตามเพื่อน บ้างมาเรียนเพื่อเสริมความสามารถพิเศษ บ้างมาเรียนเพราะใจรัก หรือถูกพ่อแม่บังคับ หรือแม้กระทั่งมาเรียนเพราะมีอารมณ์ความรู้สึที่ยึดติดกับรูปร่างหน้าตาของผู้สอน

เสน่ห์ บุญช่วย (2539 : 33) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการสื่อการเรียนการสอนวิชาดนตรีของครูประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สื่อการสอนมีความสำคัญตลอดจนมีความจำเป็นและต้องการมากสำหรับผู้สอนวิชาดนตรีในระดับประถมศึกษา เพราะสื่อการสอนตลอดจนเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ ล้วนช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ในการเรียนวิชาดนตรีได้มากขึ้น นอกจากนี้สื่อการสอน

ยังทำให้ผู้สอนมีการตื่นตัวและค้นคิดวิธีการตลอดจนสรรหาสื่อการสอนใหม่ ๆ ที่ก่อให้เกิดความเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียนตลอดเวลา นอกเหนือไปจากที่กล่าวมา ผู้สอนยังสามารถทำการศึกษาค้นคว้า หรือวิจัยในเรื่องของสื่อการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนวิชาดนตรีได้มากยิ่งขึ้น

บรรจง สังข์ทรง (2539 : 62) ได้สำรวจทัศนคติและความสนใจด้านดนตรีของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย หญิง จำนวน 500 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-4 โรงเรียนสาธิตปทุมวัน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลวิจัยสรุปได้ ดังนี้คือ

1. เด็กวัยรุ่นส่วนมากสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรี
2. เด็กวัยรุ่นมีโอกาสไปชมการบรรเลงดนตรีหรือคอนเสิร์ต มีจำนวนมากที่สุดจะไปชมที่โรงเรียนตนเอง และศูนย์การค้า
3. เด็กวัยรุ่นส่วนมากชอบดนตรีประเภทสากลนิยมมากที่สุด เช่น ร็อก แรพ อาร์ แอนด์ บี ป๊อป ส่วนคลาสสิกมีชอบเป็นส่วนน้อย
4. ในบ้านของเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่มีบุคคลที่สนใจดนตรี ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีส่วนเสริมสร้างความสนใจและทัศนคติที่ดีให้แก่วัยรุ่น
5. ปัจจุบันเด็กวัยรุ่นที่เล่นดนตรีเป็น มีจำนวนมากขึ้น
6. เด็กวัยรุ่นต้องการให้มีการส่งเสริมดนตรีในโรงเรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้มีการสอนทั้งภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎี ต่อนักเรียนทุกคน ให้วงดนตรีของโรงเรียนมีโอกาสบรรเลงให้นักเรียนในโรงเรียนฟังมากขึ้น และให้โรงเรียนตั้งวงดนตรีหลาย ๆ ประเภท

จารี ศรีไพโรจน์ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2539 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา จำนวน 600 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังให้โรงเรียนเอกชนดำเนินงานด้านมาตรฐานการเรียนการสอน โดยเน้นกลุ่มทักษะและวิชาภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ ด้านสถานที่ของโรงเรียน ความเป็นระเบียบ พัฒนางานบริการ ฝ่ายธุรการ คาดหวังให้ครูมีจรรยาบรรณ มีความรับผิดชอบสูง มีความรู้ความสามารถ มีเมตตากรุณา และมีความซื่อสัตย์ และโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่เป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

ปริม ฉัตรวิชัย (2543 : 93) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนวิชาเปียโน พบว่า เป็นปัญหาที่เกิดจาก 7 ทาง คือ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายบริหารงานด้านวิชาการ ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง สื่อการสอน และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจาก ฝ่ายบริหารงานทั่วไปบริหารงานอย่างไม่เป็นระบบ มีลักษณะเป็น

ครอบครัวยุทธกิจ ไม่ใช่จิตวิทยาบริหาร ไม่ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และมองไม่เห็นคุณค่าของบุคลากร

เชิดศักดิ์ ศรียาภัย (2543 : 94) ครูผู้สอนมีทัศนคติเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนการสอนดนตรีจากผู้บริหารโรงเรียนในระดับน้อย โดยเฉพาะประเด็นการจัดสรรงบประมาณในการเรียนการสอนดนตรี และการสนับสนุนให้ครูผู้สอนดนตรีมีโอกาเข้าชมรม สัมมนา หรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางดนตรี

บุญพิศ นัยน์พานิช (2543:บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจในการบริการของผู้ใช้บริการโครงการการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยภูมิพลสังคีต มหาวิทยาลัยมหิดล และปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้อง โดยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คนพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการบริการสูงทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ความพึงพอใจในการบริการด้านสถานที่ ธุรการ วิชาการ บุคลากร และด้านข้อมูลที่ได้รับจากบริการ งานค้นคว้าได้เสนอแนะต่อการดำเนินงานว่าควรให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนาให้บุคลากรมีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น และควรจัดการบริหารงานให้เป็นระบบมากขึ้น

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ซิมมอนส์ (Simmons, 1980) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรดนตรีศึกษาที่มหาวิทยาลัยลามาาร์ เพื่อตัดสินว่า หลักสูตรตรงกับความต้องการของบัณฑิตหรือไม่ และมีรายวิชาหรือขอบข่ายการศึกษาใดบ้างที่มีคุณค่าน้อย หรือไม่มีคุณค่า ผลการวิจัยพบว่า ขอบข่ายการศึกษาที่ตรงกับความต้องการของบัณฑิต ได้แก่ รายวิชาพื้นฐานการร้อง ร่ายวิชาเอกดนตรี ร่ายวิชาดนตรีปฏิบัติโท ทฤษฎีดนตรี แบบแผนดนตรีศึกษาคีตวรรณกรรม ทักษะดนตรี ความสามารถส่วนบุคคล การใช้ภาษาอังกฤษ ความซาบซึ้งดนตรีและการสอนนักเรียน ขอบข่ายการศึกษาที่ไม่ตรงกับความต้องการของบัณฑิต ได้แก่ รายวิชาการศึกษา เรื่องความเข้าใจเด็ก บุคลิกภาพในการสอน และความรู้ทั่วไป

รายวิชาในขอบข่ายที่ไม่ตรงกับความต้องการของบัณฑิตได้แก่ คณิตศาสตร์ การปกครอง แบบแผนดนตรีระดับประถมศึกษา สัมมนาสำหรับการสอบปากเปล่าทักษะความเข้าใจที่ไม่ตรงกับความต้องการของบัณฑิตได้แก่ การสอนขับร้องระดับมัธยมศึกษา การเรียบเรียงเสียงประสาน วงแจ๊ซ การเก็บบันทึกห้องเรียน และการใช้เครื่องมือสอดทัศนะ

รายวิชาที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ รายวิชาเอกดนตรี และทฤษฎีดนตรี รายวิชาที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด คือแบบแผนดนตรีระดับประถมศึกษา และคณิตศาสตร์

ความแข็งแกร่งหลักๆของหลักสูตรมีดังนี้ คือ ทฤษฎีดนตรี คณะดนตรี รายวิชาเอกดนตรี ความอ่อนแอที่สำคัญในหลักสูตร ได้แก่ ดนตรีระดับประถมศึกษา รายวิชาแบบแผนดนตรีเน้นไม่เพียงพอ การอำนวยความสะดวก

ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่มีสูง ได้แก่ การสอนนักศึกษา จำเป็นต้องให้ประสบการณ์ทางปฏิบัติมากขึ้น และรายวิชาแบบแผนดนตรี จำเป็นต้องเน้นรายละเอียดเฉพาะเพิ่มเติม

คาร์ท ฟรีแมน อัลเบอร์โก (Albergo,1988 :638) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง วัตถุประสงค์ของการสอนเปียโนขั้นต้น ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยวัตถุประสงค์ของกระบวนการเรียนการสอนเปียโนร่วมสมัย 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนอเมริกันที่เรียนวิชาเปียโน กับกลุ่มเด็กที่เรียนวิชาเปียโนขั้นต้นที่มีอายุระหว่าง 6 – 11 ปี จากการศึกษาพบว่า วัตถุประสงค์ในกระบวนการเรียนการสอนวิชาเปียโนมีลำดับความสำคัญ คือ การเล่นดนตรี การฟัง การสร้างสรรค์ การรับรู้ความเข้าใจ และความพึงพอใจ

แมคแคลลา (Macalla,1989:184) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพการสอนวิชาเปียโนในชั้นเรียนที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในฟลอริดา ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น – กลางในฟลอริดาจำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 40 โรงเรียน จากการศึกษาพบว่า มีครูน้อยคนที่เตรียมการสอน บางคนได้เตรียมการสอนขณะที่กำลังสอน ครูหลายคนไม่เห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอน และไม่มีการนำตำราจากแหล่งอื่นมาประกอบการสอน แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีตำราให้เลือกใช้ประกอบการสอนเปียโนถึง 48 แบบ ตำราส่วนมาก ได้แก่ The Bastien piano series (Kjos),The basic adult piano series(Kjos) และ The modern course for the piano (Willis).ในกรณีที่มีการสอนเปียโนแบบกลุ่ม ครูผู้สอนได้ปรับเนื้อหาการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ครูหลายคนทำหน้าที่สอนเปียโนแบบเดี่ยว โดยส่วนใหญ่ครูจะเป็นผู้ที่ดูแลรักษาซ่อมบำรุงเครื่องดนตรี แต่ก็มีปัญหาที่งบประมาณไม่เพียงพอ รวมทั้งการขาดแคลนอุปกรณ์การสอน

วัน กู ชง (Chung,1992;245) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ และการประเมินวิธีการเรียนเปียโน สำหรับผู้เริ่มเรียนในประเทศเกาหลี (เปียโน,ตะวันตก) ในปี ค.ศ. 1970 จากการศึกษาที่นักศึกษาชาวเกาหลี ได้มีโอกาสไปศึกษาวิชาดนตรียังต่างประเทศ ส่งผลให้วิชาครูเปียโนจากทางด้านยุโรปและอเมริกา เผยแพร่เข้ามาสู่ประเทศเกาหลี ต่อมาได้เกิดปัญหาขึ้นกับบทเรียนเปียโนเดิมที่ใช้กันอยู่ทั่วไป จึงมีความคิดที่จะปรับปรุงแบบเรียนสำหรับนักเรียนชั้นใหม่ โดยให้ทำการศึกษาจากงานวิจัย และนำแบบเรียนเปียโนของชาวอเมริกันมาเป็นแบบอย่าง จนได้แบบเรียนที่ได้รับการพัฒนาใหม่ ชื่อว่า New Se-Kwang Beyer และถูกนำไปตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1987 จากการศึกษาพบว่าแบบเรียนที่พัฒนาขึ้นใหม่ของประเทศเกาหลียังมีจุดอ่อน ได้แก่ การขาดปรัชญาในวิธีการสอน ไม่มีความต่อเนื่องของแบบเรียน และ

ขาดการสนับสนุนที่ดี

อุโอดา ชูซี ฟรานซิส (Francis, 1992 : 118) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวการสอน ชั้นพื้นฐานของครูวิชาเปียโนบนปรัชญาการพัฒนาการสอนของ แม็ก ดับบลิว. แคมป์ (Max W. Camp) จากการศึกษาพบว่า ปรัชญาการสอนของแคมป์ ได้สนับสนุนวิธีการพัฒนาการสอนเปียโนที่ช่วยในการเรียนรู้ ปลูกฝังการเรียนดนตรีอย่างอิสระ และมีความเข้าใจดนตรี นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนวิธีการแบบ Holistic ซึ่งเป็นการพัฒนาจังหวะที่มีอยู่ในตัวเอง ที่ทำหน้าที่เหมือนโครงสร้างในกระบวนการเรียนรู้องค์ประกอบของจังหวะ การแสดงออก ความคิดเชิงวิสัยทัศน์ของแต่ละบุคคลในการเล่นสัญลักษณ์ทางด้านดนตรี ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนาการสอน แคมป์ เห็นด้วยกับวิธีการเรียนรู้นดนตรีโดยการเลียนแบบครูผู้สอน ด้วยวิธีการร้องและการเล่นเครื่องดนตรี

โฮ ไป – หวา อะไมซี (Amaize, 1993 : 93) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวคิดทางด้านดนตรีที่ส่งเสริมการแสดงออกทางด้านอารมณ์เพลง และความเข้าใจในการเล่นเปียโนกรณีศึกษา : การวิเคราะห์เนื้อหาสื่อการสอนที่เขียนขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1892 – 1992 ผู้วิจัยได้กำหนด และเลือกสื่อการสอนเพื่อนำมาวิเคราะห์จำนวน 123 ผลงาน เป็นสื่อการสอนที่เขียนขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1892 - 1992 สื่อการศึกษาดังกล่าวเขียนโดย นักเปียโน ครูสอนวิชาเปียโน และนักการศึกษาดนตรี ซึ่งได้แสดงแนวคิดทางด้านดนตรีที่ส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออกทางด้านอารมณ์ และความเข้าใจในการเล่นเปียโน จากการศึกษาพบว่า มีแนวคิดทางด้านดนตรี 29 เรื่อง ได้แก่ เสียง ประโยคเพลง โครงสร้างดนตรี จังหวะเพลง การฟังอย่างตั้งใจ ศึกษาบทเพลงของนักแต่งเพลง เข้าใจรูปแบบเพลงในแต่ละยุค รู้จักการผ่อนคลายเมื่อเกิดภาวะตึงเครียด ฟังความสมดุลย์ของเสียง มีความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบ Holistic รู้จักชื่อเพลงและลักษณะของบทประพันธ์ สามารถควบคุมความเร็วของจังหวะได้ รู้จักการใช้เพดัล การใช้จินตนาการ การตอบสนองทางด้านอารมณ์เพลงของนักเปียโน แรงสัมผัสที่ใช้ในการบรรเลง เรียนรู้ประวัตินักแต่งเพลง การฝึกใจเพื่อควบคุมการเล่น ขณะบรรเลงเพลงเสียงดนตรีต้องมีความชัดเจน แยกเสียงดนตรีที่แตกต่างจากเสียงเปียโนได้ มีทักษะการฟังบทเพลงเปียโนและดนตรีประเภทอื่น มีความสัมพันธ์ของประสาทสัมผัส เลือกใช้โน้ตที่มีการพิมพ์ชัดเจน ให้ความสำคัญกับเทคนิค ใช้แบบฝึกหัดเพื่อฝึกฝนจังหวะ เรียนดนตรีด้วยการเลียนแบบ เข้าใจเรื่องการประสานงานภายในร่างกาย ศึกษาเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ฝึกฝนสเกล อาร์เปจจิโอ และทำแบบฝึกหัด

พอตเตอร์ (ปริม ฉัตรวิชัย.2543:23;อ้างอิงจาก Potter, 1994:275) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วิธีการสอนเปียโนในประเทศสหรัฐอเมริกาตอนกลางศตวรรษที่ 19 กรณีศึกษา : แบบเรียนของผู้เขียนและผลงานที่ถูกตีพิมพ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เป็นการค้นคว้าบทบาทของผู้ที่เขียนแบบเรียนวิชาเปียโนจำนวน 33 คน ที่มีผลงานตีพิมพ์ระหว่างปี ค.ศ. 1820 – 1870 ซึ่งมีมากกว่า 100 แบบเรียน จากการศึกษาพบว่า แบบเรียนเปียโนที่ได้รับ

การตีพิมพ์มากที่สุดอยู่ในช่วงต้นศตวรรษที่ 19 เขียนโดยนักเปียโนชาวอังกฤษ แบบเรียนดังกล่าวได้แนะนำ สัญลักษณ์ทางดนตรี แต่ละแบบเรียนมีลักษณะเป็นชุดการเรียน ประกอบด้วยหนังสือเพลงเรียน หนังสือทฤษฎีดนตรี หนังสือแบบฝึกหัด หนังสือเรียน ถาม - ตอบ และการปฏิบัติวิธีการเล่นเปียโนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในยุคนี้ ซึ่งแต่เดิมนั้น นักเปียโนชาวอเมริกันและชาติอื่น นิยมฝึกเปียโนด้วยวิธีการแยกประสาทของนิ้วมือออกจากจิตใจ ต่อมาวิธีฝึกเปียโนได้พัฒนารูปแบบเป็นการฝึกนิ้วมือให้มีความสัมพันธ์กับจิตใจ ทำงานร่วมกันได้อย่างสอดคล้อง วิธีการดังกล่าวได้ส่งผลให้การเล่นเปียโนมีประสิทธิภาพดีขึ้น

ไล เซน ฮวง (Hwang, 1995:233) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบเรียนในโรงเรียนชูชุกี ครั้งที่ 2 จากการศึกษาพบว่า แบบเรียนชูชุกีเน้น การฟัง ความซาบซึ้งทางด้านดนตรี เทคนิคของร่างกาย ศัพท์ความรู้ทางดนตรี มีเป้าหมายการนำไปใช้เพื่อความสมดุลย์ระหว่างความเข้าใจ พัฒนาแนวทางในการจัดเตรียมบทเรียน และวางแผนการสอน การเรียนดนตรีที่สร้างมุมมองที่กว้างขึ้น มีประสบการณ์ทางด้านดนตรีเพื่อพัฒนาความสามารถให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียน ได้แก่ สอนการวิเคราะห์ เทคนิคการแต่งเพลง กลยุทธ์ในการสอนของครู บริการหนังสือเรียนให้ค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ดนตรี และการให้ผู้ปกครองขอคำแนะนำจากครูผู้สอนได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 204 คน (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน:2545)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 154 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน โดยใช้ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งและเลือกตัวอย่างตามสะดวก ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ดนตรีสากล	72	54
ดนตรีไทย	46	35
ดนตรีสากลและดนตรีไทย	86	65
รวม	204	154

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติ ซึ่งประกอบ

1. แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด จำนวน 53 ข้อ
2. แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน จำนวน 58 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Checklist)

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับคือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การแปลคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

คำตอบ	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	4
เห็นด้วยมาก	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
3.51 – 4.00	ผู้ประกอบการมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
2.51 – 3.50	ผู้ประกอบการมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับมาก
1.51 – 2.50	ผู้ประกอบการมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับน้อย
1.00 – 1.50	ผู้ประกอบการมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามทัศนคติทั้ง 2 ชุด มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด และลักษณะการบริหารงาน โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างข้อความจากตำรา ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะให้เข้าใจอย่างชัดเจน
4. เขียนข้อความตามนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด ได้ข้อความจำนวน 53 ข้อ และแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน ได้ข้อความจำนวน 58 ข้อ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาบัณฑิต ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม
6. นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน คือ
  - 6.1 รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์
  - 6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง
  - 6.3 อาจารย์สิฏฐากร ชุทธิพันธ์
  - 6.4 อาจารย์ณัฐยา ประดิษฐ์สุวรรณ
7. นำผลการประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ด้วยการถือเกณฑ์ว่าข้อความที่ใช้ได้ต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ซึ่งผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .50 – 1 จึงคัดเลือกไว้ทั้งหมด
8. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 7 ไปทดลอง(Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2546 ถึง 4 ธันวาคม 2547
9. นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient : α) ของครอนบัค (Cronbach) ซึ่งผลปรากฏว่า แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด มีค่าความเชื่อมั่น .7846 และแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน มีค่าความเชื่อมั่น .8872
10. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม 2546 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2547 และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 154 ชุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองนั้น ผู้วิจัยได้แนะนำตนเองและขออนุญาตผู้ประกอบการว่ากำลังดำเนินการวิจัยเรื่องกลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอในลักษณะรวม ๆ เท่านั้น ไม่มีผลต่อบุคคลและธุรกิจใด ๆ ทั้งสิ้น

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ ในช่วงแรกให้ผู้ประกอบการทำแบบสอบถามที่ชนะที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด จากนั้นให้หยุดพัก 5 นาที จึงดำเนินการทำแบบสอบถามที่ชนะที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. หาค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรต้นในแบบสอบถามตอนที่ 1
3. หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของที่ชนะที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงาน
4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองค่าที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน โดยใช้ t-test for independent samples
5. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระจากกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ตัวกลางเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 65)

$$s = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ s แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249 ; อ้างอิงจาก Rowinelli and Hambleton, 1977)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (ลิวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ค่าสถิติ t-test for independent samples (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 173 - 174)

กรณีความแปรปรวนเท่ากันใช้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

กรณีความแปรปรวนไม่เท่ากันใช้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{n_1^2 s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

1.2 วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance) โดยใช้สูตร
(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ MS_B แทน Mean square between-group

MS_W แทน Mean square within-group

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเสนอผลการวิจัยดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติในการวิเคราะห์ด้วย t-test
F	แทน	ค่าสถิติในการวิเคราะห์ด้วย F-test
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร

ตอนที่ 4 ค่าสถิติพื้นฐานของลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการ
โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน
วุฒิทางด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้ง
โรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรี และ
ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน
ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรี และประสบการณ์
ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน		
1.1 ไม่เกิน 1 ล้านบาท	57	27.00
1.2 มากกว่า 1 ล้านบาท	97	63.00
รวม	154	100.00
2. ระยะเวลาในการก่อตั้ง		
2.1 ไม่เกิน 10 ปี	59	38.30
2.2 มากกว่า 10 ปี	95	61.70
รวม	154	100.00
3. ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน		
3.1 ดนตรีสากล	54	35.10
3.2 ดนตรีไทย	35	22.70
3.3 ทั้งดนตรีสากลและดนตรีไทย	65	42.20
รวม	154	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. วุฒิทางดนตรี		
4.1 มีวุฒิทางด้านดนตรี	95	61.70
4.2 ไม่มีวุฒิทางด้านดนตรี	59	38.30
รวม	154	100.00
5. ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร		
5.1 ไม่เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้	27	17.50
5.2 เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ 1 ครั้ง	42	27.30
5.3 เคยเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ตั้งแต่ 2 ครั้ง	85	55.20
รวม	154	100.00

จากตาราง 2 พบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 154 คนนั้น ส่วนมากเป็นผู้ประกอบการโรงเรียนสอนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งมากกว่า 1 ล้านบาท มีระยะเวลาในการก่อตั้งมากกว่า 10 ปี เปิดสอนทั้งดนตรีสากลและดนตรีไทย มีวุฒิทางดนตรี และมีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 3 - 7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

กลยุทธ์ทางการตลาด	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. ด้านผลิตภัณฑ์	3.45	.32	เห็นด้วยในระดับมาก
2. ด้านราคา	3.16	.40	เห็นด้วยในระดับมาก
3. ด้านสถานที่	3.33	.44	เห็นด้วยในระดับมาก
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.12	.33	เห็นด้วยในระดับมาก
รวมทุกด้าน	3.26	.21	เห็นด้วยในระดับมาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้าน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
1. ท่านคิดว่ามีผู้มาเรียนดนตรีเพราะเชื่อมั่นในชื่อเสียงของโรงเรียน	3.41	.66	มาก
2. โรงเรียนจัดหลักสูตรดนตรีไว้หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ	3.40	.53	มาก
3. ผู้เรียนสามารถกำหนดระยะเวลาในการเรียนแต่ละหลักสูตรได้	3.18	.79	มาก
4. ในโรงเรียนของท่านมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี	3.44	.50	มาก
5. กิจกรรมการเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม	3.40	.60	มาก
6. เครื่องดนตรีที่ใช้สอนได้มาตรฐานตามมาตรฐานสากล	3.35	.59	มาก
7. เครื่องดนตรีที่ใช้สอนสามารถเปลี่ยนได้เมื่อมีผู้เรียนร้องขอ	3.19	.69	มาก
8. ครูผู้สอนต้องมีวุฒิการศึกษาด้านดนตรี	3.66	.55	มาก
9. การคัดเลือกครูผู้สอน โรงเรียนจะให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพมากกว่าเพศ	3.51	.78	มาก
10. ครูผู้สอนที่มีชื่อเสียง สามารถดึงดูดลูกค้าให้มาเรียนดนตรีได้	3.47	.67	มาก
11. ครูผู้สอนควรได้รับการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางด้านดนตรีอย่างสม่ำเสมอ	3.61	.63	มากที่สุด
12. ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาทักษะทางดนตรีตนเองอยู่เสมอ	3.77	.47	มากที่สุด
รวมรายด้าน	3.45	.32	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วย อยู่ในระดับมากกับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ครูผู้สอน ควรได้รับการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางด้านดนตรีอย่างสม่ำเสมอ และครูผู้สอนต้องมีการพัฒนา ทักษะทางดนตรีเองอยู่เสมอ ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นผู้ประกอบการมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดด้านราคาในทัศนคติ ของผู้ประกอบการ โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

กลยุทธ์ทางการตลาด	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
13. โรงเรียนกำหนดค่าลงทะเบียนเรียน แต่ละหลักสูตรโดยใช้ระดับราคาเดียวกับคู่แข่ง	3.21	.70	มาก
14. โรงเรียนลดราคาค่าลงทะเบียนเรียนเพื่อจูงใจให้มีผู้มาเรียนมากขึ้น	3.18	.51	มาก
15. มีการตั้งราคาค่าลงทะเบียนแบบหลักสูตรพ่วง	3.23	.68	มาก
16. มีการผ่อนชำระค่าเครื่องดนตรีได้	3.07	.79	มาก
17. มีการผ่อนชำระค่าลงทะเบียนเรียนได้	2.92	.89	มาก
18. มีการเสนอสิทธิประโยชน์ให้ผู้เรียนเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งทางธุรกิจ	3.23	.67	มาก
19. ค่าลงทะเบียนหลักสูตรต่อเนื่องจะถูกกว่าหลักสูตรธรรมดา	3.37	.71	มาก
20. ในหลักสูตรเดียวกันหากผู้เรียนเป็นผู้เลือกครูผู้สอนจะต้องเสียค่าลงทะเบียนเพิ่มจากอัตราปกติ	3.03	.95	มาก
รวมรายด้าน	3.15	.40	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วย อยู่ในระดับมากกับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดด้านราคาโดยรวมและรายข้อ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดด้านสถานที่ในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

กลยุทธ์ทางการตลาด	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
21. สถานที่ตั้งโรงเรียนดนตรีต้องเด่นชัด หาง่าย	3.49	.67	มาก
22. โรงเรียนดนตรีตั้งอยู่ย่านธุรกิจ เช่น ห้างสรรพสินค้า	3.18	.73	มาก
23. มีการตกแต่งโรงเรียนให้ดูทันสมัยเสมอ	3.56	.60	มากที่สุด
24. สถานที่สะอาดถูกสุขลักษณะ	3.60	.63	มากที่สุด
25. มีการเปิดเพลงเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี	3.53	.67	มาก
26. อาคาร ห้องเรียน เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ	3.32	.70	มาก
27. มีการแยกห้องสุขาชายกับหญิง	3.29	.69	มาก
28. มีที่จอดรถสะดวกเพียงพอและปลอดภัย	3.52	.68	มากที่สุด
29. มีโทรศัพท์ไว้บริการลูกค้า	3.19	.74	มาก
30. ห้องเรียนควรเป็นห้องปรับอากาศ	3.49	.64	มาก
31. มีห้องพักสำหรับผู้ปกครองหรือผู้มาติดต่อ	3.50	.67	มาก
32. ควรเปิดสาขาเพื่อความสะดวกของผู้เรียน	3.11	1.01	มาก
33. ควรมีการส่งครูไปสอนที่บ้าน หรือตามคำร้องขอของลูกค้า	2.51	1.21	มาก
รวมรายด้าน	3.33	.44	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดด้านสถานที่โดยรวม เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีการตกแต่งโรงเรียนให้ดูทันสมัยเสมอ สถานที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีที่จอดรถสะดวกเพียงพอและปลอดภัย ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นผู้ประกอบการมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลยุทธ์ทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

กลยุทธ์ทางการตลาด	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
34. การโฆษณาโรงเรียนดนตรีโดยผ่านสื่อต่อไปนี้ มีความเหมาะสม			
34.1 หนังสือพิมพ์	2.69	.87	มาก
34.2 นิตยสาร	3.08	.79	มาก
34.3 จดหมายตรง	2.80	.94	มาก
34.4 ป้าย (billboards) , โปสเตอร์	3.11	.84	มาก
34.5 โทรทัศน์	2.82	.99	มาก
34.6 วิทยุ	2.81	.95	มาก
34.7 อินเทอร์เน็ต	3.02	.70	มาก
34.8 แผ่นปลิว	3.32	.72	มาก
34.9 ป้ายรถประจำทาง	2.25	1.12	น้อย
34.10 รถประจำทาง	2.51	1.17	มาก
35. มีการประกาศเชิญชวนให้ผู้เรียนได้ทดลองเรียนฟรี	3.31	.85	มาก
36. โรงเรียนมีการเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียนให้ประชาชนรับทราบ	3.14	.97	มาก
37. มีการแจ้งการเปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ ต่อสาธารณชน	3.26	.74	มาก
38. ร่วมจัดการแสดงกับองค์กรอื่นในโอกาสต่าง ๆ	3.28	.69	มาก
39. การมอบประกาศเกียรติคุณกับผู้เรียนที่สร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน	3.46	.50	มาก
40. การมอบประกาศเกียรติคุณกับผู้เรียนที่จบหลักสูตร	3.32	.67	มาก
41. จัดแข่งขันประกวดความสามารถทางดนตรีเพื่อชิงรางวัล	3.40	.63	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

กลยุทธ์ทางการตลาด	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
42. พนักงานให้บริการมีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ	3.53	.64	มากที่สุด
43. พนักงานสามารถให้ข้อมูลกับผู้มาติดต่อเรียน ได้ชัดเจนถูกต้อง	3.45	.70	มาก
44. พนักงานมีความสุภาพ อ่อนโยนให้เกียรติ ผู้มาติดต่อเรียน	3.77	.42	มากที่สุด
รวม	3.12	.33	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วย
อยู่ในระดับมากกับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดโดยรวม เมื่อพิจารณา
รายชื่อพบว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ
พนักงานให้บริการมีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ และพนักงานมีความสุภาพ อ่อนโยนให้เกียรติผู้มา
ติดต่อเรียน ทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยคือการโฆษณาโดยผ่านสื่อป้ายรถประจำทาง
ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นผู้ประกอบการมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิต่างด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 8 - 14

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน

กลยุทธ์ทางการตลาด	ไม่เกิน 1 ล้านบาท		มากกว่า 1 ล้านบาท		t	p
	บาท		บาท			
	(n = 57)		(n = 97)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านผลิตภัณฑ์	3.49	.28	3.43	.35	1.122	.264
2. ด้านราคา	3.18	.35	3.14	.43	.483	.630
3. ด้านสถานที่	3.36	.37	3.31	.48	.670	.504
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.13	.32	3.11	.33	.290	.772
รวมทุกด้าน	3.27	.20	3.24	.23	1.006	.316

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรี เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระยะเวลาในการก่อตั้ง

กลยุทธ์ทางการตลาด	ไม่เกิน 10 ปี		มากกว่า 10 ปี		t	p
	(n = 59)		(n = 95)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านผลิตภัณฑ์	3.44	.33	3.46	.32	.425	.672
2. ด้านราคา	3.17	.42	3.15	.39	.352	.725
3. ด้านสถานที่	3.34	.45	3.32	.44	.274	.784
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.10	.34	3.13	.33	.531	.596
รวมทุกด้าน	3.25	.22	3.25	.21	.215	.830

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีระยะเวลาในการก่อตั้งโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มผู้ทบทวนการทดลองในทัศนคติของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกซันในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน

ด้าน	ดนตรีสากล			ดนตรีไทย			ทั้งดนตรีสากลและไทย			รวม	
	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย		
1. ผลិតภัณฑ์	3.45	.32	มาก	3.45	.32	มาก	3.45	.34	มาก	.32	มาก
2. ราคา	3.16	.40	มาก	3.12	.37	มาก	3.17	.42	มาก	.40	มาก
3. สถานที่	3.32	.44	มาก	3.42	.36	มาก	3.29	.48	มาก	.44	มาก
4. การส่งเสริมการตลาด	3.10	.33	มาก	3.12	.36	มาก	3.12	.31	มาก	.33	มาก
รวม	3.24	.21	มาก	3.27	.23	มาก	3.24	.21	มาก	.22	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกซันที่มีลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน มีทัศนคติเห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้าน

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.85	9.23	.009	.991
	ภายในกลุ่ม	151	16.04	.11		
	รวม	153	16.04			
2. ด้านราคา	ระหว่างกลุ่ม	2	6.07	3.03	.187	.830
	ภายในกลุ่ม	151	24.50	.16		
	รวม	153	24.56			
3. ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	.45	.22	1.146	.321
	ภายในกลุ่ม	151	29.36	.19		
	รวม	153	29.81			
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	6.77	.062	.940
	ภายในกลุ่ม	151	16.58	.11		
	รวม	153	16.59			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.06	5.32	.116	.891
	ภายในกลุ่ม	151	6.94	4.59		
	รวม	153	6.94			

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน มีทัศนะต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรี เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางด้านดนตรี

กลยุทธ์ทางการตลาด	มีวุฒิทางด้าน ดนตรี (n = 95)		ไม่มีวุฒิทาง ด้านดนตรี (n = 59)		t	p
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
	1. ด้านผลิตภัณฑ์	3.43	.31	3.49		
2. ด้านราคา	3.17	.37	3.13	.45	.680	.497
3. ด้านสถานที่	3.33	.43	3.32	.47	.186	.852
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	3.08	.34	3.17	.30	1.690	.093
รวมทุกด้าน	3.25	.21	3.28	.22	.669	.504

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีวุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน มีทัศนะต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มผู้ที่ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน

ด้าน	ไม่เคย		1 ครั้ง		2 ครั้งขึ้นไป		รวม		
	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย
1. ผลิตภัณฑ์	3.38	.38	มาก	3.43	.31	มาก	3.48	.31	มาก
2. ราคา	3.14	.41	มาก	3.14	.40	มาก	3.17	.40	มาก
3. สถานที่	3.29	.47	มาก	3.36	.39	มาก	3.33	.46	มาก
4. การส่งเสริมการตลาด	3.15	.33	มาก	3.10	.33	มาก	3.11	.33	มาก
รวม	3.24	.22	มาก	3.24	.21	มาก	3.26	.22	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้าน

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.25	.12	1.173	.312
	ภายในกลุ่ม	151	15.80	.11		
	รวม	153	16.05			
2. ด้านราคา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.38	1.91	.073	.929
	ภายในกลุ่ม	151	24.54	.16		
	รวม	153	24.56			
3. ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	8.88	4.44	.226	.798
	ภายในกลุ่ม	151	29.72	.20		
	รวม	153	29.81			
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด	ระหว่างกลุ่ม	2	5.03	2.51	.229	.795
	ภายในกลุ่ม	151	16.54	.11		
	รวม	153	16.59			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.22	1.11	.242	.785
	ภายในกลุ่ม	151	6.91	4.59		
	รวม	153	6.95			

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนะต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวม และ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 15 - 22

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงาน	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
1. ด้านการวางแผน	3.28	.45	มาก
2. ด้านการจัดองค์กร	3.18	.46	มาก
3. ด้านการจัดคนเข้าทำงาน	3.27	.59	มาก
4. ด้านการอำนวยความสะดวก	3.40	.42	มาก
5. ด้านการร่วมมือประสานงาน	3.41	.41	มาก
6. ด้านการจัดทำรายงาน	3.40	.40	มาก
7. ด้านงบประมาณ	3.19	.54	มาก
รวมทุกด้าน	3.30	.27	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้าน

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการวางแผนในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
1. โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการดำเนินการอย่างมีระบบ	3.51	.50	มากที่สุด
2. มีการศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการ	3.27	.63	มาก
3. มีการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการ	3.21	.69	มาก
4. มีการกำหนดกรอบอัตรากำลังพนักงานที่เหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน	3.25	.73	มาก
5. เปิดโอกาสให้พนักงานได้ร่วมประชุมวางแผนดำเนินการของโรงเรียน	3.30	.68	มาก
6. โรงเรียนมีการแยกหมวดหมู่ของค่าใช้จ่ายไว้อย่างชัดเจน	3.23	.75	มาก
7. โรงเรียนกำหนดค่าใช้จ่ายให้ลดลงจากปีที่แล้ว	3.04	.66	มาก
8. มีการกำหนดระยะเวลาและจำนวนในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในแผนปฏิบัติการ	3.29	.63	มาก
9. มีปฏิทินตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์	3.29	.75	มาก
10. วัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนเลือกใช้เป็นวัสดุที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	3.28	.69	มาก
11. แผนงานที่โรงเรียนจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการที่มีระยะสั้น	3.31	.71	มาก
12. แผนงานที่กำหนดไว้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้สอดคล้องกับสภาพที่เผชิญได้	3.34	.74	มาก
รวมรายด้าน	3.28	.45	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานด้านการวางแผน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุดคือโรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการดำเนินการอย่างมีระบบ ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นผู้ประกอบการมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับมาก

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการจัดการในทัศนคติของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
13. โรงเรียนจัดโครงสร้างองค์กรตามหลักการและทฤษฎีทางวิชาการ	3.26	.62	มาก
14. โครงสร้างองค์กรของโรงเรียนดนตรีมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานสูง	3.33	.59	มาก
15. โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนดนตรีมีความเหมาะสม	3.29	.58	มาก
16. โรงเรียนมีการแบ่งงานภายในออกเป็นฝ่ายแผนก	3.20	.69	มาก
17. การจัดฝ่าย แผนกใช้วิธีจัดกลุ่มที่มีตำแหน่งต่างกัน	3.19	.65	มาก
18. มีการกระจายความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้แก่หัวหน้าฝ่าย แผนก	3.22	.79	มาก
19. มีการกำหนดสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน	3.13	.80	มาก
20. การสั่งงานจะเป็นการสั่งจากเบื้องบนลงสู่เบื้องล่าง	3.23	.68	มาก
21. การเสนองานเป็นไปตามสายบังคับบัญชา	2.99	.72	มาก
22. สายบังคับบัญชามีความเป็นเอกภาพ	2.94	.76	มาก
รวมรายด้าน	3.18	.46	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานด้านการจัดการโดยรวมและรายข้อ

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
ลักษณะการบริหารงานด้านการจัดคนเข้าทำงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรี
เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
23. โรงเรียนมีคณะผู้บริหารกำหนดนโยบายและ บรรจุแต่งตั้งพนักงานให้สอดคล้องกับสายงาน	3.18	.76	มาก
24. พนักงานประชาสัมพันธ์ควรมีความรู้เบื้องต้น ทางด้านดนตรี	2.81	1.05	มาก
25. ครูผู้สอนดนตรีควรมีประสบการณ์ในการสอน ดนตรี อย่างน้อย 1 ปี	3.34	.92	มาก
26. การมอบหมายงานจะพิจารณาจาก ความรับผิดชอบของพนักงานเป็นอันดับแรก	3.34	.76	มาก
27. การเลื่อนตำแหน่งให้แก่พนักงาน โรงเรียน พิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.47	.80	มาก
28. โรงเรียนควรมีการปรับเลื่อนตำแหน่งให้กับ พนักงานที่มีความสามารถ	3.40	.89	มาก
รวมรายด้าน	3.26	.62	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่
ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานด้านการจัดคนเข้าทำงานโดยรวมและรายข้อ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการอำนวยความสะดวกในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
30.โรงเรียนมีการปฐมนิเทศให้แก่ผู้เข้าทำงานใหม่	3.34	.88	มาก
31.ผู้ประกอบการสามารถให้คำแนะนำเมื่อลูกน้องมีปัญหาในการปฏิบัติงาน	3.36	.75	มาก
32.ผู้ประกอบการสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานคิดสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ	3.27	.78	มาก
33.ผู้ประกอบการสามารถถ่ายทอดวิธีการทำงานที่ถูกต้องให้ผู้ร่วมงานได้	3.28	.64	มาก
34.ผู้ประกอบการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้เข้ามาปรึกษาได้ตลอดเวลา	3.33	.68	มาก
35.ผู้ประกอบการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้เข้ามาปรึกษาได้ทุกเรื่อง	3.45	.64	มาก
36.ผู้ประกอบการสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทางให้แก่ผู้มาขอ คำแนะนำหรือขอคำปรึกษา	3.48	.50	มาก
37.โรงเรียนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามคำร้องขอของบุคลากร	3.18	.80	มาก
38.ผู้ประกอบการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้ในโรงเรียนอย่างครบครัน	3.39	.66	มาก
รวมรายด้าน	3.34	.44	มาก

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานด้านการอำนวยความสะดวกโดยรวมและรายข้อ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการร่วมมือ
 ประสานงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดย
 รวมและรายข้อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
39.มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ใน โรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ	3.32	.78	มาก
40.มีการประชุมระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	3.36	.74	มาก
41.มีการจัดกิจกรรมเพื่อพบปะสังสรรค์ระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครอง	3.33	.71	มาก
42.มีการแจ้งข่าวของโรงเรียนทางป้ายประชาสัมพันธ์	3.38	.74	มาก
43.ให้พนักงานร่วมมือกันกำหนดมาตรฐานของ ผลงาน	3.43	.72	มาก
44.มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงาน และครูผู้สอน	3.46	.54	มาก
45.จัดทำจดหมายข่าวแจ้งข่าวสารของทางโรงเรียน ถึงผู้ปกครอง	3.47	.75	มาก
46.เมื่อพนักงานบางคนไม่มาปฏิบัติงานก็สามารถจัด หาคนหรือปฏิบัติหน้าที่แทนพนักงานที่ขาดได้	3.40	.80	มาก
รวมรายด้าน	3.40	.45	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่
 ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานด้านด้านการร่วมมือประสานงานโดยรวมและรายข้อ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการบริหารงานด้านการจัดทำรายงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
47. โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานไว้ อย่างเป็นระบบ	3.46	.64	มาก
48. ข้อมูลในรายงานได้มีการตรวจสอบความถูกต้อง จากคณะผู้บริหารโรงเรียน	3.49	.54	มาก
49. โรงเรียนมีการสรุปรวบรวมผลการดำเนินงานของ โรงเรียนต่อบุคคลภายนอก	3.25	.76	มาก
50. โรงเรียนใช้ผลการปฏิบัติงานปีที่ผ่านมาให้เป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนางาน	3.35	.59	มาก
51. โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากการทำรายงาน มาพัฒนางานของโรงเรียนได้	3.38	.60	มาก
52. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานควรให้ พนักงานแต่ละฝ่ายเป็นผู้จัดทำ	3.44	.67	มาก
53. มีการสรุปและแจ้งผลการดำเนินงานให้พนักงาน ทุกคนได้รับทราบ	3.47	.64	มาก
รวมรายด้าน	3.41	.41	มาก

จากตาราง 21 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานด้านด้านการจัดทำรายงานโดยรวมและรายข้อ

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการบริหารงาน
 ด้านงบประมาณในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
 โดยรวมและรายข้อ

ข้อความ	$\bar{X}$	S	เห็นด้วยในระดับ
54.โรงเรียนมีการจัดสรรเงินงบประมาณที่เหมาะสม กับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติการ	3.42	.57	มาก
55.การตั้งงบประมาณจะใช้ข้อมูลปีที่ผ่านมา ประกอบการจัดทำ	3.28	.72	มาก
56.การใช้จ่ายเงินต้องเป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้	3.15	.77	มาก
57.มีระบบการควบคุมค่าใช้จ่ายที่มีคุณภาพ	3.25	.79	มาก
58.มีการตรวจสอบงบการเงินอย่างน้อยเดือนละ หนึ่งครั้ง	3.21	.85	มาก
59.กำไรจากการดำเนินธุรกิจถูกจัดสรรไว้เป็น ค่าตอบแทนในการลงทุนของผู้ถือหุ้นเป็นอันดับแรก	3.08	.88	มาก
รวมรายด้าน	3.23	.49	มาก

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานด้านด้านงบประมาณโดยรวมและรายข้อ

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการ
โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน
วุฒิทางด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร ผลการวิเคราะห์
ปรากฏดังตาราง 23 - 29

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน
ดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเงินทุนในการจัด
ตั้ง โรงเรียน

ลักษณะการบริหารงาน	ไม่เกิน 1 ล้านบาท		มากกว่า 1 ล้านบาท		t	p
	บาท		บาท			
	(n = 57)		(n = 97)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านการวางแผน	3.25	.46	3.29	.45	.504	.615
2. ด้านการจัดองค์กร	3.25	.37	3.13	.51	1.537	.126
3. ด้านการจัดคนเข้าทำงาน	3.32	.63	3.21	.61	1.020	.309
4. ด้านการอำนวยความสะดวก	3.37	.41	3.32	.45	.632	.528
5. ด้านการร่วมมือประสานงาน	3.43	.43	3.38	.47	.631	.529
6. ด้านการจัดทำรายงาน	3.40	.41	3.41	.41	.044	.965
7. ด้านงบประมาณ	3.24	.50	3.22	.49	.214	.831
รวมทุกด้าน	3.32	.25	3.28	.28	.865	.389

จากตาราง 23 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้ง
โรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน
 ดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระยะเวลาในการ
 ก่อตั้งโรงเรียน

ลักษณะการบริหารงาน	ไม่เกิน 10 ปี		มากกว่า 10 ปี		t	p
	(n = 59)		(n = 95)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านการวางแผน	3.28	.48	3.27	.44	.122	.903
2. ด้านการจัดองค์กร	3.21	.46	3.16	.47	.571	.569
3. ด้านการจัดคนเข้าทำงาน	3.28	.59	3.24	.64	.338	.736
4. ด้านการอำนวยความสะดวก	3.33	.43	3.35	.44	.219	.827
5. ด้านการร่วมมือประสานงาน	3.31	.51	3.45	.41	1.869	.063
6. ด้านการจัดทำรายงาน	3.44	.42	3.38	.40	.906	.366
7. ด้านงบประมาณ	3.30	.45	3.19	.51	1.351	.179
รวมทุกด้าน	3.30	.27	3.29	.27	.228	.820

จากตาราง 24 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีระยะเวลา
 ในการก่อตั้งโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้าน
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะการบริหารงานในทัศนคติของผู้ประกอบอาชีพครู
โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน

ด้าน	ดนตรีสากล			ดนตรีไทย			ทั้งดนตรีสากลและไทย			รวม	
	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย		
1. การวางแผน	3.28	.45	มาก	3.25	.41	มาก	3.29	.48	มาก	.45	มาก
2. การจัดองค์กร	3.17	.47	มาก	3.16	.49	มาก	3.20	.45	มาก	.46	มาก
3. การจัดคนเข้าทำงาน	3.25	.65	มาก	3.32	.52	มาก	3.23	.65	มาก	.62	มาก
4. การอำนวยความสะดวก	3.34	.45	มาก	3.40	.38	มาก	3.31	.46	มาก	.44	มาก
5. การร่วมมือประสานงาน	3.41	.45	มาก	3.37	.46	มาก	3.40	.46	มาก	.45	มาก
6. การจัดทำรายงาน	3.41	.40	มาก	3.38	.42	มาก	3.42	.41	มาก	.41	มาก
7. งบประมาณ	3.23	.51	มาก	3.22	.43	มาก	3.24	.52	มาก	.49	มาก
รวม	3.29	.28	มาก	3.29	.25	มาก	3.29	.27	มาก	.27	มาก

จากตาราง 25 แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพครูเรียนดนตรีเอกชนที่มีลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน มีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้าน

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน
 ดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามลักษณะของดนตรี
 ที่เปิดสอน

ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.06	1.53	.074	.929
	ภายในกลุ่ม	151	31.17	.21		
	รวม	153	31.20			
2. ด้านการจัดองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	2	3.80	1.90	.087	.917
	ภายในกลุ่ม	151	32.95	.22		
	รวม	153	32.99			
3. ด้านการจัดคนเข้าทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.22	.11	.310	.734
	ภายในกลุ่ม	151	53.81	.36		
	รวม	153	54.03			
4. ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	.14	6.86	.383	.683
	ภายในกลุ่ม	151	27.05	.18		
	รวม	153	27.19			
5. ด้านการร่วมมือ ประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.36	3.18	.186	.831
	ภายในกลุ่ม	151	25.85	.17		
	รวม	153	25.91			
6. ด้านการจัดทำรายงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.61	2.81	.018	.983
	ภายในกลุ่ม	151	24.10	.16		
	รวม	153	24.11			

ตาราง 26 (ต่อ)

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
7. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	9.71	4.85	.016	.984
	ภายในกลุ่ม	151	44.79	.30		
	รวม	153	44.80			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.28	6.39	.001	.999
	ภายในกลุ่ม	151	10.80	7.16		
	รวม	153	10.80			

จากตาราง 26 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบอาชีพเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน

ด้าน	ไม่เคย			1 ครั้ง			2 ครั้งขึ้นไป			รวม		
	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเห็น ด้วย			
1. การวางแผน	3.33	.45	มาก	3.20	.46	มาก	3.29	.45	มาก	3.28	.45	มาก
2. การจัดองค์กร	3.15	.49	มาก	3.19	.41	มาก	3.18	.49	มาก	3.18	.46	มาก
3. การจัดคนเข้าทำงาน	3.35	.55	มาก	3.28	.59	มาก	3.21	.65	มาก	3.26	.62	มาก
4. การอำนวยความสะดวก	3.37	.49	มาก	3.35	.40	มาก	3.33	.44	มาก	3.34	.44	มาก
5. การร่วมมือประสานงาน	3.51	.37	มาก	3.40	.49	มาก	3.36	.45	มาก	3.40	.45	มาก
6. การจัดทำรายงาน	3.47	.40	มาก	3.36	.43	มาก	3.41	.40	มาก	3.41	.41	มาก
7. งบประมาณ	3.23	.51	มาก	3.17	.48	มาก	3.26	.49	มาก	3.23	.49	มาก
รวม	3.34	.26	มาก	3.28	.24	มาก	3.29	.28	มาก	3.25	.22	มาก

จากตาราง 28 แสดงว่า ผู้ประกอบอาชีพเรียนดนตรีเอกชนที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้าน

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียน
 ดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์
 ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน

ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	.33	.17	.819	.443
	ภายในกลุ่ม	151	30.86	.20		
	รวม	153	31.20			
2. ด้านการจัดองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	2	3.15	1.57	.072	.931
	ภายในกลุ่ม	151	32.95	.22		
	รวม	153	32.98			
3. ด้านการจัดคนเข้าทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.46	.23	.645	.526
	ภายในกลุ่ม	151	53.57	.36		
	รวม	153	54.03			
4. ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	8.68	4.34	.242	.786
	ภายในกลุ่ม	151	27.10	.18		
	รวม	153	27.19			
5. ด้านการร่วมมือ ประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.36	.18	1.053	.351
	ภายในกลุ่ม	151	25.55	.17		
	รวม	153	25.91			
6. ด้านการจัดทำรายงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.15	7.67	.484	.618
	ภายในกลุ่ม	151	23.96	.16		
	รวม	153	24.11			
7. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	.20	9.75	.330	.719
	ภายในกลุ่ม	151	44.60	.30		
	รวม	153	44.80			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.73	3.36	.473	.624
	ภายในกลุ่ม	151	10.77	7.11		
	รวม	153	10.80			

จากตาราง 29 แสดงว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวม และ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ และด้านการส่งเสริมการตลาด
2. เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาด ในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน จำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้งโรงเรียน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน
3. เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการร่วมมือประสานงาน ด้านการจัดทำรายงาน และด้านการทำงบประมาณ
4. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการบริหารงาน ในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 7 ด้านจำแนกตามเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้งโรงเรียน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิทางด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 204 คน (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน:2545)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 154 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน โดยใช้ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งและเลือกตัวอย่างตามสะดวก

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีลักษณะของดนตรีต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีวุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
7. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
8. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีลักษณะของดนตรีต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
9. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีวุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
10. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติ ซึ่งประกอบ

1. แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด จำนวน 53 ข้อ
2. แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน จำนวน 58 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Checklist)
แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4
ระดับคือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด แบบสอบถาม
ทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด มีค่าความเชื่อมั่น .7846 และแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อ
ลักษณะการบริหารงาน มีค่าความเชื่อมั่น .8872

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้
1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย
ครั้งนี้
  2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม 2546 ถึง
วันที่ 31 มกราคม 2547 และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 154 ชุด
  3. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองนั้น ผู้วิจัยได้แนะนำตนเองและขออนุญาต
ผู้ประกอบการว่ากำลังดำเนินการวิจัยเรื่องกลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงาน
ในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอในลักษณะรวม ๆ
เท่านั้น ไม่มีผลต่อบุคคลและธุรกิจใด ๆ ทั้งสิ้น
  4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ ในช่วงแรก
ให้ผู้ประกอบการทำแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด จากนั้นให้หยุดพัก 5 นาที
จึงดำเนินการทำแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS
ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. หาค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรต้นในแบบสอบถามตอนที่ 1
3. หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด
และลักษณะการบริหารงาน
4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองค่าที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็น
อิสระจากกัน โดยใช้ t-test for independent samples

5. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปที่เป็นอิสระจากกัน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้าน
2. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน ระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิต่างด้านดนตรีต่างกัน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากกับลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้าน
4. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน ระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิต่างด้านดนตรีต่างกัน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดในลักษณะเดียวกันว่า กลยุทธ์ทางการตลาดเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่งในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนดนตรีเอกชน เพราะกลยุทธ์การตลาดเป็นกลยุทธ์ของกลไกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกลยุทธ์การบริหาร (รังสรรค์ เลิศในสัตย์, 2545 : 86 , 111 – 112) โดยเฉพาะการกำหนดกลยุทธ์ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing mix) ที่ต้องสามารถควบคุมได้เพื่อบรรลุเป้าหมายการตลาดในตลาดเป้าหมาย โดยมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) หรือที่เรียกว่า 4Ps นั่นเอง ซึ่ง 4Ps นี้เป็นแนวทางหลักที่สำคัญที่สุดของการตลาดสมัยใหม่ ดังที่ วีระ สถิตถาวร (2545 : 67) ได้นำเสนอวิธีการทำความเข้าใจส่วนประสมการตลาดไว้ว่า หลัก 4Ps คือความคิดหลักเป็นปฏิบัติการที่บริษัทหนึ่งใช้เพื่อพัฒนาธุรกิจตน เมื่อผสมองค์ประกอบทั้งสี่เข้าด้วยกันก็จะกลายเป็นแนวทางในการทำตลาดผลิตภัณฑ์ ต้องบวกลบส่วนประสมทั้งสองอย่างถูกต้องเหมาะสม การตลาดของคุณจะขึ้นสวรรค์หรือดิ่งลงเหวก็เพราะ

ส่วนประสมที่ว่านี้ ดังนั้น ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing mix) จึงเป็นปัจจัยหรือสิ่งที่มีอิทธิพลที่ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนได้ให้ความสำคัญ

2. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน ระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนดนตรีเอกชนนั้นดำเนินธุรกิจเพื่อหวังกำไรเป็นผลตอบแทน จึงให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ทางการตลาด ซึ่งกลยุทธ์ทางการตลาดนี้เป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้ประกอบการประสบผลสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ดังนั้นไม่ว่าผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน ระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิทางด้านดนตรีต่างกัน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกันจึงมีทัศนคติต่อกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังที่ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 81) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจที่หวังผลกำไร และองค์การที่ไม่หวังผลกำไรต่างก็ต้องการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุเป้าหมาย

3. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนคติต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีความคิดเห็นในลักษณะเดียวกันว่า การประกอบธุรกิจโรงเรียนดนตรีเอกชนนั้นผู้ประกอบการต้องมีความรู้และทักษะที่จำเป็นของสถานการณ์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะความรู้และทักษะทางการจัดการที่ถือว่าเป็นความรู้ที่มีความสำคัญยิ่งต่อนักบริหารทุกระดับในองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะในปัจจุบันขณะที่สภาพเศรษฐกิจสังคมได้เปลี่ยนไปสู่ยุคเศรษฐกิจใหม่ ความรู้ทางด้านจัดการได้ขยายแพร่หลายไปในทุกวงการ ทำให้ผู้ที่มีภารกิจรับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่เป็นนักบริหารในกิจการต่าง ๆ ต้องเร่งแสวงหาความรู้ทางด้านจัดการให้เข้าใจครบทุกหัวข้อสำคัญกับให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ความรู้การบริหารจัดการจะช่วยให้ผู้ประกอบการทั้งหลายได้มีส่วนสร้างความมั่นคงก้าวหน้าในงานองค์กรและกิจการ ที่จะช่วยให้ทุกคนมีความรู้พอที่จะรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพ โดยสังคมเกิดความแข็งแรงและองค์กรเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยประสิทธิภาพ เพราะการที่สังคมเศรษฐกิจของประเทศจะเจริญรุ่งเรืองไปได้ไกลและดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพขององค์กรต่าง ๆ เป็นสำคัญ ซึ่งประสิทธิภาพขององค์กรเหล่านี้จะมีมากน้อยเพียงใดนั้น แท้จริงแล้วต่างก็ขึ้นอยู่กับจัดการว่ามีประสิทธิภาพดีเพียงใดเป็นสำคัญ การจัดการจะเป็นปัจจัยกำหนดประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กรโดยตรง โดยจะคอยชี้นำและกำกับให้องค์กรต่าง ๆ ทำงานโดยมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ และสังคมได้ การจัดการจึงนับได้ว่าเป็นทักษะระดับสูงที่ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนจำต้องมี

การถ่ายทอดและศึกษาหาความรู้ให้เพิ่มพูนขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นลักษณะการบริหารงานของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนจึงมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน ดังที่ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 81) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่ว่าจะป็นธุรกิจที่หวังผลกำไร และองค์การที่ไม่หวังผลกำไรต่างก็ต้องการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นงานการจัดการจึงมีความสำคัญมาก

4. ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน ระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิต่างด้านดนตรีต่างกัน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนะต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนนั้นมองการจัดการว่าเป็นกระบวนการที่จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนเพื่อไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ซึ่งกระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่มีระบบ และจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (พะยอม วงศ์สารศรี. 2537 : 33) จึงทำให้ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่มีเงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียนต่างกัน ระยะเวลาในการก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิต่างด้านดนตรีต่างกัน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานต่างกัน มีทัศนะต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากต่อการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้าน และเมื่อเปรียบเทียบกับกลยุทธ์ทางการตลาดโดยรวมและรายด้านในทัศนะของผู้ประกอบการจำแนกตาม เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิต่างด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้ประกอบการควรรักษามาตรฐานในการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่ดำเนินอยู่และควรมีการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสามารถแข่งขันกับคู่แข่งของกิจการได้
2. จากผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีทัศนะที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมากต่อลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้าน และเมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะการบริหารงานโดยรวมและรายด้านในทัศนะของผู้ประกอบการจำแนกตาม เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน ระยะเวลาในการก่อตั้ง ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน วุฒิต่างด้านดนตรี และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหาร พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น

ผู้ประกอบการควรบริหารงานโดยใช้กระบวนการจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่างๆที่ได้วางไว้
อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่องแนวโน้มการจัดการเชิงกลยุทธ์ในยุคสารสนเทศของโรงเรียน
ดนตรีเอกชนในทัศนะของผู้ประกอบการ
2. ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการของโรงเรียน
ดนตรีเอกชนในทัศนะของผู้ประกอบการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนิกันันต์ ถาวรบุตร. (2537). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนดนตรีของเด็กอายุ 4 – 6 ปี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(ปฐมวிய) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2540). *ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ.คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, (2532). *คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน*. เอกสารเผยแพร่.
- _____. (2532). *พระราชบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชน*. เอกสารอัดสำเนา.
- _____. (2545). *รายชื่อโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. เอกสารอัดสำเนา.
- จารี ศรีไพโรจน์. (2540). *ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชลหภูมิ ชลานุเคราะห์. (2537). *ดนตรีฝรั่งในยุครัตนโกสินทร์ เอกสารประกอบการเรียนวิชา History & Development of music in Thailand*. นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ชูศักดิ์ เดชเกรียงไกรกุล. (2544). *สูตรลับพ่อมดการตลาด*. กรุงเทพฯ. ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- เชิดศักดิ์ ศรียาภัย. (2543). *การศึกษาสภาพการสอนวิชาดนตรีในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2531). *พฤติกรรมการสอนดนตรี เอกสารประกอบคำสอนวิชา 431381 พฤติกรรมกรเรียนการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณรุทธ์ สุทธจิตต์.(2532).จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2534). *กิจกรรมดนตรีสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2535). *สังคีตนิยม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2535). *สาระดนตรี : แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2536). *พฤติกรรมกรรมการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท. (2538). *หลักการตลาด*. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2545). *การจัดการ*. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค.
- ธำรง บัวศรี. (2531). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : เอราวัณพิมพ์.
- _____. (2536). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นิตยา พุ่มแสงทอง. (2543). *ความคิดเห็นและความคาดหวังของครูสอนดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา*. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- นิวัติ เกิดปากแพรง. (2536). *รายงานวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 4 ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยภูเก็ต*. ภูเก็ต : วิทยาลัยภูเก็ต.
- บรรจง สังข์สรวง. (2539). *การสำรวจทัศนคติและความสนใจด้านดนตรีของเด็กวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- บุญพิศ นัยน์พานิช. (2543). *ความพึงพอใจในการบริการของผู้ใช้บริการ ภาควิชา : โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยภูมิพลสังคีต มหาวิทยาลัยมหิดล*. ปรินญาณินพนธ์ บข.ม.(บริหารธุรกิจ) นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ประทีป นักปี. (2530). *สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิชาดนตรีศึกษา ตามทรรศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (ดุริยางคศาสตร์)กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปริม จัตรวิชัย. (2543). *การศึกษาการคอนวิชาเปียโนที่โรงเรียนวิดาการการดนตรี*. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม.(ดนตรีสากล) นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2538). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : สุภา.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2539). *ดนตรีวิจักษ์*. กรุงเทพฯ : รัชศิลป์.
- มนตรี ภู่งาม. (2531, ธันวาคม). "ครูดนตรี นักเรียนและผู้ปกครอง," *ถนนดนตรี*. (3).
- มาลินี กมลสวัสดิ์. (2536). *ธุรกิจ 1*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ยรรยงค์ ไตจินดา. (2541). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- ยุทธ กัยวรรณ. (2544). *การบริหารการผลิต*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- รังสรรค์ เลิศในสัตย์. (2545). *การตลาดเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้ชนะในสหัสวรรษใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- วรรณเทพ หาญกล้า. (2539). *โรงเรียนดนตรีเอกชน : การศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอน*. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วีระ สติถย์ถาวร. (2545). *การตลาดฉบับพกพา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- วีระเวทย์ แพทย์ประเสริฐ. (2544). *การศึกษาสภาพความพร้อม และความต้องการการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณินพนธ์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร พงศ์ศิริโรจน์. (2537). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญา ลิขิตานนท์, และ ศุภร เสรีรัตน์. (2541). *กลยุทธ์การตลาดและการประยุกต์ใช้จริงในทางธุรกิจในแต่ละกรณีตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และ คนอื่นๆ. (2539). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- _____. (2541). *ธุรกิจทั่วไป : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2540). *การโฆษณาและการส่งเสริมการตลาด*. กรุงเทพฯ : A.N. การพิมพ์.
- สังัด อุทรานันท์. (2529). *การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาปนวัฒน์ ภูมาลา. (2545). *อิทธิพลของผลงานโรงเรียนดนตรีของสมาคมโรงเรียนดนตรีที่มีต่อพัฒนาการทางการเรียนดนตรีของโรงเรียนเอกชนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.
- สมยศ นาวิการ. (2536). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- สุดาดวง เรืองรุจิระ. (2540). *หลักการตลาด*. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ.
- สุธี สุทธิสมบูรณ์ และ สมาน รังสิโยกฤษฎ์. (2541). *หลักการบริหารเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงาน ก.พ..
- สุนา อยู่โพธิ์. (2524). *หลักการตลาด*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุมิตร คุณานุกร. (2521). *หลักสูตรประถมศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สื่อสารมวลชน.
- สุรสิทธิ์ ปินะเล. (2536). *ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ขนงดนตรี-นาฏศิลป์ ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม*. ปรินิพนธ์ กศ.ม.(ดนตรีและมนุษยวิทยา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- สุวัฒน์ วรดิลก. (2532). *ชีวิตและงานของครูเอื้อ สุนทรสนาน ต.จ.ว.จ.ช. ในขณะอนุกรรมการหนังสือที่ระลึกคณะกรรมการดำเนินการจัดงานเนื่องในโอกาสครบรอบ 49 ปี และ 50 ปี วงดนตรีสุนทราภรณ์*. กรุงเทพฯ : เพื่อนชีวิต.
- เสนาห์ บุญช่วย. (2539). *สภาพปัญหาและความต้องการสื่อการสอนวิชาดนตรีของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). *การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- อรรพรรณ ขมวัฒนา, วันชัย ขมวัฒนา, และ กัตติกา ดังธกานนท์. (2523). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาดนตรีศึกษา ที่มีส่วนสนับสนุนดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในสวนกลาง โครงการการศึกษาค้นคว้าการสอนดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : กองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- อรรพรรณ บรรจงศิลป์. (2538). *การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญญา แจงสิริ. (2536). *วิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนดนตรีหลักสูตร Junior Music Course (JMC)*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(ศิลปกรรมศาสตร์).บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- Albergo,C.F.(1988).*Obhectives of Elementary Level Piano Instruction :A Survey*. Ed.D. dissertation,Pedagogy University of Illinois .Abstract from; Firstsearch File ;RILM Item ;88 – 09263 –dd [1999,June 25]
- Amaize,H.P.(1993).*Musical Concepts for Fostering Expressivity and Interpretation in Piano Playing ;A Content Analysis of Selected Written Materials [1892 – 1992].D.M.A. Dissertation,Music Education University of South Carolina.Abstract from CD-ROM File ;DAI – A 54/11 Item ;ACC9409973 [1999,June 18]*
- Bloom,Benjamin,and Others.(1966).*Music Educators Journal*. Iowa: William C.Brown.

- Chung,W.K.(1992).*An Analysis and Evaluation of Beginning Piano Methods used in Korea* (Piano ,Western Music) Ph.D.dissertation ,Music Education Texas Teach University. Abstract from CD- ROM File;DAI-A 53/08 Item : AAC9238991[1999 June 18].
- Committee on Definitions.Marketing Definitions;(1960) *A Glossary of Marketing Terms*.Chicago ;American Marketing Association,
- Cronbach, Lee Joseph.(1970) *Essential of Psychological Testing*.New York : Harper and Row.
- Francis,O.S.(1992).*Guidelines for Teaching Piano Pedagogy* based on the Deverlopmental Teaching Philosophy of Max W.Camp.D.M.A. dissertation,Music Education University Of South Calorina.Abstract from :CD-ROM File; DAI-A53/11 Item:AAC 9307938 [1999,June 18].
- Gultinan P. Joseph and Cordon W. Paul.(1990). *Marketing Management Strategies and Programs*.
- Harry L. Hasen.(1977). *Marketing : Text and Cases*. Homewood Ill, Richard liwin.
- Hart,N.A.and Stapleton,(1987)*J.Glossary of Marketing Terms*,London: Institute of Marketing.
- Hwang,L.C.1995.The Deverlopment of Lesson Plan Sourcebook for Suzuki Piano School, Volume 2. Ed.D. dissertation,Music Education Columbia University Teachers College.Abstract from:CD-ROM File:DAI-A56/7 Item:AAC 9539820 [1999,June 18].
- Jerome E. McCarthy. (1995). *Basic Marketing*. New York : McGrow Hill Press.
- Koontz Harald and Cysil O'Donnell. 1984 *Principle of Management*. 5thed. New York,McGraw – Hill publishing Company Ltd.
- McCalla,D.C.(1989).*The Status of Class Piano Instruction in the Public Secondary Schools Of Florida*.Ph.D. dissertation,Pedagogy University of Miami.Abstract from:firstsearch File:RILM Item:89-10223-dd[1999,June 25]
- M.J. Etzel,Bruce J.Walker and W.J.Stanton.(1977). *Marketing* 11 th edition (N.Y. : McGraw – Hill Inc).
- Philip Kotler. (1997). *Marketing Management*. Sixth Edition. Analysis, Planning, Implementation and Control.
- Potteru,S.M.(1994).*The Piano Method in Mid-Nineteenth Century America*;A Study of Method Writers and their Works Published in the United States.D.M.A.dissertation

Temple University. Abstract from :DC-ROM File :DAI-A 55/08 Item: AAC 9434725
[1999, June 18].

Pride, W.M. and Ferrel, O.C. Marketing. (1985). *Basic Concept and Decision*. Boston, Mass.
Houghton Mifflin.

Sethaputra, So. (1991). *New Model English-Thai Dictionary*. Bangkok.
Thaiwattanapanich.

Simmon, James Mickael. (1980). *An Evaluation of the Music Education Curriculum at Lamar
University Through an Analysis of the Responder of its teaching
Graduates*. Dissertation Abstracts International. June.

Stanton, William. (1981). *J. Fundamentals of Marketing*. New York, N.Y.: McGraw – Hill,

William J. Stanton. (1992). *Fundamental of Marketing*. New Jersey : McGraw Hill Press.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา
กรุงเทพมหานคร 10110

ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้วยดิฉัน นางสาวมาริสา ลิมานนท์ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่องกลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรี
เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีจึงได้รับเกียรติให้มีส่วนช่วยเหลือ
ในการตอบแบบสอบถามนี้ และโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อจะได้นำผลไปใช้
ในการศึกษาธุรกิจโรงเรียนดนตรี ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ท่านตอบให้ทั้งหมดจะถือเป็น
ความลับและจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะรวม ๆ เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นอย่างดียิ่ง
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวมาริสา ลิมานนท์)
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม**กลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการ
โรงเรียนดนตรีเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร****ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป**

1. เงินทุนในการจัดตั้งโรงเรียน
  - ไม่เกิน 1 ล้านบาท
  - มากกว่า 1 ล้านบาท
2. ระยะเวลาในการก่อตั้ง
  - ไม่เกิน 10 ปี
  - มากกว่า 10 ปี
3. ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอน
  - ดนตรีสากล
  - ดนตรีไทย
  - ทั้งดนตรีสากลและดนตรีไทย
4. วุฒิต่างด้านดนตรี
  - มีวุฒิต่างด้านดนตรี
  - ไม่มีวุฒิต่างด้านดนตรี
5. ประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน
  - ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน
  - เคยมีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน 1 ครั้ง
  - เคยมีประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ

แบบสอบถามตอนที่ 2 ลักษณะของข้อความแต่ละข้อจะมีคำตอบให้ท่านเลือก โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือของข้อความในแต่ละข้อเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านผลิตภัณฑ์				
1. ท่านคิดว่ามีผู้มาเรียนดนตรีเพราะเชื่อมั่นในชื่อเสียงของโรงเรียน				
2. โรงเรียนจัดหลักสูตรดนตรีไว้หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ				
3. ผู้เรียนสามารถกำหนดระยะเวลาในการเรียนแต่ละหลักสูตรได้				
4. ในโรงเรียนของท่านมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี				
5. กิจกรรมการเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม				
6. เครื่องดนตรีที่ใช้สอนได้มาตรฐานตามมาตรฐานสากล				
7. เครื่องดนตรีที่ใช้สอนสามารถเปลี่ยนได้เมื่อมีผู้เรียนร้องขอ				
8. ครูผู้สอนต้องมีวุฒิการศึกษาด้านดนตรี				
9. การคัดเลือกครูผู้สอน โรงเรียนจะให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพมากกว่าเพศ				
10. ครูผู้สอนที่มีชื่อเสียง สามารถดึงดูดลูกค้าให้มาเรียนดนตรีได้				
11. ครูผู้สอนควรได้รับการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางด้านดนตรีอย่างสม่ำเสมอ				
12. ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาทักษะทางดนตรีตนเองอยู่เสมอ				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านราคา				
13. โรงเรียนกำหนดค่าลงทะเบียนเรียนแต่ละหลักสูตรโดยใช้ระดับราคาเดียวกับคู่แข่ง				
14. โรงเรียนลดราคาค่าลงทะเบียนเรียนเพื่อจูงใจให้มีผู้มาเรียนมากขึ้น				
15. มีการตั้งราคาค่าลงทะเบียนแบบหลักสูตรฟุ้ง				
16. มีการผ่อนชำระค่าเครื่องดนตรีได้				
17. มีการผ่อนชำระค่าลงทะเบียนเรียนได้				
18. มีการเสนอสิทธิประโยชน์ให้ผู้เรียนเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งทางธุรกิจ				
19. ค่าลงทะเบียนหลักสูตรต่อเนื่องจะถูกกว่าหลักสูตรธรรมดา				
20. ในหลักสูตรเดียวกันหากผู้เรียนเป็นผู้เลือกครูผู้สอนจะต้องเสียค่าลงทะเบียนเพิ่มจากอัตราปกติ				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านการจัดจำหน่าย				
21. สถานที่ตั้งโรงเรียนดนตรีต้องเด่นชัดหาง่าย				
22. โรงเรียนดนตรีตั้งอยู่ย่านธุรกิจ เช่น ห้างสรรพสินค้า				
23. มีการตกแต่งโรงเรียนให้ดูทันสมัยเสมอ				
24. สถานที่สะอาดถูกสุขลักษณะ				
25. มีการเปิดเพลงเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี				
26. อาคาร ห้องเรียน เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ				
27. มีการแยกห้องสุขาชายกับหญิง				
28. มีที่จอดรถสะดวกเพียงพอและปลอดภัย				
29. มีโทรศัพท์ไว้บริการลูกค้า				
30. ห้องเรียนควรเป็นห้องปรับอากาศ				
31. มีห้องพักสำหรับผู้ปกครองหรือผู้มาติดต่อ				
32. ควรเปิดสาขาเพื่อความสะดวกของผู้เรียน				
33. ควรมีการส่งครูไปสอนที่บ้าน หรือตามคำร้องขอของลูกค้า				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านการส่งเสริมการตลาด				
34. การโฆษณาโรงเรียนดนตรีโดยผ่านสื่อต่อไปนี้ มีความเหมาะสม				
34.1 หนังสือพิมพ์				
34.2 นิตยสาร				
34.3 จดหมายตรง				
34.4 ป้าย (billboards) , โปสเตอร์				
34.5 โทรทัศน์				
34.6 วิทยุ				
34.7 อินเทอร์เน็ต				
34.8 แผ่นปลิว				
34.9 ป้ายรถประจำทาง				
34.10 รถประจำทาง				
35. มีการประกาศเชิญชวนให้ผู้เรียนได้ทดลองเรียนฟรี				
36. โรงเรียนมีการเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียนให้ประชาชน รับทราบ				
37. มีการแจ้งการเปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ ต่อสาธารณชน				
38. ร่วมจัดการแสดงกับองค์กรอื่นในโอกาสต่าง ๆ				
39. การมอบประกาศเกียรติคุณกับผู้เรียนที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ โรงเรียน				
40. การมอบประกาศเกียรติคุณกับผู้เรียนที่จบหลักสูตร				
41. จัดแข่งขันประกวดความสามารถทางดนตรีเพื่อชิงรางวัล				
42. พนักงานให้บริการมีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ				
43. พนักงานสามารถให้ข้อมูลกับผู้มาติดต่อเรียนได้ชัดเจน ถูกต้อง				
44. พนักงานมีความสุภาพ อ่อนโยนให้เกียรติผู้มาติดต่อเรียน				

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านการวางแผน				
1. โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการดำเนินการอย่างมีระบบ				
2. มีการศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการ				
3. มีการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการ				
4. มีการกำหนดกรอบอัตรากำลังพนักงานที่เหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน				
5. เปิดโอกาสให้พนักงานได้ร่วมประชุมวางแผนดำเนินการของโรงเรียน				
6. โรงเรียนมีการแยกหมวดหมู่ของค่าใช้จ่ายไว้อย่างชัดเจน				
7. โรงเรียนกำหนดค่าใช้จ่ายให้ลดลงจากปีที่แล้ว				
8. มีการกำหนดระยะเวลาและจำนวนในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ในแผนปฏิบัติการ				
9. มีปฏิทินตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์				
10. วัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนเลือกใช้เป็นวัสดุที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม				
11. แผนงานที่โรงเรียนจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการที่มีระยะสั้น				
12. แผนงานที่กำหนดไว้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้สอดคล้องกับสภาพที่เผชิญได้				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านการจัดองค์การ				
13. โรงเรียนจัดโครงสร้างองค์กรตามหลักการและ ทฤษฎีทางวิชาการ				
14. โครงสร้างองค์กรของโรงเรียนดนตรีมีความคล่องตัว ในการปฏิบัติงานสูง				
15. โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนดนตรีมีความเหมาะสม				
16. โรงเรียนมีการแบ่งงานภายในออกเป็นฝ่าย แผนก				
17. การจัดฝ่าย แผนกใช้วิธีจัดกลุ่มที่มีตำแหน่งต่างกัน				
18. มีการกระจายความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้แก่ หัวหน้าฝ่าย แผนก				
19. มีการกำหนดสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน				
20. การสั่งงานจะเป็นการสั่งจากเบื้องบนลงสู่เบื้องล่าง				
21. การเสนองานเป็นไปตามสายบังคับบัญชา				
22. สายบังคับบัญชามีความเป็นเอกภาพ				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านการจัดคนเข้าทำงาน				
23. โรงเรียนมีคณะผู้บริหารกำหนดนโยบายและบรรจุแต่งตั้งพนักงานให้สอดคล้องกับสายงาน				
24. พนักงานประชาสัมพันธ์ควรมีความรู้เบื้องต้นทางด้านดนตรี				
25. ครูผู้สอนดนตรีควรมีประสบการณ์ในการสอนดนตรีอย่างน้อย 1 ปี				
26. การมอบหมายงานจะพิจารณาจากความรับผิดชอบของพนักงานเป็นอันดับแรก				
27. การเลื่อนตำแหน่งให้แก่พนักงาน โรงเรียนพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงาน				
28. โรงเรียนควรมีการปรับเลื่อนตำแหน่งให้กับพนักงานที่มีความสามารถ				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านการอำนวยการ				
30.โรงเรียนมีการปฐมนิเทศให้แก่ผู้เข้าทำงานใหม่				
31.ผู้ประกอบการสามารถให้คำแนะนำเมื่อลูกน้องมีปัญหาในการปฏิบัติงาน				
32.ผู้ประกอบการสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานคิดสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ				
33.ผู้ประกอบการสามารถถ่ายทอดวิธีการทำงานที่ถูกต้องให้ผู้ร่วมงานได้				
34.ผู้ประกอบการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้เข้ามาปรึกษาได้ทุกเวลา				
35.ผู้ประกอบการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้เข้ามาปรึกษาได้ทุกเรื่อง				
36.ผู้ประกอบการสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทางให้แก่ผู้มาขอคำแนะนำหรือขอคำปรึกษา				
37.โรงเรียนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามคำร้องขอของบุคลากร				
38.ผู้ประกอบการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ใช้ในโรงเรียนอย่างครบครัน				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านการร่วมมือประสานงาน				
39. มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ				
40. มีการประชุมระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง				
41. มีการจัดกิจกรรมเพื่อพบปะสังสรรค์ระหว่างโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง				
42. มีการแจ้งข่าวของโรงเรียนทางป้ายประชาสัมพันธ์				
43. ให้พนักงานร่วมมือกันกำหนดมาตรฐานของผลงาน				
44. มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงานและ ครูผู้สอน				
45. จัดทำจดหมายข่าวแจ้งข่าวสารของทางโรงเรียนถึง ผู้ปกครอง				
46. เมื่อพนักงานบางคนไม่มาปฏิบัติงานก็สามารถจัดหาคน หรือปฏิบัติหน้าที่แทนพนักงานที่ขาดได้				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านการจัดทำรายงาน				
47. โรงเรียนได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานไว้ อย่างเป็นระบบ				
48. ข้อมูลในรายงานได้มีการตรวจสอบความถูกต้อง จากคณะผู้บริหารโรงเรียน				
49. โรงเรียนมีการสรุปรวบรวมผลการดำเนินงานของโรงเรียน ต่อบุคคลภายนอก				
50. โรงเรียนใช้ผลการปฏิบัติงานปีที่ผ่านมาให้เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนางาน				
51. โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากการทำรายงานมาพัฒนา งานของโรงเรียนได้				
52. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานควรให้พนักงานแต่ละ ฝ่ายเป็นผู้จัดทำ				
53. มีการสรุปและแจ้งผลการดำเนินงานให้พนักงานทุกคนได้ รับทราบ				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็น ด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อยที่ สุด
ด้านงบประมาณ				
54.โรงเรียนมีการจัดสรรเงินงบประมาณที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติการ				
55.การตั้งงบประมาณจะใช้ข้อมูลปีที่ผ่านมาประกอบการจัดทำ				
56.การใช้จ่ายเงินต้องเป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้				
57.มีระบบการควบคุมค่าใช้จ่ายที่มีคุณภาพ				
58.มีการตรวจสอบงบการเงินอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง				
59.กำไรจากการดำเนินธุรกิจถูกจัดสรรไว้เป็นค่าตอบแทนในการลงทุนของผู้ถือหุ้นเป็นอันดับแรก				

ภาคผนวก ข
ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ตาราง 30 ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามที่คณะที่มีต่อกลยุทธ์ทางการตลาด

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	หมายเหตุ
	1	2	3	4		
1	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
2	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
3	0	1	1	1	0.75	ผ่าน
4	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
5	0	1	1	1	0.75	ผ่าน
6	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
7	0	1	1	1	0.75	ผ่าน
8	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
9	1	1	1	0	0.75	ผ่าน
10	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
11	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
12	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
13	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
14	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
15	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
16	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
17	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
18	1	1	1	0	0.75	ผ่าน
19	1	0	1	1	0.75	ผ่าน
20	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
21	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
22	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
23	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
24	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
25	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
26	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
27	1	1	1	0	0.75	ผ่าน

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	หมายเหตุ
	1	2	3	4		
28	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
29	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
30	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
31	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
32	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
33	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
34	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
35	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
36	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
37	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
38	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
39	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
40	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
41	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
42	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
43	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
44	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
45	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
46	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
47	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
48	1	1	1	0	0.75	ผ่าน
49	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
50	1	1	1	0	0.75	ผ่าน
51	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
52	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
53	1	1	1	1	1.00	ผ่าน

ตาราง 31 ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามทักษะที่มีต่อลักษณะการบริหารงาน

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	หมายเหตุ
	1	2	3	4		
1	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
2	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
3	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
4	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
5	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
6	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
7	1	1	1	0	0.75	ผ่าน
8	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
9	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
10	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
11	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
12	1	0	1	1	0.75	ผ่าน
13	1	0	1	1	0.75	ผ่าน
14	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
15	0	1	1	1	0.75	ผ่าน
16	1	0	1	1	0.75	ผ่าน
17	1	0	1	1	0.75	ผ่าน
18	1	0	1	1	0.75	ผ่าน
19	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
20	1	1	1	-1	0.50	ผ่าน
21	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
22	1	0	1	0	0.50	ผ่าน
23	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
24	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
25	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
26	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
27	1	0	1	0	0.50	ผ่าน

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	หมายเหตุ
	1	2	3	4		
28	1	0	1	0	0.50	ผ่าน
29	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
30	1	1	1	0	0.75	ผ่าน
31	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
32	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
33	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
34	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
35	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
36	1	1	1	0	0.75	ผ่าน
37	1	1	1	0	0.75	ผ่าน
38	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
39	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
40	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
41	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
42	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
43	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
44	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
45	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
46	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
47	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
48	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
49	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
50	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
51	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
52	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
53	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
54	1	1	1	1	1.00	ผ่าน

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	หมายเหตุ
	1	2	3	4		
55	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
56	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
57	1	1	1	1	1.00	ผ่าน
58	1	1	1	1	1.00	ผ่าน

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง	ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์	ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ณัฐยา ประดิษฐสุวรรณ	ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวมารีสา ลิมานนท์
วันเดือนปีเกิด	16 ธันวาคม พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	200/331 เมืองทอง 2/1 ถนนพัฒนาการ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10250
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูสอนเปียโน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนดนตรีและนาฏลีลากรุงเทพ (Bmas)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541	การศึกษาระดับบัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์สากล) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2547	การศึกษาระดับบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร